

Dr. Janez Drnovšek sestavlja novo (začasno) slovensko vlado

Drnovšek bo spal, kot je Peterle postlal

Dr. Janez Drnovšek, rojen 17. maja leta 1950 v Celju, doktor ekonomskih znanosti, ki se je od ekonoma v Zasavju povzpel do diplomata v Egiptu, delegata v zveznem zboru in prvega neposredno izvoljenega slovenskega člena tedanjega zveznega predsedstva ter njegovega predsednika z mednarodnim ugledom, je dolgo odlašal v vključitvijo v slovensko politiko. Marca je postal predsednik liberalnih demokratov in v sredo s potrebnim večino postal mandatar nove slovenske vlade.

Dosedanji predsednik Lojze Peterle, ki je v sredo zatrdil, da Drnovšku kot prijatelju ne bo nagajal in mu želi veliko uspeha ter uspeh pri takojšnjem sestavljanju vlade, do takrat pa bo sedanja vlada delala s polnimi jadri, je za popotnico nasledniku povedal, da bo imel udobnejšo posteljo, kot jo je imela njegova vlada, ki je po izvolitvi zdržala dve leti. Drnovšek bo na začetku res spal na takšni postelji, kakršno mu je postal Peterle, vendar ima sedaj novi mandatar oziroma predsednik v rokah vse adute, da si namesti udobnejše ležišče in v mesecih do volitev tudi mirneje spi, kot je zadnje čas Peterle. Kljub mnogim ugovorom na sredini seji skupščine, da Drnovšek ne

bo uspešnejši od predhodnika, da nas bo s projugoslovensko usmerjenostjo spet zapeljal v stare vode, da bi lahko, če bi bil iskren, pomagal Peterletu, ne pa nasedal

Dr. Janez Drnovšek, novi mandatar slovenske vlade

levičarjem, med katere so se pomešali tudi nekateri nekdani demosovci, je prestal skupščinsko kalvarijo. Stavek iz njegovega govora, da bo terjal, če bo treba, v primeru javnih finančnih posebnih pogoštij vlade, je bila močna oporna točka njegovih nasprotnikov, po moje še močnejša kot tajni zvezni uradni list iz leta 1989, ki ga je kot zvezni predsednik podpisal, vznenimiril pa je celo njegove zagovornike, ki so bili očitno prepricani v uspeh svojega kandidata in so bili na sredini seji med tišjimi.

Predsednik in ministri

Razen dr. Janeza Drnovška naj bi bili v vladi trije podpredsedniki Jože Pučnik, Marko Voljč in Viktor Žakelj in ministri Janez Janša (obramba), Igor Bačvar (notranje zadeve), Dimitrij Rupel (zunanje zadeve), Božidar Voljč (zdravstvo), Miha Jazbinšek (varstvo okolja), Marjan Kranjc (promet in zveze), Jožica Puhar (delo), Jelko Kacin (informiranje) in Peter Tancig (znanost in tehnologija). Ti ministri so bili že v Peterletovi vladi. Nova imena pa so Edvard Omen (trgovina), Borut Šuklje (kulturna), Maks Tajnikar (planiranje), Slavko Gaber (šolstvo), Miha Kozinc ali Emil Zakonjšek (pravosodje), za borce pa naj bi skrbel nekdo iz SDP. Zaseden ni zakonodajni resor, prav tako finančni minister, kjer je v igri Mitja Gaspari iz Svetovne banke, odprt je mesto ministra za industrijo, za Slovence po svetu, kjer bi lahko še ostal dr. Janez Dular, prav tako pa še ni znan turistični in obrtni minister.

Iz Drnovškovega programa

- Zavedam se, da bo z zamenjavo vlade rešen le del problema. Še vedno ostajata tako možnost težavnega in počasnega odločanja v skupščini kot nujnost čimprejšnjih volitev.
- Zavzel se bom, da z različnimi interesu usklajen koncept lastinske preobrazbe končno zaživi in doživi hitro praktično uporabo.
- Povezal bom, če ne bo šlo drugače, tudi s spremembou nekaterih zakonov, delovanje obstoječih ustanov, ki so zadolžene za posamezne dele gospodarske politike, ter ustanov, ki so zadolžene za posamezne dele gospodarske politike. Zagotovil bom učinkovitejšo tekočo gospodarsko politiko.
- Proračun je sprejet, čeprav ni zaprt. Pravice na trošenje so razdeljene in prav kmalu se lahko zgodi, da bo izsiljen nenačrtovan velik primanjkljaj. Vztrajal bom na smotriti in zakoniti uporabu javnega denarja. Če bo potrebno, bom zahteval posebna pooblastila vladi.
- Čas do volitev je treba uporabiti za zaustavitev negativnih trendov, kar pomeni odločno protiinflacijsko politiko.
- Čeprav je zadolževanje v tujini zaenkrat bolj želja kot pa obektivna možnost, bomo skrbno pretehtali pravo mero zadolževanja v tujini.

ko dobil, in pri sestavi vlade, kjer tudi ne gre brez problemov, moral odreči svojemu načelu, da se ne bo pretirano oziral na strankarske interese. Moral se jim je ukloniti in trgovati, samo pri gospodarskem delu se ne namerava dosedanja opozicija pa je sedaj pozicija. Vloge so zamenjane in ta zasuk utegne vplivati tudi na razmerja političnih sil po občinah. Vendar se sedaj bistveno stabilizirati vlado, kar bo vplivalo tudi na parlament. ● J. Košnjek

Protest varnostnih inženirjev in tehnikov

V četrtek, 23. aprila 1992, so se zbrali na Brdu pri Kranju člani Zveze društev varnostnih inženirjev in tehnikov Slovenije na redni skupščini. Že predsednik zveze Tone Kapus iz kranjske Save je v svojem poročilu opozoril na perečo problematiko varstva pri delu, ki se kaže tudi v ukinjanju te dejavnosti v mnogih podjetjih. Kritična razprava se je nanašala predvsem na pomanjkanje sodobne zakonodaje in izvedbenih predpisov. Skupščina je obsojila odsotnost delavcev slovenskega ministrstva za delo in od njih zahtevala, da do konca maja pripravijo osnutek zakona o varstvu pri delu, sicer bodo predlagali ukrepanje v republiški skupščini. S. Saje - Foto: P. Kozjek

Naslednji teden bo Gorenjski glas izšel le v sredo v povečanem obsegu. Male oglase bomo sprejemali do torka, do 9. ure.

Uredništvo

Drevi, ob 20. uri bo v hotelu Creina tretja letošnja

GLASOVA PREJA

Voditelj Viktor Žakelj jo je tokrat naslovil **NOB - OSVOBODILNA VOJNA IN (ALI) REVOLUCIJA**

Gosta bosta

VINKO HAFNER - partizan

in

dr. BORIS MLAKAR

Če želite, da vam rezerviramo sedež v restavraciji, pokličite po telefonu na številko: 211-860 ali 211-835.

FOTO WANDERER

CELOVEC - CENTER - DOMGASSE 4, Tel.: 9943-463-55400

1. NASLOV ZA
FOTO - PROFESIONALCE

VEDNO V PONUDBI:
FUJI - KODAK
AGFA FILMI
IZREDNE CENE
VIDEOKASET

TROGONA
Z OTROŠKO OPREMO
IN OTROŠKO KOZMETIKO

Kranj, Gregoričeva 8, nasproti Trgovine CHEMO

skokica

ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Danes preberite

stran 8

Država pa veselo mimo koraka

stran 10

Odstrte ali železne zavese

stran 19

**Nemci so mu vzeli motorje,
socializem pa imetje**

stran 22

**Avtstrijska šola na Jesenicah, ali
kako so Butalci kupovali pamet**

stran 24

**... gospa od ministra Šešoka ni
"Švercal"**

Ob državnem prazniku, 27. aprili, dnevnu upora proti okupatorju, čestitamo!

SDP
Kranj, Jesenice, Radovljica,
Škofja Loka, Tržič

V Sloveniji blizu 10 tisoč beguncev

Ljubljana, 22. aprila - Številčo beguncev, ki prihajajo iz BiH, se približuje številki 10 tisoč. Toliko jih je slovenska vlada še sposobna preživeti. Vendar pa pričakuje, da se val razseljevanja tudi po vojni v BiH še ne bo ustavil. Slovenske meje so za razliko od drugih evropskih še odprte, razseljene osebe pa tudi še nimajo statusa beguncev, kar bi pomenilo večje obveznosti za mednarodno skupnost in Visoki komisariat za begunce pri Združenih narodih. Slednjega je naša država spet zaprosila za pomoč.

Begunci se naseljujejo v 12 zbirnih centrih, ki so jih spet odprli po odhodu večine hrvaških beguncev, veliko pa jih pošče zatočišče tudi pri svojcih. Na Gorenjskem prevladujejo slednji. O drami begunkih družin iz BiH berite na strani 5. ● D. Ž.

MERKUR KRAJN **MERKUR KRAJN**

Zamrzovalne skrinje LTH
od 15. do 30. aprila

za takojšnje plačilo

15 % ceneje

Čestitamo ob 27. aprili,
dnevnu upora proti okupatorju!

Uredništvo

Kučan na Joštu

Kranj, 24. aprila - Tradicionalnega delavskega srečanja na Joštu, ki se bo začelo 1. maja ob 11. uri, se bo udeležil tudi predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan. Organizator zdaj že petnajstega prvomajskega srečanja je Svet kranjskih sindikatov. Že na predvečer praznika, 30. aprila, na Joštu pripravlja kres, na praznik dela pa kulturno prireditve, na katerih bo delavcem spregovoril prvi državljani Slovenije Milan Kučan.

Slatina in Tamar ostaneta Teritorialni obrambi

Jesenice, 23. aprila - Na Jesenicah so pripravili predlog oddaje nekdanjih stražarnic. Največ bi jih radi namenili za turistične namene. Za stražarnico v Mostah se zanima Ministrstvo za notranje zadeve, za Korensko sedlo ni nobenega interesenta, stražarnica Tamar pa naj bi ostala v uporabi teritorialne obrambe, čeprav krajevna skupnost Rateče za Tamar med drugim predlaga, naj se stražarnica odstrani.

Sekretariat za gospodarstvo in negospodarstvo jeseniške občine je pripravil pregled predlogov uporabnikov nekdanjih vojaških objektov v občini Jesenice.

Predlagajo, da se ob stražarnici Moste del objektov za hlevne in skladisčenje da v najem Antonu Žvanu iz Žirovnice, po ustni informaciji krajevne skupnosti Žirovnica naj bi bila namenjena domu za starejše občane, za kar je zainteresirano tudi podjetje Laser. Sekretariat za gospodarstvo in negospodarstvo predlaga, da bi bila stražarnica v Mostah izhodišče za Ajdno in v njej arheološka zbirka, namenjena pa naj bi bila tudi goštinstvu in turizmu. Za stražarnico Moste je zainteresirano tudi Ministrstvo za notranje zadeve, zato ostane odločitev o namembnosti Most za ostale potrebe še odprtje. Karavala na Belci naj bi bila namenjena krajevni skupnosti Dovje - Mojstrana za turistične namene, vendar pod pogojem, da stavbo usposobijo tako, da bo zadoščeno sanitarno tehničnim predpisom za opravljanje te dejavnosti. Stražarnica Galorše naj bi se oddala društву Alternativa iz Kranjske Gore, stražarnica Srednji vrh prednostno Francu Robiču iz Srednjega vrha ali Planinskemu društvu Gozd Martuljek za potrebe turizma in gorništva.

Za stražarnico v Javorniškem Rovtu je več podob: tako naj bi bila po predlogih krajevne skupnosti Javornik - Koroška Bela namenjena domu za starejše, turizmu, lovnu, smučanju ali agenciji SK Snežinka za šole v naravi in mladinske tabore. Krajevna skupnost Planina naj bi upravljala s stražarnico v Planini pod Golico in jo namenila za turistično dejavnost, prav tako naj bi napravila tudi krajevna skupnost Rateče s stražarnico Edvard Kardelj v Ratečah in s stražarnico v Ratečah.

Nekdanja karavla na Dovjem je objekt, ki ne sodi v okvir teh objektov, ker je že dalj časa opuščena in je v razpadajočem stanju, vendar se zanje zanima Tenis klub Mojstrana za igrišče in krajevna skupnost Dovje - Mojstrana za turistične namene. Za stražarnico Korensko sedlo ni interesentov, medtem ko stražarnici Slatina in Tamar ostaneta v uporabi Teritorialne obrambe. Krajevna skupnost Rateče Planica pa bi želela, da se stražarnico Slatina nameni za gostinstvo, prav tako krajevna skupnost Rateče za stražarnico Tamar predlaga, naj se nameni kmetijstvu, turizmu ali pa naj se odstrani!

Predloge bodo posredovali ministrstvu za obrambo. ● D. Sedej

V Crngrobu poskusni vzajni center za prašiče?

Vprašali bodo še krajane Sv. Duha

Škofja Loka, 23. aprila - Občinski izvršni svet je na torkovi seji pretresal predlog programa oživitve svinjakov v Crngrobu. Oddelek za živinorejo Biotehnične fakultete se nameč poteguje, da bi nekdanjo prašičjo farmo JLA preuredil v poskusni vzajni center. V njem bi poleg selekcije tudi prodajali prašičke, težke 18 do 25 kilogramov (približno tisoč na leto), izobraževali študente, dijake in kmete.

Republiško ministrstvo za obrambo, ki si lasti nekdanje objekte JLA, je načelno pristalo na takšno rešitev. Zase bo zadržalo strelisce, ob njem pa namerava zgraditi tudi novo stavbo s 4000 kvadratnimi metri. Kot je povedal predsednik škofjeloške vlade Vincencij Demšar, se razen Biotehnične fakultete za prostor v Crngrobu (ustno) zanima tudi ljubljanski zastopnik neke ameriške firme, ki želi kar na 50 hektarjih zgraditi nekakšen informacijsko izobraževalni in turistični center. Kaj otipljivejšega od izražene želje ni, zato izvršni svet te ponudbe tudi ni posebno resno jemal.

Poskusni vzajni center v Crngrobu bi bil kar pravščna rešitev, toliko bolj, ker se bo slovenska vojska tam obdržala. Po ekonomski plati občina s tem sicer neposredno ne bi veliko pridobila (kmetijstvo ustvari le štiri odstotke družbenega proizvoda občine), vendar pa bi glede na pomanjkanje prašičjega mesa v Sloveniji po zapori Hrvatske takšne centre vsekakor kazalo spodbujati. Seveda pa morajo biti ekološko neoporečni. Prav iz tega razloga centru v Crngrobu nasprotujejo tudi krajanji Sv. Duha, ki želijo dobiti nazaj izgubljene kmetijske površine. Gre za okrog deset hektarov. Škofjeloški izvršni svet se je zato odločil, da s pristankom k predlogu Biotehnične fakultete ne bo hotel, ampak bo spoštoval tudi večinsko mnenje krajanov, izraženo na njihovem zboru. ● H. Jelovčan

Stari radovljški grb v novi podobi

Radovljica - Občinska skupščina prireja danes, v petek, ob pol osmih zvečer v knjižnici Antona Tomaža Linharta v Radovljici pogovor z našlom Novi stari radovljški grb. Sodelovala bosta Jure Sinobad in Klemen Rodman, ki sta staremu pečatumu grbu mesta Radovljica vdihnila sodobno grafično podobo, barve pa povzela po Valvasorjevi knjigi grbov. Grb bodo uporabljali na avtomobilskih tablicah radovljške občine; poslanci pa bodo na zasedanju 12. maja letos odločali o tem, ali ga bo občina prevzela tudi kot občinski grb.

Agromehanika

Hrastje 52 a

064/324-033, 324-034

Mir vsaj ob nedeljah in praznikih?

Letališki hrup povzroča nejevoljo

Pobuda demokratov: občina naj čimprej pripravi odlok o varstvu pred hrupom.

Radovljica, 22. aprila - Demokratska stranka Radovljica je dala pobudo, da bi izvršni svet pripravil občinski odlok o varstvu pred hrupom, s katerim bi vsaj ob nedeljah in praznikih omejili hrup, ki ga povzročajo predvsem leško letališča, sicer pa tudi težka motorna vozila, motorne žage, kosilnice... Demokrati pravijo, da ne nasprotujejo letališki dejavnosti, še manj letalskemu in padalskemu športu, poudarjajo pa, da ima tudi deset tisoč prebivalcev Radovljice, Lesc in okoliških vasi enkrat na teden pravico do mirnega počitka.

Bernarda Podlipnik, ki v izvršnem svetu pokriva področje ekologije, je na torkovi seji povedala, da bo občina lahko pri-

pravila odlok o varstvu pred hrupom šele potlej, ko bo s prostorsk izvedbenimi akti določila posamezna območja

(zdraviliško, povsem bivalno, trgovska industrijsko, povsem industrijsko itd.), s tem pa tudi največje dovoljene dnevne in nočne ravni hrupa. Ker bodo ti postopki trajali precej dolgo (eno leto), bo lahko kratkorocno ukrepala le inšpekcija, a še ta le v primeru, če bodo uradne meritve pokazale, da hrup presega dovoljeno raven. Da bi omejitve glede hrupa vnesli v občinski odlok o javnem redu in miru, pa po razlagi pravne službe ni zakonske osnove. Janko Jan je predlagal, da bi za pomoč pri omejitvi hrupa zaprosili republiški sanitarni inšpektorat; sicer pa sta Miroslav Pengal in Miro Rozman povedala, da vse krivde ne veljajo na alpski letalski center in da hrup povzročajo tudi moreni zmaji ter mala, daljinsko vodenja letala. ● C. Zaplotnik

Kdo je kriv za zamudo pri obnovi lipniške ceste

Minister trdi: kriva je uprava za urbanizem

Janko Jan, občinski minister za prostorsko urejanje: "Uprava za urbanizem skuša z raznimi poročili preslediti izvršni svet, parlament in občane. Nič ni naredila, 'izgubila' pa je cesto!"

Radovljica, 21. aprila - V krajevnih skupnostih Lipniške doline so že pred časom napovedali, da bodo blokirali cesto skozi Lipniško dolino, če cestariji do prvega maja ne bodo začeli z obnovitvenimi deli. Ker je prvi maj že zelo blizu, v občini poskušajo v dogovor z republiško upravo za ceste ter s kranjskim cestnim podjetjem doseči, da bi v kratkem začeli s pripravljalnimi deli; v senči teh dogovorov pa so tudi čedalje hujša prerekanje o tem, kdo je kriv za zamudo.

Obnova cestnega odseka od Kamne Gorice do križišča pri pričnini Šoli Staneta Zagarija je bila namreč v načrtu republike uprave za ceste že lani, vendar cestariji z deli niso začeli, ker naj bi bila občina po trditvah uprave prepočasna pri urejanju zemljiških zadev in pripravljanju dokumentacije. Uprava za urbanizem trdi, da naj bi bila za vse kriva republika: občinski minister za prostorsko urejanje Janko Jan pa krivo zvraca na upravni organ.

Ko so na torkovi seji izvršnega sveta obravnavali odgovor na vprašanje poslanca Jana

Predsednik izvršnega sveta Jože Resman je povedal, da je še nekaj možnosti, da bi na lipniški cesti v kratkem, pred prvomajskimi prazniki, začeli s pripravljalnimi obnovitvenimi deli. Občina bo poskušala skupaj z republiško upravo za ceste doseči, da bi obnovitev ceste ustvari med prednostne naloge. Cestno podjetje Kranj pa je pripravljeno v pripravljalna dela vložiti denar, ki ga bo moralno plačati občini po pravnomočnosti odločbe o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju kamoloma v Kamni Gorici.

Kranjska vlada o proračunu

Proračun predvsem za upravo

Kranj, 22. aprila - Podatki iz zaključnega računa proračuna kranjske občine kažejo, da so sredstva v preteklem letu najbolj povečevala za delo upravnih organov, enaki trendi, razvidni iz poročila za prvo četrletje letosnjega leta, pa se obetajo tudi letos.

Večkrat smo že poročali, s kakšnimi problemi se srečujejo občinske vlade pri razpolaganju z denarji občinskih proračunov, ki so jih sedanjega gospodarske razmere, zlasti pa vse večje in strožje predpisovanje države, pošteno oklestite. V Kranju je že lani pošteno "zakripalo" na mnogih področjih: v družbenih dejavnostih -

zlasti v osnovnem šolstvu in kulturi, zastale so mnoge investicije v komunalno infrastrukturo in vedno skromnejše je bilo njenovo vzdrževanje. K temu je potrebno dodati, da se je ob številnih spremembah proračuna s tako imenovanimi renomacijami in virmanizacijo ob koncu leta pravi pregled nad javno porabo pravzaprav izgu-

bil in šele zaključni račun bo pokazal, kako je bil kolač kranjske javne porabe razrezan. Stevilke so neusmiljene: največ so se povečali denarji za delo državnih organov (za 54 odstotkov), bistveno manj za družbeno dejavnosti (28 odstotkov), gospodarska infrastruktura pa je praktično ostala na v začetku leta planiranih zneskih (dejavnost le s 5-odstotnim početkom, investicije in vzdrževanje pa brez). Kaj to pomeni ob več kot dvainpolkratni inflaciji, ni potreben posebej opomin.

● S. Ž.

Zaposlenost v tržiški občini

Lani občuten padec

Tržič, 22. aprila - Ob koncu leta 1990 so imeli v tržiški občini 5507 zaposlenih, čeprav eno leto pa so jih našeli le 4460. Tako je stopnja brezposelnosti glede na skupno število zaposlenih presegla 25 odstotkov, kar je med najvišjimi razmerji v Sloveniji. Zaenkrat si od ogroženih 1140 brezposelnih blizu 600 ljudi pomaga s pogodbenim delom.

Velik gospodarski zastoj je bil lani značilen tudi za tržiško občino. Industrijska proizvodnja se je znila glede na leto poprej za 20 odstotkov, kar je skoraj 8 odstotkov več kot na Gorenjskem oziroma v Sloveniji. S tem je povezan tudi občuten padec zaposlenosti, ki je med drugim ugotovila načelna oddelka za gospodarstvo in družbeni dejavnosti Jana Primorčič na včerajšnji seji tržiškega izvršnega sveta. Tako je bilo decembra lani 3714 zaposlenih v gospodarstvu, 477 v negospodarstvu in 269 pri zasebnikih; skupno zmanjšanje v primerjavi z letom poprej je znašalo kar 19 odstotkov.

Brezposelnost se je močno povečala, saj so v Tržiču imeli konec lanskega leta 1129 iskalcev zaposlitve, od teh skoraj 26 odstotkov mlajših od 26 let. Znatno se je povečal delež brezposelnih zaradi stečajev; 636 takim delavcem se je lani pridružilo še 21 tistih, ki so postali trajni presežki. Mednarodno primerljiva stopnja brezposelnosti - to je razmerje med brezposelnim in aktivnim prebivalstvom - je decembra lani znašala v Tržiču skoraj 18,7 odstotka, v Sloveniji pa le 10,1 odstotka.

Kot je ugotovila Nevenka Gradišar iz tržiške enote zavoda za zaposlovanje, probleme

brezposelnosti trenutno rešuje pogodbeno delo. Zaenkrat na ta način zaposluje tržiška predilica 474 delavcev, več kot 100 ljudi pa si z lastno iznajdljivostjo zagotavlja zaslужek drugod. To seveda ni trajna rešitev za brezposelne. Zato skuša zavod, kot je povedala Damjana Košir iz Kranja, z raznimi oblikami aktivne politike zaposlovanja pomagati pri reševanju nastalih težav. Lani so v te oblike vključili 154 oseb iz tržiške občine, kar pa je glede na število brezposelnih v povprečju vseeno precej manj od drugih gorenjskih občin.

Krajska razprava je razkrila da bi bilo več možnosti zaposljanja pri zasebnikih ob državnih gospodarskih razmerah.

Marsikateri občinkim imajo mrež dovolj delja, zaradi težav pri plačilih pa delo omejujejo in ne upa za stalno zaposlitvi novih delavcev.

Izvršni svet je priporabil zavodu za zaposlovanje, naj nadaljuje aktivno politiko zaposlovanja; obenem pa mu poroča o morebitnih spremembah v zvezi z zaposlovanjem. ● S. Saje

Izvršni svet je sklenil, da bo občinsko upravo za ceste zahvaljuje na podlagi primerjave z redovnim pa bo ugotovljalo odgovornost uprave za urbanizem. ● C. Zaplotnik

Akcija Zelenih ob dnevu zemlje

Znano je, da je 22. april svetovni dan zemlje. Dan, ko se nekateri ljudje edinokrat v letu ozrejo okoli sebe in vidijo sledove človeka, koga neusmiljenega mačehovskega ravnjanja z gozdovi in naravo. Zato smo se Zeleni Kranja odločili, da na dan našega planetu poskušamo izboljšati stanje v naših gozdovih z akcijo pogozdavanja. V ta namen smo določili dve lokaciji, kjer se bo v soboto 25. aprila 1992, ob 9. uri pogozdavalno. Pivo zbirno mesto bo na Primskovem ob nogometnem igrišču, drugo ob smetišču ob cesti Šenčur - Velesovo v Šenčurju. Akciji bomo izpeljali Zeleni Kranji s simpatizerji in z lovskimi družinami občine Kranj. Vse, ki želite pomagati našemu planetu, vabimo, da se nam pridružite. ● Zeleni Kranji

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Slovenija bo po dveh letih po volitvah dobila novo vlado

Vladne vajeti v Drnovškovi rokah

Po "porazu" mandatarskih kandidatov Marka Voljča in Igorja Bavčarja je kandidat petih strank in skupine neodvisnih dr. Janez Drnovšek v sredo v slovenskem parlamentu dobil potrebove večino in s tem mandatarstvo za sestavo nove vlade. Od 208 poslancev jih je zanj glasovalo 126 ali pet več, kot je bilo potrebno za izvolitev.

Ljubljana, 22. aprila - Dosedanji predsednik vlade Lojze Peterle se je oglasil na koncu razprave in dejal, da o programu Drnovške težko govori, ker vlada ni dobila v roke gradiva, ponovil pa je besede, ki jih je izrekal že ob obravnavi Voljčeve in Bavčarjeve kandidature, da vlada že vse to dela in pripravlja potrebe zakone. Po izvolitvi Drnovškega pa je povedal, da ga po svoji veseli, ker se bo lahko posvetil stranki Slovenskih krščanskih demokratov, kar je stranko pridobitev, predvsem pa njeni mednarodni dejavnosti. Drnovšku je zažezel uspeh in povedal, da ima on bolje postlano postopek kot on, ki je moral opravljati garaško in tudi umazano delo.

Očitno je bil sporazum petih strank in neodvisnih poslancev dovolj trden za zagotovitev potrebe večine. Koalicija predlagateljev, ki je tudi podpisala sporazum o delitvi resorjev v vladi in nadaljnjem sodelovanju, je bila očitno prepicana v uspeh, zato tudi v razpravi ni bila posebej agilna, ampak so se med 51 govorniki razvrščali

predvsem nasprotniki Drnovške kandidature.

Franc Golja, predsednik Liberalne stranke je ugovarjal, da je v skupščini že tretji mandatarski kandidat brez vnaprej predloženega programa. Drnovšek bi ga lahko pripravil, če bi manj dragocenega časa porabil za strankarsko trgovino. Predlagal je glasovanje o tem, ali se

Dr. Jože Pučnik za Gorenjski glas

Levi udar? Smešno.

Danes so vam nekateri očitali, da ste s podporo Drnovšku izdali nekdanji Demos.

"Zase in za svojo stranko lahko energično rečem: od začetka smo zelo energično delovali v Demosa, tudi na škodo lastne stranke. Sodelovali smo v njem, dokler je bila še možnost operativne ohranitve koalicije. Ko se je to pokazalo kot nemogoče, sem sam kot predsednik predlagal razpusti Demosa, ker nisem hotel biti več predsednik nečesa, kar je obstajala samo navidezno. Mi nimamo nobenih moralnih obveznosti do Demosa. Ta koalicija še obstaja po občinah, na ravni države pa ga ni. Kdor še govori o Demosa, falzificira ime in včasih so bili falzifikati kaznivi. S tem nočem groziti. Je bolj šaljiva priponoma."

Slišimo, da bi bila Drnovška izvolitev levi udar v parlamentu.

"To je smešno. Udar je nekaj, kar je zoper zakone, zoper parlament, zoper ustavo. Gre za napačno terminologijo. Kdo pozna tako dobro Demos kot jaz. V njem so bile že takoj po volitvah tendence, ki so oteževala delo. Izredni naporji so bili potrebeni, da se je obdržal toliko časa. Moj cilj je bil obdržati Demos do volitev. Moram priznati, da mi to ni uspelo. Sicer pa smo imeli v Demosa že prej levo krilo. Moja stranka tega ni nikoli skrivala. le da smo po volitvah zaradi osamosvojitev in mednarodnega priznanja podpirali vlado, sedaj pa morajo na dnevnem redu gospodarski in socialni problemi. Če je to znak za levico, potem smo mi v njej."

Kakšen sporazum ste podpisali z dr. Drnovškom?

"Pet strank in neodvisni smo podpisali sporazum. Ni obsežen, vsebuje neka imena, vendar spisek Še ni popoln, postavljeni pa so tudi temelji nadaljnega sodelovanja. Zadeva je relativno dobro pripravljena in so šanse, da uspemo." ● J. K.

danes sploh glasuje o Drnovšku. Predsednik skupščine dr. France Bučar je zahtevi ugodil. Za takojšnje glasovanje je bilo 106 poslancev, 51 jih je bilo proti, 25 pa vzdržanih. Za dnevnih red je glasovalo 128 poslancev, 19 jih je bilo proti, 24 pa vzdržanih. Že ta izid je napovedoval rezultat glasovanja o Drnovšku. Napoved se je izkazala kot točna, saj je bilo potem za Drnovško 126 poslancev.

Če so mag. Marku Voljču očitali šolanje pod komunizmom in nepoznavanje slovenskih razmer zaradi odstotnosti (za izvolitev mu je zmanjšalo šest glasov), Igorju Bavčarju pa policijske metode in oblastižljivost (za izvolitev mu je zmanjšalo 23 glasov), pa je bil Drnovšek deležen drugačnih kritik. Njegov program naj bi bil mlačen in nekonkreten, skratka nič posebnega, sploh pa ni nič povedal o skribi za delavce, šolstvu, izobraževanju.

Motil je stavek o posebnih podoblastih vlade, glavni očitek pa je letel na njegovo jugoslovansko usmerjenost in predsednikovanje zveznemu pred-

sedstvu ter komandiranje zvezni armadi, julija leta 1989 pa je podpisal tajni uradni list, ki je zveznim organom omogočal posredovanje in vpeljavo izrednih razmer v vsej državi ali delu države. Tega določila še nihče ni preklical. Očitali so mu strankarsko kupčevanje in nedelježbo na proslavi v Kopru, ko je Slovenijo zapustil zadnji jugovojak, sploh pa bi njegova izvolitev pomenila restavracijo starih časov, zavrtje tržnih in demokratičnih reform ter zmagovo levice, ki ji Evropa ni naklonjena.

Dr. Drnovšek je v kratkem odgovoru pojasnil, da je bil v Beogradu človek kompromisov, ki so Slovenijo pred volitvami leta 1990 obvarovali najhujšega, za zagovarjanje demokracije pa je dobil posebno priznanje Sveta Evrope. Skušal bo sestaviti sposobno vlado, pogovori o njej se bodo nadaljevali, za gospodarske resorce pa bo odločala strokovnost in ne strankarska pripadnost. K sodelovanju je pozval tudi stranke, ki zanj v sredo niso glasovale. ● J. Košnjek, slike J. Cigler

GORENJSKI GLAS

Podražitve že kot tradicija

Kranj, 22. aprila - Že nekaj mesecev zapored so na (pred)zadnjih sejah kranjske vlade postal tradicionalna točka dnevnega reda podražitve. Slovenska vlada je sicer povisevanje cen uokvirila v splošna gibanja cen z določenim (običajno 20-odstotnim) zaostankom, očitno pa je, da je prav tak pristop spodbudil doslednejše in bolj sprotno draženje. Tokrat je bilo dano soglasje k: povisjanju stanarin v občini Kranj za 9,2 odstotka, povisjanju cen komunalnih storitev (voda, kanalizacija, čiščenje odpadne vode, odvoz odpadkov) za enak odstotek, povisile pa se bodo tudi cene oskrbe v domovih upokojencev v Kranju za 12,9 odstotka in v Preddvoru za 12 odstotkov. Kljub temu da se je vrednost točke za izračun nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč sklep zborov občinske skupščine šele pred dobrim tednom podvojila glede na lansko leto, pa je tu že prva podražitev po merilu dvigovanja cen v prvem trimestru letos, zato bodo nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč (kot vse že prej naštete podražitve) od 1. maja dražje za skoraj 47 odstotkov. ● Š. Ž.

Izjava ob "prehodu v opozicijo"

Kadar si stranke brez volilcev premislijo

Kranj, 23. aprila - Po včerajnjem parlamentarnem izglasovanju konstruktivne nezaupnice Lojetu Peteretu, predsedniku Slovenskih krščanskih demokratov, smo za izjavo zaprosili tajnika regijskega odbora SKD Gorenjske Janeza Postraka. Povedal nam je:

"Nezaupnica vladi g. Peteretu je bila torek izglasovana, dobra polovica ministrov, ki svoje podpise lojalnosti tako ali tako dajejo vsakokratnemu šefu, pa bo ostala v igri za novo vlado. To potrjuje, da gre - brez volitev - za prevzem "oblasti" strank in volilnih programov, že poraženih na zadnjih volitvah. SKD je pravzaprav v navezi s SDZ-NDS in LS ter SLS samo vztrajala pri programu Demosa, zvesti in do nezaupnice, ki pa bi jo morali izstaviti le volilci - ne pa poslanci oz. stranke, ko in kadar si brez volilnega preverjanja "premislijo".

SKD, rešeni "teže nominalne oblasti", ostajajo ena najmočnejših strank in njen vpliv bo znaten tudi poslej. Predvsem se bo zdaj lahko manj obremenjeno posvetila sebi. Že na v petek sklicani seji Sveta SKD, ko bo dana potrditev osnutka novega statuta in prenovljenega ter razširjenega programa stranke, bo priloznost, da stranka "nekoalicijsko" pripravi predstavitev svojega videnja in mesta v slovenskem političnem prostoru za II. kongres, ki bo 16. maja. Desmost, desna sredinskost stranke je v danem trenutku bolj stvar navezane na določene partnerje, pa tudi neizpete nostalgijske in križarstva - na žalost ne posameznikov - ki pa z moderno krščansko demokracijo nima nič skupnega. Trdnejša povezava z dosedanjimi zavezniki bi bila, po mojem mnenju, ciljem SKD "medvedja" usluga, že zato, ker se bo po volitvah spekter strank bistveno povečal, če ne že tudi povsem spremeni razmerja v parlamentu.

Jasna koncipiranost, ki se stranki tako ali tako ne more odrediti, zavezanost izhodiščem in programu, kadrovske spremembe in odločitev: ali je bilo doslej vse dobro in prav ter tako tudi nadaljevati, bo odločala, ali poleg doseženega še preseči v bolj pragmatične politične elemente.

Skratka: tradicionalno "kalimerjenje" požlahtniti s pokončskim družbenim angažmajem sodobnega kristjana! ● S.Z.

Mednarodna razstava mineralov, fosilov in nakita
Letos jubilejna prireditev

Tržič, 24. aprila - Danes se začenjajo spremljajoče prireditve ob letosnji razstavi mineralov, fosilov in nakita, ki bo 9. in 10. maja 1992 v Tržiču. Pokrovitelja tokratne prireditve sta Inštitut za raziskovanje Krasa in Postojnska jama.

Tržička mednarodna razstava mineralov, fosilov in nakita je med največjimi tovrstnimi prireditvami v svetu. Letosnja razstava pomeni velik dogodek ne le zato, ker je dvajseta zapored, ampak ker poteka prav ob 500-letnici tržičkih pravic Tržiča in prvič v samostojni državi Sloveniji. Zato bo na njej vrsta spremljajočih prireditiv, so povedali organizatorji iz Društva prijateljev mineralov in fosilov ter Zavoda za kulturo in izobraževanje v Tržiču na tiskovni konferenci minilo sredo.

Tako bo 24. aprila ob 16. uri v Tržiču letna skupščina društva, ob 18. uri pa bodo odprli v Kurnikovi hiši mednarodno razstavo geoloških in rudarskih ekslibrisov, ki bo na ogled do konca maja. Slovesnost ob odprtju razstave mineralov s kulturnim sporedom in sprejemom za goste bo 8. maja ob 19. uri v osnovni šoli Bistrice pri Tržiču. Ob dvodnevni prireditvi, kjer bo možno mineralne in drugo tudi menjati in kupiti, imajo v načrtu več drugih razstav, delavnice, seminar za pedagoge in ogled Dolžanove soteske. Obiskovalce te naravne znamenitosti bi letos radi privabili tudi v dve višje ležeči vasi, zato v krajevni skupnosti Jelendol pripravljajo poseben spored prireditve v lovskem slogu. Na tržički razstavi, ki je lani privabila okrog 10 tisoč gostov, pričakujejo velik obisk. ● S. Saje

STRANKARSKE NOVICE

Občni zbor krščanskih demokratov

Jesenice, 23. aprila - V soboto, 25. aprila, bo ob 16. uri v Kazini na Jesenicah občni zbor Slovenskih krščanskih demokratov občine Jesenice. Na njem se bodo pogovorili o dosedanjem delu in o programu v prihodnje. ● D. S.

Skupščina tržičkih borcov

Tržič, 24. aprila - Danes ob 9. uri bo v veliki sejni sobi tržičke občinske skupščine letna skupščina Zveze borcov NOV Tržič. Udeleženci bodo razpravljali o poročilu predsednika občinskega odbora in drugih poročilih za preteklo dejavnost, srečanje pa bodo izkoristili tudi za podelitev posebnih priznanj gorenjske borčevske organizacije. ● S. S.

50 let tragedije v okrogelski jami

V nedeljo na Okroglo

Kranj, april - Občinski odbor ZZB NOV Kranj in Krajevni odbor ZZB NOV Naklo vabita na slovesnost ob 50-letnici hudi bojev in tragedije trinajsterice borcov Kokrškega odreda v jami na Okroglem. Slovesnost bo v nedeljo, 26. aprila, ob 14. uri pri spomeniku na Okroglem. Kulturni program bodo pripravili mladi kulturniki iz Nakla, kranjski taborniki pa taborni ogjenj. Slovesnost bo ob vsakem vremenu. ● d. d.

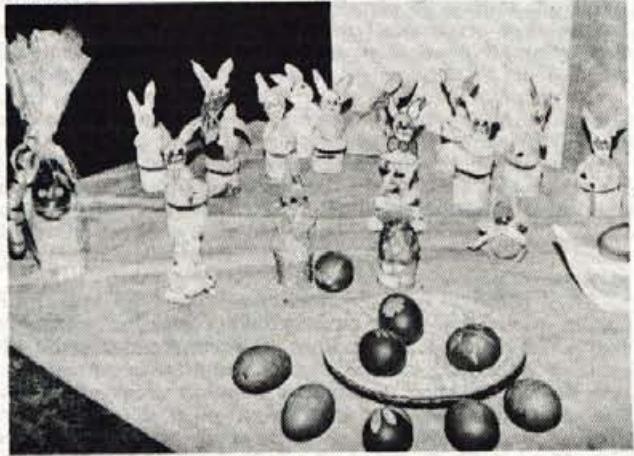
Prireditve ob prazniku

Kranj - Ob državnem prazniku dnevu upora proti okupatorju 27. aprili bo delegacija SDP in Občinski odbor ZZB NOV Kranj v nedeljo, 26. aprila, ob 13. uri položila venec k spomeniku upora na Slovenskem trgu v Kranju.

Radovljica - V dvorani knjižnice A. T. Linharta bo v pondeljek, 27. aprila, ob 19. uri proslava v počastitev dneva upora, 27. aprila. Proslava organizira Občinski odbor Socialistične stranke skupaj z Občinskim odborom ZZB NOV Radovljica.

Zanimiva razstava v Sorici

Sorica - Zanimivo razstavo velikonočnih pirhov je letos pripravilo Turistično društvo Sorica s podmladkom. Odprli so jo v pondeljek dopoldne v dvorani zadružnega doma v Sorici, popoldne pa je bilo na igrišču pred domom tudi pirhanje (valjenje pirhov po žlebu). Domačini so tokrat na prvo tovrstno razstavo prinesli več kot 80 različno obarvanih in okrašenih pirhov, člani podmladka Turističnega društva pa so poskrbeli za prikupno razstavo še z različnimi izdelki na velikonočno tematiko.

Predsednik Turističnega društva Miro Kačar je ob tej prilnosti povedal, da namerava društvo letos priraviti tudi druge priredite. Tako načrtujejo poleti sobote večere z gostom, tombolo in več prireditve v Groharjevem tednu. Do Groharjevega tedna, tako vsaj za zdaj kaže, bo tudi Groharjeva hiša najbrž že toliko obnovljena, da bo takrat lahko sprejela prve goste. Sicer pa v društvu načrtujejo tudi izdajo (zloženke) Turističnega vodnika Sorice z okolicom, ko pa bo končana obnova Groharjeve hiše, pa tudi izdajo turističnega prospeka. V načrtu imajo tudi obnovno počivališče oziroma klopi, pred dnevi pa so imeli tudi veliko očiščevalno akcijo in ob tej prilnosti pripravili kot "opozorilno razstavo odpadkov". Glavni cilj društva pa je, pravi Miro Kačar, da najprej ugotovimo kaj turistom lahko ponudimo, pokažemo in česa vsega smo v kraju sposobni. ● A. Ž.

KRATKE GORENJSKE

Sejem z Jurijevim kapi - Gorje - V Zgornjih Gorjah pri Bledu na športnem igrišču bo jutri in v nedeljo prvič spet Jurijev sejem, ki so ga v tridesetih letih prirejali na nedeljo ob sv. Juriju. Sv. Jurij je namreč patron cerkve v Zgornjih Gorjah. Na okrog 20 stojnicah bodo domačini iz krajevne skupnosti spet prikazali in ponudili obiskovalcem različne izdelke, ki jih danes izdelujejo obrtniki in podjetniki v krajevni skupnosti. Kmetje pa bodo ponudili domače pridelke. Sejem, ki naj bi v prihodnjem postal tradicionalna prireditev, prireja krajevna skupnost Gorje oziroma komisiji za turizem in kulturo pod vodstvom Jožeta Kuralta in Vinka Kunšiča. Prireditev bodo jutri, 25. aprila, začeli ob 14. uri. Gorjanski godbeniki, v nedeljo po slovenski maši ob 10. uri, kjer bo nastopil tudi moški pevski zbor, pa bo najprej na prireditem prostoru krajši kulturni program. Po poldne pa bo ob bogatem srečelovu igral ansambel Nagelj iz Kamnika. Da ne bo nihče žezen in lačen, bodo poskrbeli domači gasilci. Obiskovalcem bodo jutri in v nedeljo postregli tudi z Jurijevim kapi. Če bo slabo vreme, bo prireditev v dvorani (zraven športnega igrišča) v Gorjah. ● (až)

Nagrade za pirhe - Kranj - Na velikonočno soboto so v Društvu upokojencev v Kranju že tretjič pripravili razstavo in ocenjevanje pirhov. Prireditelji so pričakovali, da bo letos odziv na povabilo večji, vendar pa so bili zato tokrat pirhi lepše obarvani in to iz vseh krajev Slovenije. Vsakdo, ki je sodeloval na razstavi, je dobil posebno priznanje (pripravila jih je hčerka likovnika Milana Batiste) s podpisom predsednika društva Jožeta Marjeka. Za najlepše pirhe pa so podelili tudi osem nagrad. ● (ip)

Jubilej ob osvoboditvi Begunj - Begunje, aprila - Vsakoletna proslava krajevnega praznika v Begunjah, ki ga praznujejo v spomin na leto 1945, ko so borce Kokrškega odreda osvobodili Begunje in zaporne iz tamkajšnjih gestapovskih zaporov, bo letos v pondeljek, 4. maja. Sočasno bodo počastili tudi 50-letnico ustanovitve prvega Kokrškega odreda, ki so ga ustavili na Kališču. Dopoldne ob 10.30 bo slavnostna seja krajevne organizacije ZB NOV Begunje v prostorih psihiatrične bolnišnice, kjer bodo podelili tudi plakete in priznanja zaslужnim borcem Kokrškega odreda in domačim aktivistom OF. Osrednja proslava bo ob 15. uri pred klubom upokojencev, po proslavi pa bodo odšli h grobišču talcev v dolino Drage. ● (jr)

27. april v Radovljici - Radovljica, 24. aprila - Po sklepu komisije za protokolarne zadeve pri radovljški skupščini se državni prazniki v prihodnje ne bodo več praznovali na občinski ravni, razen za okroglo obletnice. V Radovljici pa bodo praznik odpora, 27. april, počastili v borčevski organizaciji, in sicer v sodelovanju s Stranko demokratične prenove in Socialistične stranke Radovljica. ● (jr)

Preživeli Maistrovi borce za severno mejo - Radovljica, aprila - Konec marca so na Bledu pokopali 93-letnega Martina Perca, borce za severno mejo v letih 1918 - 1919 pod poveljstvom generala Rudolfa Maistra. V radovljški občini, kjer je bilo po drugi svetovni vojni še nekaj nad trideset Maistrovih borcev, sta po Perčevi smrti ostala le še dva. V Lescah živi 93-letni Mišo Kelih, v Spodnji Lipnici pa njegov vrstnik Valentin Zupan. ● (jr)

Ssimpozij o cestah - Bled, 24. aprila - Včeraj in danes poteka na Bledu slovensko-avstrijski simpozij Integracija geografskih informacijskih sistemov in modeli za projektiranje ter gospodarjenje s cestami, ki ga priepla Družba za raziskave v cestni in prometni stroki Slovenije.

Uporaba geografskih informacijskih sistemov in računalniško podprtga projektiranja cest je pot za racionalnejšo uporabo sredstev in s tem sodobni temelj uspešnejšega vzdrževanja ter ohranjanja cest, pa tudi hitrejšega razvoja cestnih omrežij. V tem pogledu je Slovenija na repu svetovnega razvoja, zato je seminar dobra priložnost za izmenjavo izkušenj z avstrijskimi kolegi. Pokrovitelja srečanja sta slovenski in avstrijski prometni minister.

Letošnji program krajevne skupnosti Gorenja vas

Prednost ima cesta v Kopačnico

V predlogu programa, ki ga bo v kratkem obravnaval svet krajevne skupnosti, pa sta tudi dva vodovoda, kanalizacija, telefonija in ureditev nekaterih cestnih odsekov.

Gorenja vas, 23. aprila - Posledica letošnjega občinskega merila, da morajo krajani oziroma krajevna skupnost zbrati za posamezna dela in akcije dve tretjini denarja (delež), da lahko računa potem na eno tretjino iz občinskega proračuna, bo v krajevni skupnosti Gorenja vas nedvomno okrnjen program. Čeprav jih v krajevni skupnosti nikdar ni bilo težko ali odveč primakniti del denarja in poprijeti za krampe in lopate, pa so se denarne možnosti v krajevni skupnosti tako poslabšale, da ljudje ob takšnem merilu deleža ne bodo zmogli.

Takšna je ta trenutek, ko bodo v kratkem v svetu krajevne skupnosti sprejemali letošnji program, ocena v vodstvu KS. Pa vendar bodo letos skušali rešiti oziroma reševati nekatere najbolj nujne komunalne naloge, ki so sicer že nekaj let oziroma v zadnjem programskem obdobju v tako imenovanem ovirnem, širšem programu krajevne skupnosti.

Prednost naj bi letos imela vsekakor 2,2 kilometra dolga makadamska cesta v Kopačnico. V krajevni skupnosti podpirajo stališče kranjanov, da bi v tem primeru moralo obveljati merilo, da krajani prispevajo za ureditev in asfaltiranje te ceste eno tretjino, dve tretjini pa naj bi "primaknil proračun". Odločal o tem bo občinski odbor za ceste. Če pa njihov predlog ne bo sprejet, upajajo, da bodo letos z lastnim delom in prispevkom (in ob sedanjih merilih) asfaltirali kilometr ceste, preostala 1,2 kilometra pa pripravili za asfaltiranje prihodnje leto. Pričakujemo pa seveda, da bi ob takšni letošnji rešitvi potem asfalt na drugem delu (1,2 kilometra) imel prihodnje leto prednost v občinskem proračunu.

V programu krajevne skupnosti pa bosta najbrž tudi vodovoda Robidnica in Leskovica. Za prvega - Robidnica so se po sestanku v začetku marca s predstavniki idrijske in škofjeloške občine že dogovorili, da bo občina Idrija za dokončanje primarnega voda za Novake prispevala še 105 tisoč tolarjev. Tako ostane KS Gorenja vas še

izgradnja omrežja za Krnice, Laze in Lajše. Dokler pa bodo v te kraje morali ob sušni obdobji še voziti vodo, je občinski izvršni svet sklenil, da bo pokrival 80 odstotkov teh stroškov. Kar pa zadeva vodovod Leskovica - Studor - Debeno, je nedavno močnejše dejevje pokazalo, da bo vanj treba vključiti tudi Srednje Brdo. Zajetje za Srednje Brdo, ki je pod vasi Studor, je namreč ob vsakem močnejšem dejevju onesnaženo, analiza pa je pokazala, da mora zato poslej 21 gospodinjstev na Srednjem Brdu vodo prekuhatati. Vsekakor pa bo glede izgradnje tega vodovoda v krajevni skupnosti še

poseben sestanek s krajani vseh naselij, pri čemer se bodo moralni predvsem opredeliti glede zajetja tudi krajani Leskovice.

Medtem ko bodo zaradi pričakovanega povečanja telefonske centrale v Gorenji vasi (na 1200 priključkov) že letos možnosti, da bodo tudi novi interenti dobili telefone (cena oziroma pogoji ta trenutek še niso znani), pa v krajevni skupnosti resno načrtujejo tudi gradnjo kanalizacije. Začeli naj bi na levem bregu Sore v starem vasi, v krajini jedru na začetku Gorenje vasi (vključno z vikendi). Gradnja pa bo potekala v fazah, pa glede izgradnje tega vodovoda v krajevni skupnosti še

Cesta v Kopačnico ima letos prednost v programu krajevne skupnosti. Če ne v celoti, načrtujejo vsaj asfaltiranje enega kilometra, preostalega 1,2 kilometra asfalta pa prihodnje leto.

"Prepovedani" A kanal

Škofja Loka, 22. aprila - Konkurenčna tekma med TV Slovenija in Kanalom A je bolj ali manj znana stvar. Žal predvsem mogočna državna televizija ubira tudi "stranska" pota, da bi A kanal, ki je med gledalci vse bolj priljubljen, potolkla. To lahko sklepamo tudi po zapletu, ki je pred dnevi razhudit Škofjeločane.

Vzrok je TV pretvornik na Lubniku, ki so ga s samoprijspevkom postavili ljudje iz sedmih škofjeloških krajevnih skupnosti: štirih mestnih, Sv. Duha, Godešiča ter Reteč - Gorenje vasi, nato pa predali v upravljanje TV Slovenija oziroma njenim Oddajnikom in zvezam. In ker gledalci koprskega programa že od vojne v Sloveniji ne morejo spremljati, so se domislili, da bi njegovo frekvenco izkoristili za A kanal. Soglasja za to od TV Slovenije niso imeli, niso ga niti iskali, že lani pa so pridobili dovoljenje državnega ministra za promet in zveze. Torej so najeli ljubljansko firmo Link, ki jim je minulo soboto opoldne namesto izginulega koprskega omogočil ogled Kanala A. Ven-

dar užitki gledalcev niso dolgo trajali.

»V nedeljo smo se zaradi tega zagovarjali na policiji,« je povedal Janko Brodar iz strokovne službe mestnih krajevnih skupnosti. »V oddajnik naj bi bilo vlomljeno. Razložili smo, da smo izvajalcem iz Linka dali ključ in da so Kanal A "ujeli" na našo zahtevo. Kljub temu je Link v torek ob pol dveh na zatevovo šefu Oddajnikov in v zvez TV Slovenija Kanal A izklopil.«

Kot je povedal Janko Brodar, bodo Ločani - gre za okrog 20 tisoč gledalcev - vztajali pri svoji zahtevi, da se jim Kanal A vrne oziroma da jim TV Slovenija utemelji, zakaj ga ne smejo gledati. ● H. Jelovčan

Odpravljanje posledic neurja

Tržič, 22. aprila - Konec marca letos je neurje poškodovalo več komunalnih objektov v tržiški občini. Tamkajšnji izvršni svet je na včerajšnji seji razpravljal o možnostih za financiranje najnujnejših del pri odpravljanju posledic neurja.

Po sporočilih iz krajevnih skupnosti in delovne organizacije o nastalih poškodbah si je občinska komisija za elementarno nesrečo ogledala nastale razmere. V KS Podljubelj je nastal usad na krajevni cesti v Vasovje. Zato bo tam treba urediti dodatno odvodnjavanje, kar naj bi po izračunih GG Kranj stalo skupaj bližu 303 tisočak. V KS Jelendol bi morali zaradi zdrsja zemlje pod lokalno cesto Tržič - Jelendol v Dolžanovi soteski izdelati okrog 8 metrov dolg podporni zid; za ta dela predvideva SGP

Tržič dobrih 715 tisočakov. Bombažna predilnica in tkalnica Tržič prosi za sanacijo porušenega oboka prelivnega kanala pri svoji vodni elektrarni na Čegešah, za kar pa še ni izdelan predračun.

Izvršni svet je odobril porabu denarja iz rezervnega skladu proračuna občine za sanacijo posledic neurja na obreh cest. Glede elektrarniškega kanala je menil, da je treba oceniti škodo zaradi neurja in samo to upoštevati pri sestavi predračuna za obnovo. ● S. Saje

Praznično srečanje - Kranj - V pondeljek, 27. aprila, popoldne bo v prostorih Društva upokojencev v Kranju praznično srečanje, na katerega so vabljeni vsi člani. Poleg tria Metoda Praprotnika bo v gostišču igral slovenske narodne in partizanske pesmi tudi harmonikar Lojze Govekar, ki je osvojil zlato medaljo na tekmovanju harmonikarjev v Ljubečini pri Celju leta 1988. ● (ip)

Uporaba stražnic v tržiški občini

Interes za planinsko dejavnost

Tržič, 22. aprila - Za nekdanjo stražnico Medvodje nad Jelendolom se zanima domačin, za stražnico na planini Šija na Koscah pa Planinsko društvo Tržič. Obrambnemu ministrstvu bo tržiški izvršni svet predlagal, kot so sklenili na včerajšnji seji, da bi stavbe odprle za planince in turiste.

Izvršni svet je že januarja letos obravnaval informacijo o upravljanju nepremičnin armade v občini Tržič. Pozneje je ministrstvo za obrambo proslilo, naj zbere predloge za najem prostih nepremičnin. Po opravljeni cenitvi obeh nekdanjih karav - v Medvodju jo cenijo na dobrih 9,1 milijona tolarjev, na Šiji pa na nekaj več kot 9,8 milijona tolarjev - so objavili razpis na tržiškem radiu. Prošnjo za prvo stavbo je oddal Franc Taler iz Jelendola, ki bi rad v Jelendolu uredil planinsko okrepčevalnico. Za karavlo

na planini Šija z vsemi dodatnimi objekti pa je interesent Planinsko društvo Tržič, ki bi stavbe uporabljalo za vzgojno-izobraževalno dejavnost in po stajo Gorske reševalne službe.

Clanji izvršnega sveta so se strinjali s predlogom. Ob tem so ugotovili, da objekti ne bi smeli ostati nenaseljeni že zaradi možnosti propadanja.

Predlog za oddajo objektov v najem bodo posredovali obrambnemu ministrstvu, ki bo odločalo o nadaljnjem dogovaranju z interesenti. ● S. Saje

Bodo loško pokopališče oživili?

Škofja Loka, 22. aprila - Dobro poldružo desetletje na loškem pokopališču umrlih meščanov ne pokopujejo več. Pastoralni svet župnije je dal pobudo, da bi ga ponovno oživili. O tem so govorili tudi na svetu in skupščini krajevne skupnosti Kamnitnik sredi februarja letos. Zaradi očitno različnih mnenj odgovora (še) niso dali.

Menili so, da je vprašanje morebitnega ponovnega odprtja pokopališča tako pomembno in občutljivo, da se o njem morajo izreči ljudje na zboru kranjanov. Hkrati pa so poudarili, da se pokopališče - če bi ga že oživili - nikakor ne sme širiti, rabilo naj bi samo za pokop zar. Predlagali so tudi ustavitev nevtralne strokovne komisije, ki bo napravila "kontra" urbanistično preverko, preverila in ocenila dosedanje studije, izdelane za območje loškega pokopališča. Sele potem naj bi sklicali zbor kranjanov in, če bo potrebno, razpisali referendum.

Po sedanjih urbanističnih načrtih naj bi loško pokopališče preuredili v park, sprehaljno avenijo obogatili še z doprs-

nimi kipi zasluznih Ločanov. Usoško pokopališču, ki je tesno povezana z usodo škofjeloške vojašnice, je torej še negotova. Bliznji sosedje iz blokov nad pobudo pastoralnega sveta vse kakor niso navdušeni, tudi zato, ker ob pokopališču ni primernih parkirišč, ker bi se s po novno oživitvijo povečal promet, pa tudi sicer "normalno" življene ljudi ne gre najbolj skupaj z njivo počitka, pravijo. Toliko manj, ker oživitev pokopališča ni nujna. Meščani že imajo nove grobove na centralnem pokopališču v Lipicah, mnogi so tja prenesli tudi ostanke svojcev z loškega pokopališča. Pokopališče v Lipicah je tudi z etičnega stališča primernej

Begunci iz Bosne

Reševali smo živo glavo

Tako kot pred meseci s hrvaških vojnih žarišč, zdaj bežijo ljudje iz Bosne. V Sloveniji je zanje odprtih že devet zbirnih centrov.

Škofja Loka, 21. aprila - Več tisoč prebivalcev BiH je že pribeljalo v Slovenijo. Naseljujejo se pri svojcih, Rdeči križ Slovenije pa jih usmerja tudi v dvanajst zbirnih centrov. Tragedije ljudi, ki so navezali cule in brez vsega premoženja z otroki v naročju ubežali vojni, nasihi, bombam... Prihajojo tudi na Gorenjsko, zlasti v občine, kjer živijo in delajo njihovi svojci. Veliko jih je že na Jesenicah. V Škofji Loki smo prestregli begunski družini, ki sta našli zatočišče pri sorodnikih, naseljujejo pa jih tudi v dijaški dom in Tehnikov samski dom.

Status begunca dobijo vsi pribičniki iz BiH, ne glede na spol in starost, saj v tej državi potekajo medenčni in verski spopadi, zato ni mogoče postavljati omejitve, kakršne so delno veljale v primeru vojne na Hrvaskem. Merilo so le križna območja. Največ jih prihaja iz Bosanskega Broda, Zvornika, Bjeline, Tuzle, Mostarja, Foče, Livna, Kupresa, Čapljine, Višegrada, zdaj tudi iz Sarajeva... Vseh narodnosti so, čeprav prevladujejo Muslimani. Večina je mater z otroki, možje so klub vsemu ostali v obrambu domov, veliko je starih, bolnih, po splošni oceni gre za ljudi nizkega socialnega stanu.

20 mark za sedež v avtobusu

Doboj še ni v središču spopadov, ki pretresajo veliko krajev v Bosni, pet kilometrov stran pa so že boji, topniški ogenj, streljanje... Zaradi tega in groženj, ki jih je bila njena družina deležna vsak dan, se je mlada Jela Lojč pred dobrim tednom odločila, da s hčerkama odide v Slovenijo. Tam ima od leta 1979 sorodnike, tam zadnja štiri leta dela tudi njen mož. Od njegovega zasluga (dela namreč v LTH v Vincar-

jih) je doslej živila vsa družina doma v Doboju, ne samo žena in dve deklici, tudi ostareli starši.

»Pet kilometrov od Doba je divjali boji, ne bo dolgo, ko bo vojna zajela tudi ta kraj. Sarajevo nidalec,« je v Jelinem imenu govoril njen sorodnik Pajo Prtljajič, kajti ženska ne razume slovensko. »Starši so ostali doma, niti pomisili niso, da bi na stara leta bezeli s svoje domačije. Jela pa je z otrokom, 6-letno Ivano in 2-letno Ireno v strahu pred grožnjami in nasiljem krenila na pot. Hrvatje so po rodu, živel so v sosesčini z narodnostno mešanim prebivalstvom. Svoje čase ni bilo med njimi nobenih nesoglasij, zdaj pa so se časi spremeni...« Jela je z otrokom potovala z avtobusom Dobo - Slavonski Brod - Šamac - Zagreb... Osem avtobusov je tega dne krenilo na pot z begunci, po osmih ljudi je prišlo na sedež, za katerega je bilo treba odšteti 20 mark. Zasebni prevozniki so s človeško stisko veliko zaslužili! Med potjo so jih ustavljali na vsakih nekaj kilometrov, pregledovali papirje, jih držali v strahu... Ko so naposled prispeli v obljubljeno deželo, jih mnogo ni imelo kam iti. Jelo so k sreči čakali sorodniki. Pri Prtljajič-

vih v Zelezničin, kjer se štirčanska družina že sama stiska v dvosobnem stanovanju, bo s hčerkama deležna nekajedenškega gostoljubja. Žal ne morebiti pri možu, ker živi v samem domu.

»Ostali bodo toliko časa, da se Bosna umiri,« je dejal Pajo Prtljajič. »Počakali bodo do 29. aprila, ko poteče ameriški

ultimat. Teden se v Bosni mora spremeniti na bolje!«

Ljudi različnih porekel je bližajo gorje

Urejeni meščanski Nermi Kožo, ki je pred tednom pribeljala iz ogroženega Sarajeva, je videti, da je doživelja lepše čas. V pogovoru se nekajkrat vrne v čase, ko je imela družina še trden standard in ko je bilo prijetno živeti v mestu, ki je ponovno Jugoslavijo v malem. Zdaj po ulicah sekajo bombe, ostrostrelci pa ciljajo na osamljene parčke, ki se dovolj hitro ne umaknejo v zaklon.

»Veliko smo izgubili,« potoži ženska, ki je imela še donedavna dobro službo, potem pa so jo odrinili na čakanje in je prejemala minimalno plačo. »To-

in pri Polejnšku v Bačnah povabila žene, naj pridejo, da ga bodo "vahtali". Vso noč so molile. Naslednji dan je otrok premaknil oči, srček se je zaslišal, sicer je bil pa še vedno kot mrlič. Še danes je prepričana, da ga je rešila ta goreča molitev. Znamenje, ki še danes stoji nad Brdarjem, je bilo postavljeno na jenega Francija.

Vsi so se živi vrnili domov. Svet so na novo postavljalim cimper, kajti granate so tam na meji letale vse vprek. Še leta potem so po njivah in travnikih pobirali granate.

Vedno več dolžnikov

Bodo Jeseničani v mrazu in brez tople vode?

Jesenice, 23. aprila - Podjetje Oniks Kres - Vročevod je obvestilo vse uporabnike ogrevanja iz vročevoda Jesenice, da grozi takojšnja zaustavitev ogrevanja, če jim v tednu dni ne bo uspelo zbrati denarja za nakup okoli 500 ton mazuta v vrednosti okoli 12 milijonov tolarjev.

Rusija je Petrolu reducirala oziroma zmanjšala dobave zemeljskega plina, podjetje Petrol - Zemeljski plin pa zaradi neplačila Zelezničar Jesenice.

V podjetju Oniks Kres - Vročevod Jesenice pravijo, da jim v tem trenutku največ dolgujejo stanovnici. Višina dolga je 5 milijonov 400 tisoč tolarjev, kar predstavlja 54 odstotkov vsega dolga. Največji dolžniki pa so: Bolnišnica Jesenice v višini 2 milijonov 200 tisoč tolarjev, Karavanška poslovna skupnost za uporabnike na mejnem plateau 925 tisoč tolarjev, Gradiš Jesenice 600 tisoč tolarjev, Gradbina 200 tisoč in drugi kot Tehnični biro, Železničko gospodarstvo, Vatrostalna Jesenice...

Ce upoštevamo, da je na Jesenicih okoli 3.000 stanovanj, potem ne plačuje kar 1.500 zasebnikov. Nekateri dolgujejo že od leta 1989. So primeri, ki jih je podjetje zaradi neplačevanja moralo tožiti, vendar jih je veliko, za katere je sodišče ugotovilo, da nimajo stvari, ki bi bile predmet izvršbe...« Se pravi, da nimajo niti televizorja ali kakšnih drugih stvari, ki pridejo v poštev za rubez.

V podjetju menijo, da ljudje premalo poznavajo novo stanovanjsko zakonodajo, posebno člen, po katerem se lahko tisti, ki ne zmorejo plačevati ogrevanja ali stanovanja, oglasijo na Centru za socialno delo. Po zakonu so upravičeni na to, da plačajo manj. Najemnikom tudi ni mogoče odpovedati stanovanja, če zaradi socialne ogroženosti ne more plačevati stana. Za poštenje je torej urejeno, vprašanje pa je seveda, koliko pri sedanjih dohodkih ljudje zares zmorejo plačevati stana in ogrevanje.

Kres je torej v velikih težavah, saj je izpadla zaradi neplačevanja za en mesečni priliv dohodkov od ogrevanja. Ce ne bo prišlo do bolj rednega plačevanja, bodo morali ukrepiti: prekiniti z ogrevanjem in z dobavo sanitarno tople vode. ● D. Sedej

da denar ni več pomemben, ko gre za živo glavo. V Sarajevu je vojna, naša življenja so ogrožena, nekaj časa že ni pouka in tudi moja 7-letna Selma je že nekaj časa doma. Strah nas je iti na ulico, kjer vladajo teroristi, z oken pa grozijo ostrostrelci. V Slovenijo sem prihajala kot turista, pri vas živeči sorodniki so me obiskovali v Sarajevu. Zdaj pa sem tu kot begunka. Če ne bi imela svojcev v Škofji Loki, bi odšla v tujino, kamorkoli, samo da začítim otroka. V Sloveniju sva s hčerkom pripravovali z avtobusom in med potjo sem imela priložnost videti, kako se nekateri okoriščajo s težkim polozajem ljudi. Vozna karta me je veljala 10 tisoč dinarjev: saj plačaš zadnji denar, če gre za

Kdaj v pokoj

Pokoj kot beg pred brezposelnostjo

Kranj, 16. aprila - Ljudem, ki so sodelovali na javnem pogovoru Gorenjskega glasa o upokojevanju, smo obljubili tudi pisne odgovore na njihova vprašanja. Največ radovnosti je bilo glede možnosti upokojitve, preden naj človeka doleti brezposelnosti. Odgovarjali so Marko Štrovs z ministrstva za delo RS, Vinko Simnovec z območne enote SPIZ Kranj in Zdravko Gorjanc iz Iskre Tel.

Gospa, ki bo prihodnje leto izpolnila 50 let in 35 let delovne dobe, sprašuje, ali naj se že zdaj upokoji, ali naj počaka. Je namreč na zavodu za zaposlovanje.

»Počakate lahko tliko časa, da boste imeli pravico do predčasne pokojnine, to je do starosti 50 let. Vprašanje je sicer, ali zavod za zaposlovanje nudi podaljšanje pravice za tiste, ki tam čakajo na pogoje za polno upokojitev. Če da, potem se je treba o tem dogovoriti. Se pa splaća počakati na polno upokojitev. Če se namreč pri 50. letu predčasno upokoji, pokojnina ne bo polna, pač pa 84-odstotna in zmanjšana za 8 odstotkov. Takšna bo pet let, dokler ne boste izpolnili starostnega pogoja za polno pokojnino. Če kmalu izpolnite pogoj za polno pokojnino, se vam ob nadomestilu z zavoda splaća počakati na to. Sicer pa se oglašate na SPIZ, kjer bomo za vas natanko pregledali zakon in predpise.«

Moški, star 54 let, s 35 leti delovne dobe, je kot tehnološki presežek na čakanju od 1. junija 1990. Kaj zdaj?

»Za upokojitev velja 295. člen, ki omogoča upokojitev po starejših predpisih, to je tedaj, ko boste starci 55 let.«

Drugi moški, star 55 let in s 35 leti delovne dobe prihodnje leto, je trenutno na zavodu za zaposlovanje. Nadomestilo mu preteče oktobra letos, kaj lahko storiti?

»Oba pogoja mora izpolnjevati, če se želi upokojiti, torej 55 let in 35 let starosti. Vendar svetujemo, da obdobje do upokojitve razjasni na zavodu za zaposlovanje.«

Zenska 52 let s 25 leti delovne dobe je sladkorna bolnica. Naj gre v pokoj invalidsko ali predčasno?

»Ker nima polne dobe, bo treba počakati do 58. leta starosti. O možnosti invalidske upokojitve pa odloča invalidska komisija. Če ste po njenem mnemu nezmožni za vsako delo, greste lahko invalidsko v pokoj.«

Moški, stečajni presežek, ima 31 let delovne dobe, star pa bo 55 let. Kakšna je možnost za upokojitev?

»Po 295. členu se bo lahko upokojil, ko bo dopolnil 55 let starosti in 35 let delovne dobe.«

Kdaj se lahko upokoji ženska 54 let in s 24 leti delovne dobe?

»Najblžji pogoj je 58 let, ker ji manjka delovne dobe.«

Zenska, ki bo marca prihodnje leto starca 50 let, julija pa bo dočakala 35 let dobe, sprašuje po možnosti za upokojitev.

»Stara bo morala biti 50 let in 6 mesecev, če se bo hotela pri polni pokojninski dobi starostno upokojiti. To bo torej septembra.«

Moški, ki bo drugo leto izpolnil 40 let zavarovalne dobe, star pa bo 55 let in 4 mesece, sprašuje, ali naj dokupi vojaško dobo.

»Drugo leto se bo terjal višji starostni pogoj, za moškega 55 let in 6 mesecev. Treba je izračunati. Predlagamo, da se oglaša na SPIZ, kjer bomo točno izračunali, koliko mesecev manjka do izpolnitve pogojev, da ujame 55 let in šest mesecev in da ne bo dokupoval preveč. Je pa dokup vojaških in študijskih let daleč najcenejši, po trenutnih cenah okoli 57 tisoč tolarjev za leto.«

Ali drži, da do 31. decembra letos še ne bo pomembna starost do polne pokojninske dobe? Letos bom imel 34 let in pol svoje dobe. Kupil bi vojaščino, kakšna je možnost dodatnega dokupa let iz podjetja?

»Drži, starost se za tiste, ki imajo letos polno pokojninsko dobo, še ne upošteva. Glede dokupa pa so možne vse kombinacije, da se spravi skupaj delovna doba: vojaščina, študij, dokup za presežne delavce. Tudi podjetje vam lahko dokupi do pet let delovne dobe. Seveda pa morate biti tehnološki presežek, da vam podjetje kupi dobo.«

Zenska, ki je letos starca 53 let in bo januarja drugo leto izpolnila 30 let delovne dobe, sprašuje, kdaj gre lahko v pokoj.

»Lovila bo prvi pogoj do starostne pokojnine. Upokojila se bo lahko pri starosti 58 let, oziroma ko dopolni 35 let delovne dobe. Sledijo pa nekaj mesecev prej.«

Doklej je mogoče izkoristiti predčasno upokojitev?

»Največ pet let, ker potem že izpolnjuje pogoje za starostno upokojitev.«

Kakšni so odtegljiji od pokojnine pri predčasnem upokojitvi?

»Po starem zakonu je veljalo, da se predčasna pokojnina za vsako leto prenizke starosti zmanjša za 1,5 odstotka (če manjka pet let starosti, je torej 7,5 odstotka odtegljaja) in za vsako manjkajočo leto delovne dobe še pol odstotka. Če vam torej manjka do starosti pet let in leto dobe, se odtegne 8 odstotkov. Zaradi teh odtegljajev se je ljudem splaćalo počakati na pogoje za polno pokojnino. Po novem zakonu pa je že drugače: pokojnina se bo zmanjševala le za odstotek za vsako leto starosti. Zdaj pa že dve leti velja tudi posebna ureditev za tiste, ki so zaradi stečaja izgubili zaposlitev. Tu gre le za pol odstotka odbitka za vsako leto starosti.● D. Z. Žlebir

Stolpec za upokojence

Kolesarski izlet v Nemilje - Kolesarska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabi ljubitelje kolesarjenja, da se udeležijo kolesarskega izleta v Nemilje. Izlet bo v torek, 28. aprila, z odhodom ob 8. uri izpred zgradbe društva na Tomšičeve 4. Izlet vodi Metka Šparovec in Franc Gričar. Za izlet sta predvideni dve inačici; po prvi naj bi se peljali v Nemilje in nazaj v Kranj, po drugi pa še iz Nemilje v Podnart in nazaj v Kranj.

Izlet na Ptujsko goro, Zreče in Roglo - Društvo upokojencev Žabnica vabi svoje člane in druge upokojence na izlet, ki bo zaradi velikega zanimanja v sredo, 6., in v četrtek, 7. maja. Torkat bodo obiskali Liboje, Statenber, Ptujsko goro, Zreče in Roglo, kjer se bodo lahko kopali v termalnem bazenu. Odpreljali se bodo ob 6.30 zjutraj z vseh avtobusnih postaj od Zg. Bitenj do Dorfarjev. Prijave sprejemajo vsi poverjeniki Društva upokojencev Žabnica.

064/211-373

TELEFON ZA KLIC V STISKI

OD PONEDELJKA DO PETKA

OD 19. - 22. URE

Podjetje ŽITO DPS Ljubljana, d.o.o.
Ljubljana, Šmartinska 154
Splošna služba
Najboljšemu ponudniku bomo
oddali v najem
POČITNIŠKI DOM V UKANCU, najlepšem delu bohinjskega kota.

Hiša ima 17 ležišč v dvoposteljnih in triposteljnih sobah z balkonom, jedilnico za 30 oseb in lastno kuhinjo. Počitniška hiša je primerna za družinski turizem, pa tudi za organiziranje poslovnih srečanj, sestankov, izobraževalnih in posebnih programov za manjše skupine. Vaše pisne ponudbe pričakujemo na naslov: Podjetje ŽITO DPS Ljubljana, d.o.o. Splošna služba, kjer dobite tudi vsa druga pojasnila po tel. (061) 101-373, int. 333.

Republika Slovenija
UPRAVA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB ZA GORENJSKO
razpisuje naslednja delovna mesta s posebnimi pooblastili

1. KMETIJSKEGA INŠPEKTORJA
2. GRADBENEGA INŠPEKTORJA
3. INŠPEKTORJA PARNIH KOTLOV

Pogoji:
1. visoka izobrazba VII/I - agronomski smeri
2. visoka izobrazba VII/I - gradbene smeri
3. visoka izobrazba VII/I - strojno-energetske smeri

Ostali pogoji pod 1., 2. in 3.:

- 5 let delovnih izkušenj
- strokovni izpit
- izpit za voznike "B" kategorije
- 3-mesečno poskusno delo

Izbrani kandidati bodo imenovani za obdobje štirih let. Inšpeksijski nadzor bodo izvajali na območju občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. Od izbranih kandidatov se bo zahteval tudi preizkus znanja iz Zakona o splošnem upravnem postopku, ki ga bodo imeli možnost opraviti v roku šestih mesecev od sklenitve delovnega razmerja.

Pisne izjave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev, opisom delovnih izkušenj in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljajo v roku 8 dni po objavi na naslov: Uprava inšpekcijskih služb za Gorenjsko z navedbo "za razpis", Slovenski trg 1, Kranj.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po končani izbi-ri.

CATCH THE CASH

Sestanki investicijskega sistema Catch the Cash so: LJUBLJANA - pivnica Jama (ponedeljek in sreda ob 18h), restavracija študentskega naselja v Rožni dolini (torek in četrtek ob 18h), hotel Ilirija (pon. in sreda ob 17h), nastanitveni center Šiška (tor. in čet. ob 18h); LJ. OKOLICA: Vir - dvorana KS (pon., sr./18h); Ribnica - gostišče Dallas (tor., čet./19h); Logatec - ges. Krpan (pon., sr./18h); Hrastnik - hotel Jelka (tor., čet./18h); Grosuplje - motel (tor., čet./18h); Kranj - hotel Creina (pon., sr./16h); Radovljica - hotel Grajski dvor (po. sr./19h); Maribor - Birostroj, Gl. trg 17 (pon., sr./18h); SI.Gradec - kult. dom Stari trg (tor., čet./19h); Ptuj - hotel Super Li (tor., čet./18h); Murska Sobota - hotel Diana (tor., čet./18h); Celje - Golovec (pon., sr./18h); Koper - hotel Žusterna (tor., čet./18h); Postojna - rest. Letališče (po. sr./19h); Ilirska Bistrica - hotel Turist (pon., sr./18h); Nova gorica - gas. dom Šempeter (tor., čet./19h); Krško - kult. dom (tor., čet./19h); Hotel Otočec (tor., čet./19h). V kratkem bo odprtih še nekaj lokacij.

VAŠ VELIKI KORAK V LEPŠO PRIHODNOST.

Na podlagi 5. člena Odloka o podeljevanju priznanj v občini Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 12/79) Skupščina občine Kranj

**RAZPISUJE
nagrade občine Kranj za leto 1992**

ZA NAGRADA OBČINE KRAJN SE LAJKO PREDLA-

- občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije za delo in dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje in odlike in za izredne uspehe pri delu ter za zgledna dejanja, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,
- občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije občine Kranj pa tudi drugih občin, če so njihovi uspehi pri delu oziroma dejanja pomembna za območje občine Kranj.

V skladu z 10. členom odloka so pobudniki lahko politične stranke, družbene organizacije in društva, delovne in druge organizacije ter krajevne skupnosti. Obrazložene pisne pobude za podelitev nagrad morajo biti predložene Komisiji za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Kranj najkasneje do 25. maja 1992. Nagrade bodo podeljene ob občinskem prazniku, 1. avgusta.

SKUPŠČINA OBČINE KRAJN
Komisija za odlikovanja in priznanja

JANEZ KALAN - ZAPOGE

**Vam nudi izredno
ugoden nakup
velenskega premoga
možnost plačila na
dva čeka**

- poseben popust pri
nakupu večjih količin
- dostava na dom
- cene izredno ugodne

Tel.: 061/823-609, 824-420, fax: 824-424

prodajni center alples

alples

MESEC APRIL - MESEC UGODNEGA NAKUPA V NAŠI TRGOVINI

ZELO UGODNI - AKCIJSKI POPUSTI ZA PLAČILO Z GOTOVINO.

POHIŠTVO ZA DNEVNE SOBE, PREDSOBE, SPALNICE, KUHINJE, SEDEŽNE GARNITURE, KOPALNIŠKE GARNITURE:

30 - 45 % POPUST

BELA TEHNika, AKUSTIKA, TELEVIZORJI, ROČNO ORODJE, GOSPODINJSKI APARATI

10 % POPUST.

**VSE NA ENEM
MESTU!**

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!

prodajni center alples

alples

LUDJSKA UNIVERZA KRAJN

vabi na intenzivni tečaj

STROJEPISJA

Začetek: 11. maja 1992; prijave: tel. 217-481

brother STREICHER
SIVALNI PLETILNI IN OWERLOCK STROJI

brother
B 530 OWERLOCK
neto ATS

4.870,-

PFAFF - BROTHER - SINGER - EMPIRAL - ITD.

**PRODAJA, SERVIS
IN NADOMESTNI DELI
ZA VSE SIVALNE, PLETILNE
IN OWERLOCK STROJE
VSEH ZNAKOV IN VRST**

**CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648**

CIMOS CITROËN

AVTOHIŠA MAGISTER d.o.o.
RADOV LJICA - Telefon: 064/75-256

- PRODAJA NOVIH VOZIL
- REZERVNI DELI IN OPREMA
- SERVIS

Mednarodna poletna flautistična šola

SREČANJE S ŠKOTSKIM GLASBENIKOM

Kranj - V nekaterih mestih so poletja drugačna. Kdor se je na primer kdaj sprehodil skozi stari del Radovljice, so se poleti skozi odprta okna radovljške graščine, kjer ima prostore tudi radovljška glasbena šola, slišali zvoki starih glasbil: igrali so udeleženci mednarodne akademije za staro glasbo.

V Sloveniji ni ravno na pretek podobnih poletnih glasbenih šol, zato se mladi željni posebnega glasbenega znanja podajo običajno čez mejo v Italijo, Avstrijo in na Madžarsko ali še kam daje. Če že prej ni bilo kakšnih posebnih možnosti, da bi uveljavljeni tudi glasbeni strokovnjaki imeli čas za poletne glasbene šole v naših krajih, jih je v sedanjih nemirnih časih še toliko manj. Zato je prav govorovo izjemno, da se v Kranju obeta v poletnem času mednarodna poletna šola za flauto, za katere so uspeli pridobiti britanskega glasbenika Davida Nicolsona, flautista v Škotskem komornem orkestru in dolgoletnega profesorja za flauto na Škotski kraljevi akademiji.

Načrta, kako izpeljati mednarodno glasbeno šolo za flauto, se je z vsem pogumom, ki v marsičem pomaga podpirati posmiske, lotila Maša Bertok, akademska flautistka, ki poleg svojega rednega dela poučuje že vrsto let tudi na kranjski Glasbeni šoli. Imela je namreč priložnost postdiplomski študij za flauto opravljati prav na Scottish Royal Academy of Music and Drama pri prof. Nicolsonu.

Pravzaprav je presenetljivo, da si tako uveljavljen glasbenik, kot je prof. Nicholson, vzame čas za poletno glasbeno šolo, ki bo v Kranju privč?

"Priložnost, da je glasbenik takega slovesa pripravljen svoje obsežno znanje ponuditi pri mednarodni poletni flautistični šoli, ki se v Kranju organizira, je pač enkratna. Mladi slovenski glasbeniki bodo tako

lahko deset dni delali z izjemnim glasbenikom. Z njim bo prišla tudi pianistica, korepetitorka Julia Lynch."

Kdo se lahko prijaví v poletno flautistično šolo?

"Iz razpisa, ki bo šel v kratkem na naslove glasbenih šol v Sloveniji ter tudi na glasbene šole v tujini, bo razvidno, da bo poletna šola odprta tako za učence nižjih in srednjih glasbenih šol kot tudi za študente in njihove učitelje. Pričakujem, da se bo k avdiciji za učne ure s prof. Nicolsonom prijavilo veliko učencev, seveda pa bo število vseh, ki bodo lahko spremljali pouk flavte kot občinstvo v dvoranici dosti večje. Dvoranica kranjske glasbene šole je namreč dovolj velika za vse, ki bodo hoteli spremljati delo enega najboljših flautistov svoje generacije na svetu. Tak način dela je tudi običajen v mednarodnih poletnih šolah in iz lastnih izkušenj lahko povem, da je zelo koristen. Tudi spremljava na klavirju pomeni

ob takem delu vsekakor izjemo, ki je učenci pri rednem pouku v glasbeni šoli niso deležni posebno pogosto."

Kadar je v gosteh tako pomembni glasbeni gost, je običajno občinstvo deležno tudi kakšnega njegovega koncerta?

"Vsekakor. Čas, v katerem bo potekala mednarodna flautistična šola, soppada s prireditvami ob kranjskem občinskem prazniku konec julija in prve dni avgusta. Koncertna prireditev vsekakor sodi zraven in mislim, da bi lahko izbrali atrij gradu Kieselstein za tak koncert ali pa morda dvorano Prešernovega gledališča. Glasbeni program profesorja Nicolsona je obsežen, zanimivo pa bi vsekakor bilo, če bi slišali tudi kakšne škotske kompozicije, ki jih pri nas pač ne poznamo. Nasprotno je v našem radijskem programu dokaj malo te vrste glasbe in verjetno bo to

tudi priložnost še za kakšno radijsko snemanje. Koncertov in posnetkov z našo slavno flautistko Ireno Grafenauer je prav tako malo, zato bi kazalo priložnost izkoristiti."

Bo poletna glasbena šola poslej vsako leto?

"Odvisno od tega, kako bo uspela ta prva letošnja. Kranjska Glasbena šola pri organizaciji veliko pomaga, na voljo je dala dvoranico, medtem ko drugod razen prijaznega sprejema te novosti, kakšne druge podpore še ni. Med mladimi glasbeniki bo vsekakor veliko zanimanja za šolo, saj priložnosti za take vrste izpopolnjevanje ni ravno lahko dobiti na vsakem koraku. Če ne bo šlo drugače, pa bo šola potekala vsako drugo leto in upam, da se bodo mladi in ne samo slovenski glasbeniki, pač pa tudi iz drugih dežel, radi vráčali v Kranj." ● Lea Mencinger

Foto: P. Kozjak

PRIREDITVE TEGA TEDNA

JESENICE: PEVSKI NASTOP - V dvorani kulturnega doma na Javorniku bo danes, v petek, ob 19. uri v organizaciji ZKO Jesenice Srečanje pevskih zborov. Na prireditvi posvečeni 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju, se bo predstavilo devet jeseniških pevskih zborov.

DUPLJE: KONCERT - Jutri, v soboto, ob 20. uri bo v gasilskem domu Duplje koncert moškega pevskega zborja KUD Triglav Duplje pod vodstvom Joža Moharja in mešanega pevskega zborja Svoboda Stražišče pod vodstvom Brede Prašnikar. Program povezuje Katja Košnec.

ŠKOFJA LOKA: ZADNJA PREDSTAVA - Na Loškem odu bodo danes, v petek, ob 19.30 za izven zadnjikrat uprizorili komedio Eduarda de Filippa O, TE PRIKAZNI, v režiji Slavka Kurdića.

ŠKOFJA LOKA: GORENJSKI LIKOVNIKI - V galeriji Loškega muzeja odpirajo danes, v petek, ob 19. uri razstavo članov gorenjskih likovnih skupin. Prireditev sta pripravila ZKO Gorenjski in ZKO Škofja Loka. V kulturnem programu bosta nastopila sopranistka Carmen Palaya in kitarist Žarko Ignjatović.

TRŽIČ: PEVSKA REVILA - V osnovni šoli Bistrica jutri, v soboto, ob 18. uri ZKO Tržič organizira revijo otroških in mladinskih pevskih zborov. Predstavilo se bo šest pevskih zborov, program bo povezovala Bojana Kališnik - Sušnik.

KAMNIK: UMETNIŠKI VEČER - Skupščina občine Kamnik in ZKO Kamnik sta ob 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju, pripravila danes, v petek, ob 20. uri v veliki dvorani kina Dom v Kamniku umetniški večer z naslovom Nečisti čas. V programu sodelujejo člani gledališke skupine Kaj ti mar KPD J. Čebulj iz Komende.

RAĐOVLJICA: VEČER ČAROVNIJ - V tork, 28. aprila, ob 19.30 bo v dvoranici radovljške knjižnice Silvo Kokalj nastopil v večeru omizne čarovnije s kartami, kovanci in podobnim.

KRANJ: VERIGA - V Prešernovem gledališču Kranj gostuje danes, v petek, ob 19.30 KUD Predosje z igro Franca S. Finžgarja VERIGA.

PREDOSLJE: VERIGA - KUD Predosje bo še zadnjikrat v tej sezoni v domači dvorani uprizoril Finžgarjevo VERIGO in sicer jutri, v soboto, ob 20. uri.

JESENICE: LUTKOVNE PREDSTAVE - Glasbena mladina Jesenice je pod režijskim vodstvom Matije Milčinskega pripravila novo lutkovno premiero. Danes, v petek, ob 20. uri bodo v Kosovi graščini uprizorili predstavo Mihe Mazzinija Slonček Leopold. Lutke je izdelala Anja Dolenc, nastopajo pa Irena Leskošek, Klemen Košir in Jernej Rihtaršič.

BOH. BISTRICA: PEVSKO SREČANJE - V osnovni šoli dr. J. Mencingerja prireja ZKO Radovljica danes, v petek, ob 17. uri občinsko srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov. Jutri, v soboto, ob 19.30 pa se bodo na prireditvi srečali odrasli pevski zbori radovljške občine.

ČEŠNJICA: KONCERT - Moški pevski zbor Ratitovec pod vodstvom pevovodje Jerneja Prevca prireja koncert jutri, v soboto, ob 20. uri v kinodvorani na Češnjici. Kot gostje bodo nastopili tudi Bratje Zupan iz Tržiča.

GORENJSKI GLAS

KULTURNI KOMENTAR

Lee Mencinger

LEA MENCINGER

OBLIKOVANJE - TISTO NEKAJ VEČ

Prav gotovo so z bližnjim svetovnim oblikovalskim kongresom naslednji mesec v Ljubljani povezana tudi marsikatera pričakovanja. Vse preveč zaprek se je namreč nagradilo v zadnjem času ne samo pred izdelovalci povsem običajnega blaga kot tudi pred tistimi, ki se ponašajo z visoko kakovostjo, lepim oblikovanjem izdelkov, ki bi po tej logiki morali najti svoj prostor na trgu, domačem ali tujem. Toda na tuje trge ni tako enostavno prodreti niti z vrhunskim izdelkom, tudi zato ne, ker smo trenutno prevredni niti z vrhunskim izdelkom, tudi zato ne, ker ni dovolj, če se izdelkom namesto prejšnjega imena zamenja "made in Slovenia"; v tej tržni arenai veljajo drugačni zakoni, ki se jim bo treba privaditi, tako kot so se jim privadili nekateri uspešni in žal še redki predstavniki slovenskega gospodarstva.

Toda kaj ima pri tem industrijsko oblikovanje, ta posebna umetniška zvrst? Brez dvoma veliko. Še vedno se namreč dogaja, da se oblikovanje, to je industrijsko oblikovanje, ponekod razume bolj kot estetska vrednota, ki jo nekateri izdelki potrebujejo, drugi manj in nekateri morda čisto nič; tam pa, kjer so oblikovanje že pred časom razumeli kot sestavni del razvojnega procesa, so na ta način za mnogo dolgih korakov pred ostalimi, ki te vrste razvojno abecedo šele spoznavajo. In to prav včas, ko je denarja za razvoj najmanj. S tem pa so možnosti predstavljanja z lastnim izdelkom na trgu majhne oziroma jih ni, delajo se pač posli, ki jim pravijo tudi posli preživetja, dodeljni posli za tujega naročnika.

Dogajanja ob 17. svetovnem oblikovalskem kongresu bodo s svojimi prireditvemi, ne nazadnje tudi okroglimi mizami po regijah prav gotovo priložnosti ne le za spoznavanje podobnih problemov oblikovanja, pač pa tudi motivacija za drugačen način razumevanja vpetosti, potrebnosti oblikovalskega deleža pri nastajanju izdelka. Brez dvoma oblikovalci in vsi drugi, ki bodo hoteli in znali prisluhniti izmenji v mnenjih s tujimi strokovnjaki na tem področju, ne bodo slišali že uporabnih receptov na temo - kakšno oblikovanje nas bo pripeljalo na evropski trg. Odgovore bo pač treba iskati v lastni "režiji". Ne bo pa seveda manjkalo idej, vzorcev ravnjanja, izkušenj, ki so nekatere dežele popeljale tja, kamor bi z upoštevanjem oblikovalskega deleža v posameznem proizvodu tudi mi radi prišli na trg, kjer je merilo uspeha predvsem kakovost in tisto nekaj več - oblika. Vsekakor pa bi si veljalo kratico tokratnega srečanja oblikovalcev z vsega sveta ICSID zamisliti dejansko kot "križišče", na katerem naj kot enakopravni potnik v razvojnem potovanju vstopi tudi oblikovanje.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja modne fotografije *Dean Dubokovič*. V stebiščni dvorani Mestne hiše je na ogled razstava tekstilnega oblikovanja avtorice *Maričke Rakevec*. V galeriji Mestne hiše pa je na ogled pregledna razstava slikarja *Poldeta Miheliča*, v malo galeriji Mestne hiše pa razstavlja akad. slikar *Darko Slavec*. V galeriji Pungrat razstavlja akad. slikar *Zmago Puhar*.

KRANJ - V avli hotela Creina razstavlja tapiserije na temo zgodovine krščanstva, zgodovine Slovencev in animal tarota Radovan Rakovec iz studia Odprt krog.

BLED - V Atlasovi galeriji Sebastijan je odprta prodajna razstava akvarelov amat. slikarja Janeza Lipičnika z Bleda.

JESENICE - V razstavnem salonu DOLIK razstavlja barvne fotografije *Adi Fink*, kandidat mojstra fotografije. V bistorju Želva na Čufarjevem trgu se z grafičnim oblikovanjem predstavlja *Janja Ošlaj* iz Kranja. V pizzeriji Ajdna v Žirovnici razstavlja *Klemen Čebulj* kolekcijo fotografij V mreži.

VRBA - Prešernova hiša je odprta vsak dan od 9. do 16. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 17. ure, ob pondeljkih zaprto.

KRANJSKA GORA - Liznjekova hiša je odprta vsak dan od 10. do 17. ure, ob pondeljkih zaprto.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši je na ogled razstava likovnih del *Viljema Jakopina*. V avli radovljške občine je na ogled razstava osnutkov in prototipov za *Linhartove spominke*.

BEGUNJE - V galeriji Avisenik je na ogled pregledna razstava slikarskih del akad. slikarja *Jake Torkaria*.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan od 9.30 do 13. ure, ob nedeljah med 12. do 16. uro, ob sobotah zaprto.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji I. Groharja je na ogled razstava slik kitajske slikarke *Wang Huiqin*. V galeriji ZKO-Knjižnica je na ogled razstava slik prof. *Borisa Zuliana* iz Trsta.

Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan od 9. do 17. ure, razen pondeljka. V okroglem stolpu je na ogled razstava fotografij uprizoritve *Škofjeloškega pasijona* iz leta 1936.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja plastike na temo Popotovanja akad. kipar *Cene Ribnikar*.

KAMNIK - V razstavišču Veronika razstavlja fotografije člani FKK Mavrica Radomilje na temo Življenje ob vodi.

LJUBLJANA - V Narodnem muzeju, Prešernova 20 bosta do septembra letos na ogled razstavi *Gradovi umirajo, fabrike nastajajo - Industrijsko oblikovanje v 19. stoletju ter razstava De-narništvo v antiki na Slovenskem*. Razstavi sta odprt vsak dan, razen pondeljka, med 10. in 18. uro, ob nedeljah od 10. do 13. ure.

V galeriji Cankarjevega doma so na ogled grafike na temo Pomlad iz Rogaške, izbor grafik iz Muzeja Grafik Rogaška Slatina.

Na otvoriti razstave bo pred Kurnikovo hišo nastopil Pihalni orkester Tržič, o razstavi pa bo govoril prof. Rajko Pavlovec. Razstava bo odprta do konca maja vsak dan, razen pondeljka; 9. in 10. maja, v času mednarodne razstave mineralov, fosilov in okrasnega kamna, bo razstava v Kurnikovi hiši odprta neprekinitno od 9. do 18. ure.

Država pa veselo mimo koraka

Podjetje Plamen iz Krop je še po devetih mesecih lani poslovalo brez izgube, oktobra pa so jih izjemno visoki stroški finančiranja pahnili v izgubo. Novembra in decembra je mesečna prodaja padla še za 30 odstotkov in so imeli tako ob koncu leta izgube v višini 14,6 milijona tolarjev, kar je predstavljalo 4 odstotke vrednosti prodaje.

Ceprav so v začetku letosnjega leta sprejeli nekaj ukrepov, je nelikvidnost že preraščala v kritično. Skupna plačana realizacija je sicer naraščala, prilivi pa niso zadostali za pokrivanje gotovinskih izplačil: plač, prispevki, davki... Najemali so kratkoročne kredite, ki so tako kot dolgoročni naraščali in naraščali. Zdaj je najhuje, saj so blokirani v višini 7 milijonov tolarjev pri 3 milijoni negativnega stanja na žiro računu. Pričakovani prilivi do konca meseca bodo v najboljšem primeru pokrili blokado, samo za izplačilo zajamčenih neto osebnih dohodkov pa potrebujejo dodatnih 4,3 milijona tolarjev. Tudi rok za izplačilo odpravninske pomoči 26 delavcem je potekel: treba jim je izplačati 4 milijone tolarjev.

Plamen Kropa je pod državno kapo - v okviru slovenskih železarn, ki so bile skupaj s predelovalno industrijo podprtje zavojljene. V 400-članskom kolektivu so tako kot drugod upravičeno pričakovali, da bo država kot lastnik ponudila razvojno vizijo in nakazala vsaj približno perspektivo. Na osnovi sanacijškega programa naj bi v firmi vsaj vedeli, kakšno prestrukturiranje jih čaka, koliko delavcev bo na cesti. Skratka: ostali so docela osamljeni, pozabljeni, ne vede, kaj in kako, dokler jih ni popolna nelikvidnost pahnila na rob obupa: danes štrajkajo! Ne le zato, ker ni za plače, ampak tudi zato, ker v tej agoniji ne vidijo nobenega drugega izhoda. Kaj proizvajati, koliko in za koga?

Ob tem se ni mogoče otresti vtiča, da je državi popolnoma vseeno, kaj se dogaja z njenim lastnino. Mar je mogoče, da ji je Plamen napotil in da ji daljši štrajk delavcev Plamenom pomeni dobrodošlo in zadnje dejanje na poti k tihu likvidaciji? In če je tako, je vsaj nemoralno, da delavcem tega država - lastnik noče povedati: kljub vsemu poslovni svet ne temelji le na ekonomskih in pravnih zakonitostih, temveč tudi na vsaj minimumu poslovne morale.

Gorje državljanom in državi s tako vlogo, ki še za svojo lastnino ne zna ali noče poskrbeti, kaj šele, da bi kot delodajalec plačala delavce, ki jih je najela. Tako pa vse neodgovorno prepusta dialogu poslovodna struktura - sindikat, sama pa veselo koraka mimo.

Ceprav se vidi brezupno, je vendarle nekaj upanja. Z novimi ljudmi, ki prihajajo v gospodarske resorce nove vlade dr. Janeza Drnovška... ● D. Sedej

Skupščina škofovsko Obrtne zbornice

Novo vodstvo zbornice

Škofta Loka, aprila - Na skupščini Obrtne zbornice Škofta Loka, ki je potekala v četrtek, 16. aprila, so za novega predsednika izvolili Andreja Karlinca, za podpredsednika Petra Grašiča. Drugo podpredsedniško mesto naj bi ostalo odprto za predstavnika novih podjetnikov, ki jih je v škofovsko občini že več kot tristo.

Obrtna zbornica Škofta Loka je lani uspešno poslovala, ceprav je članarina predstavljala le 44 odstotkov prihodkov in ceprav je vsi obrtniki niso redno plačevali. Obrestujejo se jim namreč vlaganja v preteklih letih, saj so več kot četrtnino prihodka prinesle najemnine poslovnih prostorov v Centru obrtnih dejavnosti.

Ob koncu lanskega leta je bilo v Obrtno zbornico Škofta Loka vključenih 857 obrtnikov, od tega 728 rednih in 129 tako imenovanih popoldancev. Vse več pa je novih podjetnikov, zključne račune za lansko leto jih je oddalo 282, torej lahko sklepamo, da jih je zdaj že več kot 300. Vključiti jih nameravajo v Obrtno zbornico, ki bo s tem nemara spremenila ime, kar bo nemara za podjetnike postal privlačnejše, če se bo škofovsko občina razdelila na več manjših občin. Obrtna zbornica pa bo še naprej delovala na območju vseh in tako dobila vlogo koordinatorja ter pristojnosti na področju obrti in podjetništva, ki jih zdaj opravlja občinska uprava.

Med letosnjimi nalogami je bila na skupščini največje pozornosti deležna ustanovitev skladarja za razvoj drobnega gospodarstva, ki naj bi ga ustanovili skupaj z občino, sedež pa naj bi imel pri Obrtni zbornici. Posojila bodo morala biti ugodnejša, kot so bila lani za odpiranje novih delovnih mest. Po besedah Petra Ažmanna je 44 obrtnikov dobitilo 2,6 milijona tolarjev posojil za zaposlitev 26 novih delavcev, po šestmesečnem moratoriju jih je zdaj potrebno odplačevati, kar nekaterim povzroča velike probleme. Inflacija je namreč glavnice s 100 tisoč zredila na 216 tisoč tolarjev, k temu pa je seveda potrebno dodati še obresti. Trije so mi že sporočili, da jih je to posojilo poslovno onesposobilo, je dejal Ažman.

Obrtna zbornica je zainteresirana za eno etažo v obnovljeni kašči ob Obrtniškem domu, ki bi jo nemara skupaj s škofovsko umetniki lahko s pridom uporabili za promocijo svojih izdelkov. Med pomembne naloge v letosnjem letu so vrstili tudi oblikovanje informacijskega sistema, najprej bodo nopravili podrobni popis obrtnikov in njihovih izdelkov in se nato povezali z drugimi informacijskimi sistemami. Članski prispevki pa bo z junijem znižani s sedanjih 2,5 na 2,3 odstotka ob brutu zavarovalne vstopne. ● M. V.

Danes otvoritev 16. avtomobilskega salonu

Ljubljana, 23. aprila - Na Gospodarskem razstavišču v ljubljanski bazi danes odprli 16. slovenski avtosalon. Poleg večine od 17 ekskluzivnih uvoznikov tujih avtomobilov, bosta sodelovala tudi oba domača proizvajalci Cimos in Revoz.

Prva samostojna avtomobilska prireditev je bila v Ljubljani že davnega leta 1957, nato pa leta 1963, kmalu po vključitvi v koledar svetovnih avtomobilističnih razstav pa je bila z dekretom preseljena v Beograd. Na letosnjem avtosalonu bodo proizvajalci in ekskluzivni zastopniki predstavili kar nekaj zanimivih modelov, ki so šele pred kratkim doživeli svetovno premiero, poleg tega pa bo zanimiv tudi prostor, kjer bodo razstavljeni oldtimerji. Kakšen bo dolgoročnejši uspeh sejma, je v popolnoma zmedenih tržnih razmerah težko napovedati, organizatorji pa pričakujejo okoli 30.000 obiskovalcev. Sejemska prireditev naj bi sestreljala s 3. sejmom Avto in vzdrževanje, ki bo ob istem času v Celju, predstavljena pa bodo gospodarska vozila in servisna dejavnost. Skupna je tudi vstopnica za oba sejma, ki bo stala 250 oziroma, 200 tolarjev, med obema mestoma pa bo organiziran brezplačni avtobusni prevoz. Sicer pa je ambicija ljubljanskega salona postati eden pomembnejših na prostoru med Balkanom in Zahodno Evropo, kajti avtomobilski saloni so tudi v Beogradu, Pragi, Brnu, Budimpešti in na Dunaju. ● M. Gregorić

Naše žičniške naprave so tehnično zaostale in marsikje nedograjene

Domači smučarji ne omogočajo več kot preživetja

V Sloveniji se še premalo zavedamo, da je v turizmu potrebno predvsem sodelovanje in da so tudi žičnice del turistične ponudbe - Če bomo hoteli tržiti, bomo morali imeti tudi naprave za kompaktni sneg.

Bohinj, 22. aprila - Kljub temu da se sezona obratovanja naših žičnic za letošnjo zimo izteka, se žičničarji zavedajo, da bo do nove sezone le malo časa, da bi spremnili mnoge ovire, ki preprečujejo razvoj smučarskih središč pri nas. Največja težava pri tem je seveda pomanjkanje denarja, posledica tega pa so zastarele žičniške naprave in neurejeno zasneževanje, ki marsikje skrajšuje že tako pičel turistični zaslužek. O teh problemih pa je bilo tudi največ govora ob okrogli mizi v sredo, ki so jo v Bohinju pripravili ob 10. srečanju slovenskih žičničarjev.

Dovolj zgovoren podatek o stanju naših žičnic je, da je bila večina naših smučarskih središč načrtovanih pred dvajsetimi leti in le redkim je uspelo, da so se zadnje čase posodobili.

Povprečna kapaciteta naših žičnic je prevoz 1200 oseb na uro, medtem ko naprimer v sedanji Avstriji skoraj ni naprave, ki bi zmogla manj kot 2000 smučarjev na uro. Pri tem seveda naši žičničarji poudarjajo, da je razvoj žičnic v uspešnih turističnih državah tesno povezan z izgradnjo turistične infrastrukture, pri nas pa žičnice nimajo statusa infrastrukture, zato nimajo urejenega financiranja. Tako se večina znajde, kadar se pač more, kar pa je bilo v zadnjih, s sngom skopij zimah, še posebej težko. V teh časih se je tudi pokazalo, kako pomembo je vlaganje v naprave za dosneževanje, ki so na tujih smučiščih pravilo, na naših pa le izjema. In to ob dejstvu, da so raziskave pokazale, da je kompaktni sneg, ki je sestavljen zgolj iz vode in zraka, v naravi prej koristen kot škodljiv. Ob tem je treba tudi povedati, da se v Sloveniji pripravlja nov zakon o varnosti na smučiščih, saj imamo za sedaj še zakon iz leta 1977. Spremembe naj bi se nanašale zlasti na pogoje ob zasneževanju, pri čemer je največja ovira voda,

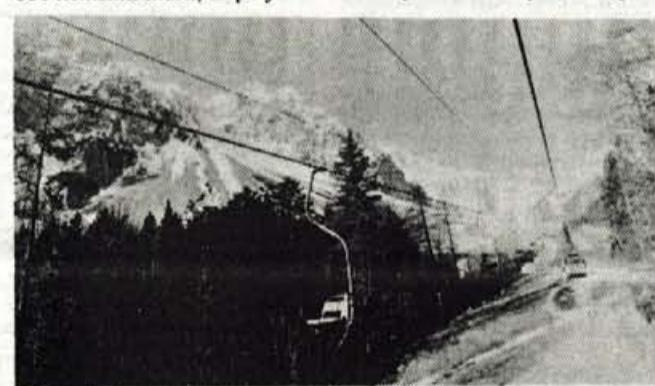
saj je ravno pomanjkanje vode največkrat omejitvena okoliščina za postavljanje zasneževalnih naprav.

Eno redkih naših smučišč, ki se ne ukvarja s pomanjkanjem snega, je smučišče na Voglu. Vendar pa je težava Vogla predvsem pristop, saj gondolska žičnica nima zadostne kapacitete, kar zlasti konec tedna povzroča dolgo čakanje. "Na Voglu se pripravljamo za investicijo, s katero bomo za 100 odstotkov povečali zmogljivost gondolske žičnice. Pripravljeni so tudi projekti za nov dostop iz Ribčevega Laza. Vendar bi bilo za to potreben več deset tisoč nemških mark, ki pa jih nima," je o razvojnih načrtih povedal direktor Dušan Goršek, so se lastninske problematike resno lotili in želeti urediti soglasje z lastniki podobno kot v Avstriji, vendar še od 28 lastnikov uspeli za sodelovanje prepričati le 10 lastnikov zemljišč. "Vse to pa nam ob sicer slabih zimah in pomanjkanju denarja že skoraj jemlje korajočo," je dejal Dušan Goršek.

Seveda so ena od rešitev dearnih težav naših žičničarjev tuja sovlaganja, ki tuje partnerje sicer zanimajo, vendar dokler ne bo rešeno lastništvo, nimajo interesa za dogovaranje. Druga rešitev so tudi krediti, vendar so pogojji zanke, po mnogih žičničarjev, nesprejemljivi.

"Na žičničarstvo je potrebno gledati kot na eno temeljnega sestavita turizma, zato bi se bilo prav vključiti v projekt razvoja turizma v Sloveniji, ki poteka v okviru instituta za razvoj pri Ekonomski fakulteti. Prav tako bi bilo treba podpreti zakon o igrah na srečo, ki predvideva, da bi se tretjina zasluga v igralnicah porabila za delo in razvoj igralnic, tretjina pa bi ostala v kraju in pomagala pri razvoju infrastrukture, v katero prav gotovo sodijo tudi žičnice," je ob načetovanju težav žičničarjev poudaril predsednik TGS Marjan Rožič.

Tudi pri trženju turistične dežele in kraju bi moral biti več sodelovanja med gostinci, hoteli, žičničarji in trgovci in vsemi ostalimi, ki si v prihodnje obetajo (ali že imajo) zasluk v turizmu. Svetal zglede sodelovanja so v zadnjem času slovenske smučarske šole, katerih cilj je enoten program, s katerim že sodelujejo pri popravljivosti ponudbe na nekaterih smučiščih. ● V. Stanovnik

Naše žičnice so večinoma tehnično zastarele, razvoj smučarskih centrov pa je zaradi pomanjkanja denarja marsikje zastal. Foto: P. Kozjek

Ljubljansko letališče prenavlja

Brnik zračno pristanišče tudi za sosedje

Konec tega meseca in v začetku maja bo potekala na letališču Brnik obnova vzletno-pristajalne steze. Podpisano pismo o namerah s tujimi partnerji.

Brnik, 22. aprila - Na tiskovni konferenci, ki je bila sklicana zaradi začete obnove letališke steze, smo izvedeli, da je bilo podpisano pismo o namerah, po katerem naj bi slovensko zračno loko v prihodnje upravljala mešana slovensko-italijanska družba. S tem pa bi ljubljansko letališče vključili v mednarodni promet tudi za potrebe Benetk, Furlanije in, kot predvidevajo, tudi južne Avstrije.

Direktor Aerodroma Ljubljana Vinko Može je bil na današnji tiskovni konferenci vidno dobre volje, saj je lahko sporočil javnosti novico, da je podpisano pismo o namerah o ustavovitvi slovensko-italijanske mešane družbe. Poleg vsaj podvojitev prometa računajo tudi s tem, da naj bi tak pristop pomenil tudi pomembno razvojno možnost slovenskega turizma.

Znano je, da je bil v preteklih dveh letih obnovljen pristaniški potniški objekt in pozornejšemu obiskovalcu - potniku ni ušlo, da so lani prenovili tudi parkirno ploščad letališča. Najbolj obremenjeni in hkrati za varnost najpomembnejši del je seveda vzletno-pristajalna steza, ki terja redno vzdrževanje, saj bi zanemarjenje le-te lahko pomenilo njen celotni propad. Po besedah Vinka Možeta in njegovih strokovnih sodelavcev so meritve pokazale izredno dobro nosilnost steze, vendar zob časa terja - zadnja obnova zgornjega sloja je bila izvedena leta 1978 - ponovno prekritev. Za razliko od dosedanjih tovrstnih posegov, ko so se rekonstrukcije lotili z odstranitvijo načete plasti in polaganjem nove asfaltne preleve (najbolj obremenjeni "celi" steze so na ta način obnovili še v letih 1989 in 1990), so tokrat izbrali metodo tankoslojne preleve, po kateri površino steze najprej temeljito očistijo, zaliijo vse nastale razpoke in nato v celoti prevlečajo s posebno

visokokvalitetno prelevo. Dela oddana po načetaju izvaja nemška firma Possehl in bodo trajala le tretjino časa, ki bi ga zahtevala klasična asfaltna preleva. Prednosti materiala in postopkov so tudi v tem, da je preleva odporna na kemikalije (zlasti gorivo, maziva pa tudi sredstva pri zimskem čiščenju), da ni potrebna demontaža nekaj sto luči, garancijska doba je 6 let, živiljenjska doba pa od 10 do 15 let. Za varnost letalskih manevrov je po-

S. Z.

membeni tudi zavorni učinek, ki se zaradi povečane hravavosti bistveno povečuje.

Dela bodo potekala od 22. do 29. aprila na eni tretjini steze in v tem času bo mogoč letalski promet na skrajnejši stezi, od 4. do 13. maja pa bo letališče zaprto in promet preusmerjen v Maribor. Dela - ob obnovitvi steze bodo montirali tudi nove signalne luči med njimi tudi take, ki pilotom omogočajo kontrolo pravilnosti pristajalnega kota - bodo stala 5 milijonov nemških mark, za katere je denar zagotovljen iz republike proračuna. Povejmo še, da je bila obnova dogovorjena že leta, vendar nemški izvajalec, zaradi znanih razmer pri nas, del tečajni poti bil pripravljen izvajati. ● S. Z.

Teze zakona o investicijskih družbah in vzajemnih skladih

Ljubljana, 23. aprila - Slovenska vlada je pretekli teden dala v skupščinski postopek predlog za izdajo s tezami zakona o vzajemnih skladih, investicijskih družbah in družbah za upravljanje, ki pomenijo poleg vzpostavitev potrebnih institucij za normalno delovanje trga kapitala, infrastrukturo za učinkovito izvajanje zakona o lastniškem preoblikovanju podjetij. Zakon naj bi predvsem varoval koristi drobnih investitorjev, zagotavljal preglednost in javnost poslovanja vzajemnih skladov in investicijskih družb, urejal kontrolo poslovanja s strani državnih organov in neodvisnih revizorjev ter zagotavljal varnost investiranja. Zakon je pripravljen po vzorih iz Evropske skupnosti in zeli doseči tudi naše tovrsno vključevanje na mednarodne trge kapitala.

Vzajemni skladi so oblika javnega zbiranja kapitala in njegovega investiranja v prenosljive vrednostne papirje in niso pravni subjekti, za ustanovitev in upravljanje pa je potrebna delniška družba posebej registrirana (ob strogih pogojih, ki jih mora izpolnjevati) v Sloveniji. Investicijske družbe pa so delniške družbe (pravne osebe), katerih izključna dejavnost je investiranje v vrednostne papirje. Praktično to pomeni, da se lahko imetnik kupona vzajemnega skladja kadarkoli odloči za odkup kupona, delničar investicijske družbe pa take pravice nima. Delničar lahko proda le na borzi. Osnovni kapital družbe za upravljanje z investicijskim skladom mora znašati 100.000 ekujev, za vsak sklad pa še 50.000 ekujev; osnovni kapital investicijske družbe pa je določen v vrednosti najmanj 300.000 ekujev. Pričakujejo, da naj bi bil zakon v skupščini sprejet vzdoredno s privatizacijsko zakonodajo. ● S. Z.

</div

Miha Naglič

Ob Dnevu upora (proti okupatorju)

Upor je za nami, ostaja odpor

Z uporom smo si priborili državo, ki bo obstala, če bo odporna; taka bo, če bodo odporni njeni državljeni.

V temelju našega razmišljanja je vprašanje, čemu sploh upor. Religiozni način dojemanja sveta in številni zgodovinski zgledi učijo, da se z uporom v bistvu nič ne spremeni. Nasprotno: povzroča le nove žrtve in še več trpljenja. Če bi se ljudje, zapeljani od grešnih angelov in hudobnih duhov, ne upirali, bi še danes živelji v raju na zemlji. Po drugi strani pa še več zgledov iz svetovne in domače zgodovine priča o tem, da je ravno misel o možnosti raja na zemlji tista, ki pelje v upor. Kje je tedaj resnica?

Upor angelov

Kdo ne pozna starega judovskega mita o grešnih angelih, ki so se uprli svojemu stvarniku v hotenju, da bi mu postali enaki? Prav ti so tisti "božji sinovi", ki so, videc, da so cloveške hčere lepe, začeli zahajati k njim in tako so se rodili velikani, sloveci junaki starodavnih časov. (1) Hudobni Azazel je naučil ljudi rokovanja z orožjem, ubijanja, krasjenja z dragulji in drugimi lepotili. Njegovi angelški tovariši so ljudi poučili v večini čaranja, branju ušode v zvezdah in v spoznavanju narave. Lucifer pa se je namenil, da bo postal enak Bogu samemu. Nadangeli Mihael, Uriel, Gabriel in Rafael so se zato obrnili na Boga z zahtevno, da njihove grešne kolege izključi iz nebes. In res, Gospod jih je nagnal in jih strmolagil z neba, Luciferja v pekel, Azazel v neko temno luknjo sredi puščave, druge pa je razpršil po vsej zemlji kot hudobne duhove, ki nas obsedajo še danes. Nato je sklenil pokončati še ljudi, ki so jih grešni angeli spridili. Na Zemljo je poslal povodenje, v kateri je utonilo vse: rešil se je le Noe in tisto, kar je šlo z njim na barko.

Upor ljudi

Grešni angeli so padli, hudobni duhovi pa so ostali, zavajajoč trpeče in ponižne ljudi v upor. Človek je po svoji naravi tak, da išče utehe že na tem svetu in če je na najde, se upre. "Iskati srečo v tem življenju, to je resnični duh upora," pravi pastor Manders. (2) Duh, ki mu krščanstvo vseskozi oporeka, sv. Pavel pa Korinčanom naroča dobesedno takole: "Vsak naj ostane v tistem stanu, v katerem je bil poklican. Si bil suženj, ko si bil poklican? Nič ne maraj za to. Nasprotno, če bi tudi mogel postati svoboden, raje še živi kot suženj." (3)

Če bi ga poslušali, bi ljudje ob Korintu nemara še danes živelji kot sužnji in sploh ne bi bili deležni zgodovinskega napredovanja v tlačane in mezdne delavce, kaj šele v samoupravljalce! Zgodovina namreč uči, da uporom sužnjev in tlačanov pride še hujši, upor meščanov -- revolucija. "V francoski revoluciji je nekaj satanskega in to je tisto, kar jo razlikuje od vsega, kar je bilo in mogoče celo od vsega, kar bo," je ob največjem uporu nove dobe zapisal njegov nasprotnik, grof Joseph de Maistre (1735-1821). (4) Svet je bil na delu hudobni duh, katerega največji novodobni prerok je nato postal Karl Marx. Ta je videl Satana v kapitalizmu in proletarce vseh delžel pozval, naj se uprejo, češ da v tem uporu ne morejo izgubiti ničesar, razen okov. A glej! Satan je videl, kako malo je človeku treba, da ostane ubogljiv; obubožanim delavcem, v prezenim v nemogoče delovne razmere, je, zgrožen od neposredne nevarnosti revolucije, začel po malem nuditi vedno več ugodnosti. Marx je računal, da bo šlo v kapitalizmu vse navzdol, splošnemu obuboža-

skim sistemih. A bil je neučinkovit. To je kot upor proti usodi v antični tragediji: pelje v katastrofu." (7)

Slovenski filozof dr. Ivan Urbančič, ki je avtor navedenih besed, je prepričan, da je upravljanje postalno znanost: med znanostjo, ideologijo in tehniko ni več bistvenih razlik. Ideologija je tehnika upravljanja družbe, znanost tehnika upravljanja proizvodnih sistemov, obe pa sta prežeti s kibernetiko, ki jima omogoča vse večjo učinkovitost. Je potem takem odpor zoper učinkovito gospodstvo kibernetike sploh še mogoč in potreben?

Cerkev je ob tem vprašanju sledila: v možnosti globalne, kibernetične obvladljivosti dušne vidi nič satanskega in zato ne poziva k odporu zoper takšno planetarno "suženjstvo".

Papež Janez Pavel II. v svoji Okrožnici ob stoletnici, ves radosten ob zlomu komunizma sicer okara tudi kapitalizem, a le zavoljo stare in profane grešnosti: "V industrijskih deželah je na pohodu naravnost obsedena propaganda za koristnost dobrane, povezana z razpuščenostjo nagonov in težnjo k neposrednemu uživanju, ki dejansko one-mogoča spoznanje in priznanje prave lastvice vrednot v življenu." (8) K odporu zoper novo in nevidno silo, ki vlada temu svetu, pa tudi on ne poziva.

Kibernetika, znanost upravljanja, postaja tako učinkovita, da jo je komaj mogoče pripisati človekovim lastnim zmogljivostim. Kaj pa, če je tudi to večino prejel s posredovanjem "hudobnih duhov", padlih božanskih bitij? Ali pa je nemara tak že vseskozi božji načrt? Preden domislimo to vprašanje, se ozrimo še na slovensko izkušnjo upora.

Upor po slovensko

Ljudstvo, ki je nekoč prebivalo "pod svobodnim soncem", je v 9. st. sprejelo krščanstvo in z njim neuporni, ponižni in ubogljivi odnos do tega sveta. Ko so ljubljanskega nadškofa nedavno vprašali, kako to, da je Bog ravno slovenskemu rodu namenil toliko nesreče in prezkušenj, je odgovoril, da v našem primeru sploh ne vidi zle usode ali nasreče; nasprotno: skoraj 13 stoletij trajajoče vztrajanje Slovencev na teh tleh je pravi čudež božji, najlepše pričevanje o božji previdnosti. (9)

Smo torej o(b)stali zaradi višje sile in ne po lastni odpravnosti? Odprornost res ni edino zveličavna lastnost človeka ali naroda. Bile pa so zgodovinske situacije, v katerih je tudi krščansko vzgojenemu in ukročenemu slovenskemu človeku prekipelo. Dvakrat je bilo to še posebej vidno: v kmečkih uporih in v poskušu, imenovanem OF. Kmečki upor v "slovenski marki", to je na Koroskem, Kranjskem in Štajerskem, v teh od plemstva in cesarskih uradnikov izmozganih, od turških vpadov opustošenih in od gladi izčrpanih pokrajina, ta boj za staro pravdo v 16. st. je edino slovensko dejanje, ki je pritegnilo pozornost Marx in Engelsa, ki sta nas sicer imela za nezgodovinsko, izginotju in asimilacijo zapisano ljudstvo. (10) Čeprav se ni pogosto upiral, da je naš narod izprčal svojo odprornost v vseh preizkušnjah zgodovine, v novejšem času še posebej jasno in odločno v letih 1941 in 1991, prvič v znamenju OF, drugič v prizadevanju za lastno državo. Dejstva, da Cerkev ni bila na strani OF, ne

kaže venomer ponavljati, saj se navsezadnje ujema z njeno temeljno, pavlinsko držo, izraženo v začetku tega razmišljanja. Bolj bi nas moralno vznemirjati vprašanje, kako se bomo Slovenci kot nacija znašli v prej nakazani kibernetični preizkušnji. Ta ne bo nič manjša od nekdajnih, predvsem pa se nanj ne bo mogoče odzvati s takim ali drugačnim uporom. V njej nam bo -- če ne računamo "le" na božjo pomoč -- služila predvsem lastna odprnost, zgrajena na gospodarski, politični in duhovni moči. Zaenkrat ne premoremo prav veliko ne prve ne druge ne tretje. In če bo pri tem ostalo, nam res ne preostane drugega kot zaupanje v božjo previdnost.

Sklep

Dneva OF niso ukinili; preimenovali so ga v Dan upora proti okupatorju. OF slovenskega naroda je bila v svojem začetku veliko dejanje, ki pa je kasneje, v izključni navezavi na boljševizem, na to aziatsko in slovenski naravi tujo ideologijo, samo sebe razvrednotila. Zato naj bo Dan upora spomin na vse upornike slovenskega rodu, od Črtomira prek puntarjev do partizanov. Pravijo, da Slovenci nismo bili poklicani v zgodovino, da bi živelji kot svoboden narod. Če bi se s tem spriaznili, če ne bi bili uporni in odprni, bi se danes v teh krajih govorilo drugače. Zato je po stoletjih ponizevanj najmanj, kar bomo v prihodnje potrebovali -- odprnost.

To razmišljanje je torej nekakšen zagovor upora, tistega pojma in tiste praktične človeške drže, za katero se zdi, da ni več v duhu časa. Še ne dolgo tega je edina zveličavna, zdaj pa je tako rekoč v nemilosti. Zato smo skušali, opri na spoznjanja velikih mislecev, prikazati, da bo čas primerna oblika upora -- (duhovna) odprnost -- tudi v prihodnje še kako iskana in cenjena lastnost ljudi.

Viri in opombe

1 Po prvi Henohovi knjigi (apokrif): I Mz 6.1-5.

2 Henrik Ibsen, Strahovi, I. V slovenskem prevodu Janka Modra (Kondor 88, Lj. 1966, str. 177) se navedene besede glasijo: "Ravno duh upora zmeraj zahteva srečo v življenu."

3 I Kor 7.20-21

4 Considerations sur la France, 1796.

5 Iz pogovora s filozofom Karлом R. Popperjem ob njegovi 90-letnici, Naš razgledi, 3.4.1992, str. 214.

6 Propos d'un Normand, I, 1908.

7 Iz intervjuja z dr. I. Urbančičem, Slovenec, 19.3.1992, str. 21 in 23.

8 Janez Pavel II., Okrožnica ob stoletnici, Cerkveni dokumenti 45, Lj. 1991, str. 38.

9 Po predavanju o krščanstvu na Slovenskem ob koncu drugega tisočletja, Cankarjev dom, 31.3.1992. Povzetlo po spominu.

10 Friedrich Engels, Nemška kmečka vojna, MEID III, Lj. 1967, str. 253.

Odpire strani

Franci Zagoričnik

Živela OF!

Pred dvema letoma, še v času pred plebiscitem za samostojno Slovenijo, sem se znašel na literarnem večeru nekeje v 25-kilometrskem radiusu od središča moje Dežele. To bi sicer ustrezalo Kranju. Vendar je bilo to na južni strani tako dobljenega polmera. Tudi imen nastopajočih ne bom navedel. Predvsem za primer, da si bom lažje zmisljeval, če se mi bo tako zdelo. Čeprav se zavedam, da je dogodek že sam po sebi poln domisljije.

Časopis je napovedoval literarni večer v tamkajšnji mestni knjižnici. A že v prvem dejanju domisljije je bila prireditev prestavljenaj naprej v župnišče, kot so tam napovedovali plakati sredi mesta. Potem pa je bila prireditev v resnici kar v cerkvi. Sprememba je gotovo imela svoje logično sledstje, saj med obiskovalci ni povzročala nobenega začudjenja.

Le neki mlajši pesnik je bil zmeden spričo dejstva, da bo lahko pesniško nastopil na posvečenem kraju. Sodim po tem, kako je ves čas krilil z rokami in se gibal tako, kot bi hotel obvladovati celoten prostor pred oltarjem. Najprej ni bilo povsem jasno, kam pravzaprav meri. Sprva tudi njemu ne. Nekako je bil razpet med trenutnim navdihom in neslutnimi možnostmi samega kraja, tako da je pesem zamenjal s pridigo.

Kratek povzetek njegove pridige bi bil v naslednjem. Naš Gospod je neskončno milosten. Adolfa Hitlerja gotovo ni poslal v pekel, saj tudi samega hudiča ni poslal tja dol. Hudič je naš vsakdanji družabnik. In tudi mi ne gremo v pekel. Zato smo se zbrali na tej literarni maši.

Ob vsem tem sem bil nemara edinolejaz tisti, ki se je tudi zmedel. A kaj vem? Ne morem vedeti za ostale literarne vernike. Res je, da med njimi ni bilo čutiti nobenih razpoloženskih sprememb. Pa tudi jaz sem bil še naprej povsem normalen poslušalec. Bil sem spodbujen sicer, da tudi sam stopim pred oltar, pa sem se zapletal sam v sebi in tako zamujal čas in priložnost.

Namreč, če je tu kdo fašist, potem sem vendar jaz prvi med njimi! Samo da me tu nekdo prehitela! In je res tudi to, da meni še na misel ne bi prišla takšna lucidna seansa! Je že res, da sem osupel in zgrožen. Vendar najbolj zaradi ljubosumnosti spričo fantove presečljive prednosti. Vem, da nastopajoča demokracija pomeni priložnost za vse. Zdaj bomo lahko ustavili tudi slovensko podružnico NSDAP! Vse je odvisno od časa. Pogradi priložnosti, pomeni tudi, pogradi čas! Hitro si nataknem SS uniformo. To zmeraj nosim pri sebi, v Mallejevi trgovski vrečki pod pajsko. Ponosno dvigam glavo na hitro oskubljeno v partijsko pričesko in tulim svoj Sieg heil! Sieg heil!

Malce zmeden in psihodeličen, vendar opit od besed, ne od vina! Čeprav dobro vem, povprašam po literarni maši starejšega književnika, bodočega Prešernovega lavreata, kako je zdaj s tem? Oh, več, pravi. Hitler je bil dobrotnik delavstva! Ljudje tega ne pozabijo. Ja, res, to bo kar dedno. Mulc ima to v genih! Pristopil sem k fantu in mu iskreno čestilat za pogum.

Bil je ves pod vtisom dejanja, nekako pod pritiskom samoudejnosti. Menil sem, da so ta čustva sicer lepa, vendar pa moteča. Potrebne je več samozavesti in več zbranosti! Rekel sem mu, samo škoda, da si bil tako nadevan. Saj ne, me je popravljal bodoči Preserenov lavreat. Ampak tako je deloval! Fanta je to hudo potrolo. Tak očitek! Njega pa je ponesel pravi zanos, naravnost partijski, čeravno kvizilniški! Ne vem, zakaj ga je moj očitek tako prizadel. Saj sem samo dobro hotel. Ta mladina! Kar nekam zgubil se je. Mogoče me je imel celo za provokatorja. Klub moji uniformi! Pa nič hudega. Mu bojo že povedali, da sem bil jaz njegov Sturmführer.

In kaj ima to opraviti z naslovom tega poročila? Seveda to, da je bila OF zgrešeno dejanje. Pomisliti je treba, koliko žrtve druge svetovne vojne je bilo nepotrebnih! Hitler bi sicer dal pobit tiste milijone Židov in ciganov, komunistov ter drugih svojih političnih nasprotnikov in vrhov tega še kak milijonček neprilagodljivih. Vendar bi bilo celotno število žrtv vojne veliko, veliko manjše, če se ves svet našemu dobrotniku Hitlerju ne bi upiral. Med njimi tudi slovenska OF! Spominjam se tega z žalostjo.

Kako ne! Naša Dežela bi na vzhodu mejila na Japonsko. Berlin bi bil naše glavno mesto na severu. Rim bi bil naše glavno mesto na jugu. Srečni, da svetovna razmejitev poteka ravno preko ozemlja današnje Države Slovenije. Mnogi se tega še spominjam. Kot smo videli, se ta razmejitev nahaja celo v genetskem zapisu mlajših ljudi. Zaboli me OF - grafit v naslovu!

PIZZERIJA
NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO
HALO ORLI
216 288
DOSTAVA NAJBOLEJŠIH PIZZ NA DOM
V SLUŽBO ALI PRIJETNO DRUŽBO
VSAK DAN RAZEN NEDELJE
od 9 - 21h
POKLICITE HALO ORLI IN SE PREPRIČAJTE

Jože Dežman

Odstrte ali železne zaves?

(Vprašanje tako Zvezi združen borcev kot Novi slovenski zavezi)

Junija 1990 je Slavko Krušnik obsodil Francoze, da so "po vojni likvidirali 160.000(?) izdajalcev in sodelavce okupatorja", in to pospremil z moralnim naukom, da "nekateri narodi pač znajo ceniti udeležbo v boju za svobodo in prezirati okupatorjeve pajdaše". (Nedeljski dnevnik, 3. junija 1990)

Najnovejše francoske raziskave kažejo, da so Francozi brez sodišča obračunali z manj kot deset tisoč rojaki, povezanimi z okupatorjem pred osvoboditvijo posameznih krajev ali po njej. Pred sodišča so po osvoboditvi postavili skoraj 125 tisoč ljudi. 2648 so jih obsodili na smrt, 794 od treh pa usmrtili.

S podobno tendenco kot Krušnik je na nedavni predstavitev Odstrih zaves Ivana Jana v Kranju tovariš Beznik izjavil, da so Norvežani pobili pet odstotkov prebivalcev svoje dežele zaradi sodelovanja z okupatorjem med drugo svetovno vojno. Tudi ta neverjetni podatek je bil povedan zato, da bi opravičil partizanski obračun z domobranci in ga postavili v Evropo.

Drugi dovolj netočen podatek na tej predstavitev je povedal tovariš Križnar. Temne sile (predvihoma cerkvene) naj bi pokupile pred časom natisnjeno zbirko dokumentov Mimo odprtih vrat in jo dale uničiti. To naj bi dokazovalo slabo vest zagovornikov domobranstva.

Ob tej intonaciji naj povemo, da je predstavitev Odstrih zaves potekala pod patronatom Društva piscev zgodovine NOB Slovenije in Izvršnega odbora Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije. Odstrte zaves so prva v seriji načrtovanih edicij Partizanskega knjižnega kluba. Po uvodnih besedah naj bi bile Odstrte zaves zbirka dokumentov, zbranih z "izjemno srečno roko" in naj bi imele "veslovenski ponamen". Za Janovo knjigo so torej stopili pripadniki partizanske veteranske organizacije.

In tako, kot sem pred časom javno vprašal Jožeta Pučnika, ali Demos stoji za ponatisom Črnih bukev, tako zdaj sprašujem Ivana Dolničarja: ali Zveza borcev stoji za Odstrimi zavesami?

Tako vprašanje postavljam zaradi vprašanj, ki jih ponuja branje Janovega besedila.

Ivan Jan najprej postavi na glavo splošno sprejeto dejstvo, da je proces znanstvenega raziskovanja v zgodovinopisju dolgočuren proces, kjer rodovi raziskovalcev ustvarjajo vse popolnejše predstavitev preteklega. Ivan Jan pa gradi na naivnem preprinjanju pametnega dedka, da "če zdaj mlajši zgodovinar, neobremenjen, ki ni doživljal vojne, hoče pisati na osnovi dokumentarnega gradiva, se znajde v precepu, kajti gradiva je z obeh nasprotnih strani veliko" in "mlajši, ki tega niso doživljali, zato v teh poplavah težko ločijo zrno od pleva":

Zato je Ivan Jan, da bi preprečil zmedo v naslednjih stoletjih, podoben božanskemu kovaču Hefaistu (ne nazadnje sta z božanstvom poklicna kolega), udaril po pisalnem stroju s premočrtnim ciljem: "Moj glavitni namen pa bo dokazati izdajstvo tako s strani posameznikov kot narodnih skupin... Bratomorni boj so torej spočeli slovenski prirvenci nacional-socializma."

Vsekakor imata tako Ivan Jan kot Zveza borcev vso pravico, da branita svoja izhodišča in

tudi vso pravico, da očita domobrancem sodelovanje z okupatorjem.

Vendar pa Ivan Jan pripoveduje zgodbo tako, da pripoveduje polresnico. In tako, kot so domobranci polresnico, začinkeno tudi s kako namensko pomoto, tulile Črne bukve, tako je Ivan Jan napisal v Odstrih zavesah partizansko polresnico, ki tudi ni brez zmot.

Ivan Jan je navedel celo vrsto misli, ki dobro prikazujejo sodelovanje protikomunistov/domobrancov z okupatorjem, do katerega jih je prignal prepričati protikomunizem in nesposobnost, da bi organizirali lastno protinacistično gverilsko gibanje. Šibkost Odstrih zaves pa se pokaže, ko je potrebno prikazati učinek domobranskega delovanja.

Ivan Jan v uvodu zatrdi: "Od 1943. leta naprej so Nemci na Gorenjskem moči zelo pojemale in brez domobrancov (Selbstschutz) bi bil velik del pokrajine lahko svoboden." Ivan Jan je bil svoje čase tudi oficir in če bi malo analiziral podatke o stanju okupatorjevih postojank na Gorenjskem, bi videl, da so Nemci s pomladjo 1944 izredno okrepili zavarovanje prog in nekaterih gospodarskih obratov in jim nikakor ni toliko primanjkovalo sil, da ne bi mogli zadržati partizanov. Gorenjski Selbstschutz je bil pomožna policija, ki je lovila partizane in njihove sodelavce in jim oteževala delovanje.

To je navsezadnje dokazal tudi Ivan Jan, saj po njegovem številu od domobrancov pobitih Gorenjcov v času njihovega delovanja od jeseni 1943 do konca vojne ne doseže 150. Skromno bojno aktivnost domobranci enot dokazuje tudi dejstvo, da je med vojno padlo le nekaj deset gorenjskih domobrancov.

To res ni poseben dosežek v strukturnih razmerjih druge vojne na Gorenjskem, ko so nacisti pobili 1270 talcev, ko so partizani pobili nekajkrat več rojakov kot domobranci, ko je padlo nekaj tisoč partizanov, več kot tisoč Gorenjcov, ki so bili mobilizirani v nemško vojsko, več kot tisoč okupatorjev in še koga bi lahko našeli.

Sam razumem vojno kot človekovo boleznen, ki lahko okuži slehernega. Zato je opis vojnih grozedejstev obsodba vojne. In prav je, da so domobranci zločini opisani. Vendar je nerodno, da Ivan Jan ni opisal posebej prepričljivih primerov za tole svojo trditev: "Pri tem je težko razumeti, da so sadistično pobijali otroke in njihove materje ter jih, večkrat tudi še žive, metali v goreče objekte, ki so jih začgali oni."

In nerodno je, da se dela, kot da je bilo mrcvarjenje ljudi neka domobrantska posebnost. Kot da ne bi bil sam junak neke epizode te vojne, ki je cvrl zasišanega. In ko je Vladimir Kavčič to epizodo predstavil v svojem Zapisniku, je Ivan Jan javno protestiral: "Ali bo potem treba dajati odgovor tudi za justifikacije izdajalcev, sovražnikov in drugih škodljivcev NOB, ne le za nepravilnosti in škodljivosti znotraj naporov za boljše življenje."

In Ivan Jan je še zdaj prepičan, da odgovor na to vprašanje ni potreben. V Odstrih zavesah zgodbo o povojni angleški izročitvi domobrancov partizanom lakonsko zašpili: "Njihova usoda je bila tako zapečetena..."

Vendar nas zanima, kako je bila zapečetena. Ivan Jan se v uvodu zahvaljuje "mladi zgodovinarki" Moniki Kokalj - Kočevar za posredovanje gradivo. Monika Kokalj se je lotila popisa gorenjskih domobrancov in njihove usode. V Odstrih zavesah nisem uspel zaslediti podatka, da je bilo na Gorenjskem okoli 3500 domobrancov, da je bilo med njimi več kot tisoč deserterjev iz partizanov. In Ivan Jan se z Moniko Kokalj ni pogovoril o tem, koliko domobrancem so "zapečatili usodo", kako so se iz storitev prelevali v žrtve.

Ivan Jan prav tako ni upošteval v Žirovskem občasniku objavljenega popisa žrtv drugih svetovne vojne za Žiri in okolico. Od Žirovskih domobrancov jih je med vojno padlo le nekaj, pobili so skoraj desetkrat manj ljudi, kot je bilo njih po bitih po vojni.

Ivan Jan je tudi zelo slabo razumel moje tolmačenje usode letnikov 1916-1926, ki jih je na Gorenjskem rajh mobiliziral v nemško vojsko. Zapisal sem, da jih je okoli dva tisoč padlo v partizanih, čez tisoč v nemški vojski, "verjetno več sto pa so jih usmrtili partizani." Ivan Jan pa tu dokaže, da je tudi pesnik, saj je to trditev zelo svobodno prepesnil v ugotovitev, da sem zapisal, "da so tudi partizani usmrtili več sto deserterjev, ki so prišli iz nemške vojske".

Ivan Jan se je torej izognil celovitemu pogledu na problematiko domobranstva. In prvi korak k preseganju domobranske in partizanske polresnice je korekten popis posledic vojne in njenih žrtv kot tisto opravilo, ki bo postavilo nadaljnje razpravam o krivdi in kazni ustreznejših okvirov, kot je v Odstrih zavesah storil Ivan Jan. Upam, da navedeno utemeljuje vprašanje, ali je promocijska in prodajna akcija, ki jo ob Odstrih zavesah izvaja Zveza borcev, tudi identifikacija organizacije s sporočilom knjige?

Podobno vprašanje pa postavljam tudi Novi slovenski zavesi v zvezi s Pravilnikom o postavljanju farnih spominskih plošč, ki so ga objavili v Slovencu. Te plošče nameravajo postaviti "za padle in ubite slovenske domobrance in druge žrtve komunizma" niso edine žrtve, ki jim niso bili prisnani ne grobovi ne javni spomin. V javnosti so v zadnjih letih stopili tudi Slovenci, ki so bili mobilizirani v okupatorske vojske. Samo v nemško vojsko je bilo mobiliziranih več Slovencev, kot je bilo partizanov ali domobrancov. Njihove žrtve so bile grozljive. In njihovih imen ni na partizanskih ploščah, niti jih ne bo na farnih ploščah, ki si jih Nova slovenska zaveza predstavlja kot ponovno afirmacijo sodelovanja domobrancu/protikomunistične vojske s slovensko katoliško cerkvijo (kar pa naj bo predmet posebnega razmislenja).

Torej hočeta tako partizanski kot tudi domobranci egoizem zaslepiti slovenski narod z vsak s svojim meštarjenjem.

Narod - slovenstvo

Naše slovensko prebujenje se je izvršilo v dveh zaletih in je v glavnem delo dveh velikih prebuditeljev. Prvi poskus je storilo slovensko protestantstvo v centralni osebnosti Primoža Trubarja. Ni si težko predstavljati pretresljive radosti in ganotja, ki je navdajalo naše dede, ko so prvič čuli in brali besedo v svojem jeziku, ki je bil dotolej jek izlačan v hlapcev, in veselo groznicu, ki jih je obšla, ko so se zavedeli resnice Trubarjevi besedi, napisanih v prvi slovenski tiskani knjigi, v "Katekizmu s pesmimi" (1550): "Und entsetze dich nicht, ob dir am ersten gedunkt seltsam und schwer, sondern lies und schreib diese Sprach selbst wie ich ein Zeitlang getan; alsdan wirdest befinden und gar bald sehen und merken, dass auch diese unsere Sprach, sowohl als die Teutschheit, zierlich gut zu schreiben und zu lesen ist..."

Ali pa besede, ki jih je objavil pet let kasneje: "... vas vseh v tim božim imenu zvezstu prosim inu opominam da vi naročite prepoprij visoku zahvalite Gospodi Bogu za leto dobruto inu za ta velik dar boži, ker se taku zdaj prou ter zastopnu ta prava starva vera vuči, inu kir se ta naš jezik tudi piše inu druka."

Toda protestantstvu ni bilo dan, da bi se ohranilo. In tudi če bi se bilo, bi bilo pač samo prenesena kulturna dobrina. Predramila bi sicer zavest in ljubezen do jezika, narodu pa ne bi pokazalo avtohtonske vrednote, v kateri bi lahko videl dokaz in smisel svojega življenja, v kateri bi videl globok in vnesen izraz lastne narave. To nam je ustvaril šele Prešeren. S svojo poezijo ni dal slovenstvu ne velike religiozne ne moralne misli. Njegovo dejanje je učinkovalo drugače. Ustvaril je samo knjigo globoko človeške in mojstrsko dovršene lirike, ki ne zaostaja za pesništvo svetovnih genijev. Ali ta izraz njegove pretresljive človečnosti je tako zvezan z duhom naroda, ki živi v slovenskem jeziku, je tako globoko njegov in naroden hkrati, da je dal z njim vsemu narodu zagotovilo o možnosti velike umetniške in kulturne prihodnosti. Dal mu je vero v njegovo upravičenost in mu hkrati naložil dolžnost, zaradi velikega dejanja, ki je izpolnjeno z njegovimi "Poeziami", vztrajati pri svoji kulturni samobitnosti in skušati po svojih potih dospeti v "deželo duhov". Prešernov pojav nas opredeljuje kot narod izrazito

janjem po menjajočih se življenskih pogojih. Človek odnos do države, v kateri živi, je aktiven, sotrudniški, stvarniški. Njegova pravica in dolžnost je sourejati državo in jo oblikovati tako, da bo vse bolj in bolj ustrezala svojemu namenu, to je, da bo državljanom vse bolj in bolj nudila pri čim manjših zahtevah čim večjo varnost in svobodo. Vsa razlika med kategorijama, v kateri spadata narodnost in država, pa je vidna iz tega, da je menjavanje državljanstva možno in docela dopustno, v tem ko velja renegetvo ali odpad od narodnosti med prebujenimi narodi morda za najsmrtonosnejši greh, ki ga človek lahko stori v javnem življenju.

umetniško-kulture misije, kar je popolnoma v skladu z misijo majhnih narodov.

• • •

Kaj je narodnost, sem ponavljal v tej knjižici več kakor enkrat. Opisal sem jo kot usoden in naraven pojav človeškega življenja, ki ni odvisen od volje in od drugih človeških moči. Narodi so psihična dejstva, ki jih je treba sprejeti, kakor so ustvarjena ali kakor so nastala. Človek odnos do dejstva lastne narodnosti je pasiven in obstaja v dolžnosti, priznati in zagovarjati to dejstvo svoje in svojega ljudstva duševne narave, ki mu je podrejen in ki se ga ne more otresti, in mu z vsemi svojimi močmi pomagati do izlivetja. Možno pa je to dejstvo tajiti in ga ne priznati, dasi ga ni mogoče spremeni. Skratka, odnos do narodnosti je vprašanje resnicoljubnosti, samozavesti in spoštovanja do usodnih dejstev lastnega življenja; je vprašanje vesti in piete. - Država je organizacija, se pravi delo človeške volje in uvidevnosti. Nedvonom sodelujejo pri nastanku države velike zgodovinske moči, toda v bistvu je država vsa delo človeških umov in volj, ki jo vzdržuje z neprestanim sodelovanjem, pretvarjanjem in prilagajanjem, prenetljiva in gotovo prekasno

vrsta generacij med Slovenci Prešernovo vero in prerokovanje o bodočih usodah naroda. Deroči tok velikih dogodkov se v "Krstu" ustavi in prelje v izrazito osebno drama. Prvi del "Krstu" izpoljuje po kratkem uvodu opis Črtomirove in Bogomilne ljubezni. To je poetična idila, zelo izjemna Prešernova sanja o srečni ljubezni, uprizorjena z vso melanholično opojnostjo njegove pesniške fantazije. Toda ustvarjena zato, da jo usoda pogazi. Prehod v uničenje ali v odpoved je Bogomilina povest o njeni spremobravnitvi, v kateri Prešeren ne počaže samo usodnega procesa, marveč ustvari tudi čudovit značaj ljubečega ženskega bitja, ki pa nekoliko naglo globoko dojame vse subtilnosti krščanske vere. Nato dogodek sam: spor o krščanstvu med Bogomilom in Črtomirom, v katerem poseže tudi krščanski duhovnik. Črtomir zlom in krst. Spor je seveda uprizorjen z argumenti visoko razvite krščanske zavesti in je zgodovinsko nerealističen. Tudi Črtomir res živ značaj, ali vsaj ne izdelan značaj, ki bi mogel dati njegovemu zlomu preprečevalnost. Poteza, s kakršno je tu opisan njegov odnos do stare vere očetov, je vsekakor presečljiva in gotovo prekasno

Nekaj izbranih odlo

MED UM IN SLOV

Kadar umre človek, kot je bil akademik Josip Vidmar, se je treba ozreti po zelo obsežnem opusu književnih del, v katerih odseva zanimanje in znanje misleca, razumnika, eseista, kritika. Ko bodo razvrščali Vidmarjevo ustvarjalnost, bodo ocenjevalci njegovih del naleteli na dve glavni zanimanji tega moža, ki mu je usoda naklonila tako dolgo in ustvarjalno življenje. To sta gotovo umetnost in slovenstvo. Nacionalna osamosvojitev je bila za Vidmarja nadaljevanje pro-

poudarjena. Tudi on kljub jasnosti razlage nekako naglo dojame smisel odpovedi, ki je vendarle zapletena krščanska posebnost. Skratka, ta del epa je pravzaprav zasnovan bežno in prenaglo drsi v katastrof, v odpoved, v resignacijo, ki je smisel in čustveni povod za pesnike. Prešern ne gre za podrobno in realistično utemeljeno dramsko, gre mu za povest o tragični resignaciji, ki naj bo prispoljena brezupni poraženosti njegovega srca, ceprav sam nemara nekoliko saljivo označuje epos v pismu Čelakovskemu za "metrično nalogo" in za stvar, s katero da "se je hotel prikupiti duhovčini". Ne, ep je ves zajet iz temnega in vdanega čustva, ki ga je poln sonetni ciklus po "Sonetnem vencu" in ki to pesnitev, spesnjeno v čudovitih stancah in polno izredno plastičnih podrobnosti, časovno objema. Toda prenostranska bi bila naša predstava o tem poetu "preživega srca", če ne bi hotel opaziti dejstva, da je kake tri mesece po tej poemi o resignaciji in nekaj časa pred mračnimi soneti, kakršna sta "Zgodni včasih" ali "Odpri bo nebo", ki vendar pričata o vztrajnosti njegove ljubavne bolečine, napisal šegavo in okroglo pesmico "Ondan si začela", ki po lahkonosti prebrisanosti prekaša njegove začetne hudomušne popevke. V tem srcu je bilo prostora za vse in dovitnost ni usahnila v njem nikoli, naj je preživil kar koli težkega.

• • •

Literarne kritike

Kot zgradba je epos sestavljen iz "Uvoda" in "Krstu". "Uvod" je monumentalna introdukcija v dogodke epa, med katerimi predstavlja časovno predzadnje poglavje. "Krst" sam pa je sestavljen iz treh delov: iz dogodkov pred "Uvodom", iz dogodkov, ki teko istočasno z zgodbo "Uvoda", in iz dogodka, ki mu sledi. Tercinski "Uvod" je klasična junaska epika o krvavih bojih, ki so spremljali pokristjanjenje Slovencev v

Moda
in
kvaliteta
Elita

Panorama

IZJAVE TEDNA PO GROSU SE »ŠPEGAT«!

Gorenjski poslanci, ki jih imamo v parlamentu v Ljubljani, so se oni dan prvič srečali. Srečali so se oficielno, kajti srečujo se tudi na hodnikih parlamenta, le da eden drugega ko majda pozna.

In ko so se srečali in po dveh letih ugotovili, da bi bilo dobro, da bi enotno in v prid Gorenjske nastopali, kadar gre za gorenjske probleme, so samokritično ugotovili, da so se srečali kanček prepozno - po dveh letih! A ker so optimisti, so rekli, da ni nikoli prepozno in so se pogumno vrgli v prizadevanja za enoten gorenjski nastop.

Ko so debatirali, so složno ugotovili, da so absolutno premalo »tišastic in »premalo po Grosu«, kot je nekdo dejal vprsto Vitomil Gros, ki je v republiškem parlamentu in kot liberalci in kot poslanec prodoren kot širje!

Se pravi - po Grosu se »špegat« in naskok na parlament, kajti Gorenjske se v parlamentu res čisto nič ne sliši! ● D. S.

POST'LA POSTLANA...

Gospod bivši ministrski predsednik Lojze Peterle je ob svojem neljubem padcu med drugim tudi dejal:

»...bo gospodu Drnovšku lažje, kot je bilo meni, saj ima post'lo postlano... In je ob tej lepi izjavi, kako da ima Drnovšek posteljo »postlano«, neki gorenjski delavec, ki danes štrajka, dejal:

»Posteljo ima res lahko postlano, vprašanje je samo, ali je ta postelja pernica ali samo slamarica - dile in kocik! ● D. S.

SLOVENCI NA ŠTIRIH KOLESIH (1)

AVTOMOBILI POLITIKOV

Pred nekaj meseci so v javnosti veliko razburjenja povzročile novice o tem, kakšen avtomobilski luksuz so si na račun davkopalcev privoščili ugledni politični predstavniki. Večina ministrov na čelu s predsednikom vlade Lojzetom Peterletom se vozi v nemških in italijanskih avtomobilih. Prvi vladni mož se vozi v alfi 164 3.0 V6 z dodatno opremo, minister Janša pretežno uporablja BMW, sicer pa v njegovem resorju premočajo vse od navadnega hyundaija pony do terenskih avtomobilov puch. Minister za notranje zadeva Bavčar ima na razpolago metalno temnozeleno alfo 164 z registrsko oznako LJ MNZ-001, včasih pa sede tudi v BMW. Med ministri je bela vranja ali pa črna ovca, vsaj kar se avtomobila tiče, minister za informiranje in eden od junakov junajske vojne Jelko Kacin, ki za svoje potrebe uporablja nissan maxima, posebečno pa je tudi v tem, da hvalječno odklanja storitve državnih šoferjev. Njegovo grafitno sivo vozilo boste spoznali po registrski oznaki LJ MI-001.

To je samo del državnega voznega parka. Zanimivo je, da se vladni ljudje, ki sicer ognjevitvo zagovarjajo zaščito domače avtomobilske industrije (katere le?), ne vozijo v renaultih in citroenih. Tovrstna vozila sicer uporabljajo drugi državni uslužbeni, kar pa odnosa vodilnih vladnih mož do domače industrije ne spremeni. In kako, mislite, bo po volitvah?

Alfa 164 Twin spark na sliki ni last slovenske vlade, pač pa generalnega zastopnika AM Cosmos iz Ljubljane. Kako udobno se vozijo vladni ljudje bomo zapisali v eni prihodnjih številki, ko bomo objavili test tega avtomobila.

NOVO V KINU

JFK

Ameriški film; režija: Oliver Stone; igrajo: Kevin Costner, Sissy Spacek, Jack Lemmon, Kevin Bacon, Sally Kirkland, Donald Sutherland. Ameriko je vročica ob filmu JFK zajela decembra, ostali svet enkrat februarja, pri nas pa tudi ne zamujamo veliko - ogledamo si lahko film, ki je bil kar osemkrat nominiran in prejel dva Oskarja, film, v katerem igra zasedba, ki se bere kakor hollywoodski »Kdo je kdaj in ki je bil doslej skupno že štiridesetkrat nominirana za Oskarja in jih pol toliko tudi dobila. Za kaj gre: nedavne raziskave Gallupovega inštituta so pokazale, da kar 74 odstotkov Američanov ne verjame, da je smrt predsednika Kennedyja 22. novembra res kriv le atentator Lee Harvey Oswald (igra ga občutni Gary Oldman), Kevin Costner je tu javni tožilec iz New Orleans, ki dvomi v tako razlagu - za atentatorjem naj bi stali CIA in vojaško - industrijski kompleksi.

KOCKA
TRGOVINA S POHŠTVOM
IN OPREMO d.o.o.
Sp. Besnica 81, tel. 403-871

VAM JE RES VSEENO, KO-LIKO PLAČATE ZA POHŠTVO?
KREDITI • PREVOZ •
MONTAŽA

**DISKOTEKA
OD 22. APRILA
TEDEN GLASBE V ŽIVO**

SPAR MARKET
SPAROVEC
Struga - Strau
NEVERJETNO
POCENI...
Zelo ugodna
menjava!

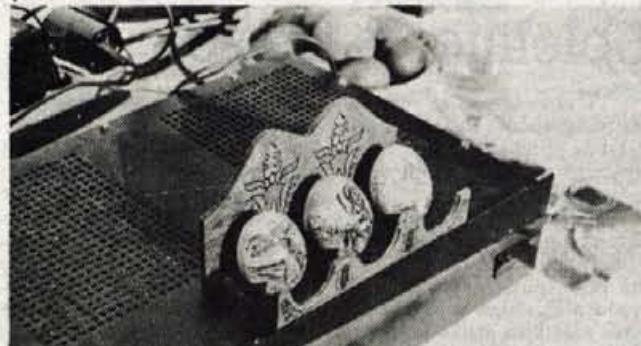
»Narlevšči« pirh je prinesel Jože Smolej

Trgovsko turistično center Bled je že za letošnjega pusta pripravil otrokom prvo vrstno presenečenje: diskon na prostem. In ker so bili diskon otroci veseli in so se imenito zabavali, so se v Trgovsko turističnem centru odločili, da enkrat mesečno povabijo otroke na ploščad sredi Bleda.

Za velikonočni ponedeljek so prazniku primerno poskrbeli za oživljvanje starih običajev. Po zamisli neumorne Alenke Bole - Vrabec so v trgovsko turističnem centru med drugim v ponedeljek popoldne ocenjevali - pirhel Postavili so stojnico in vsak je lahko prinesel pirhel ter ga ponudil v ocenjevanje. Ne komur-koli Pirhel je na koncu ocenil strokovnjak Blaž Telban.

In odločil!

Tretjo nagrado je dobila Nataša Rozman, drugo Eva Sušnik in prvo nagrado za »narlevšči« pirhel Jože Smolej iz Radovljice. Prvognajen je prejel za nagrado prav lep volnen pulover!

Nagrjeni pirhi Jožeta Smoleja iz Radovljice

Nato so otroci pod vodstvom Rada Mužana pirhe še kotačili.

Skratka: vse priznanje Alenki, Radu in drugim, ki na tako neposreden in prijeten način oživljajo stare običaje!

Trgovsko turistično center Bled pa bo 2. maja pripravil od 11. ure dalje še ples škratov za otroke in ples pomladnih cvetic. »Vstopnina za ples škratov bo le - papirnata kapa na glavi. In verjamemo, da bo super! ● D. Sedej

Markovo - Bogca kruha prosit

25. aprila goduje sv. Marko, ki so mu včasih tudi v naših krajinah priznali procesije. Kot piše dr. Niko Kuret v Pražničnem letu Slovencev je bila Markova procesija ponekod najimenitnejša procesija, veliki prošnji dan, ko so šli Bogca kruha prosit. Markova procesija je ena izmed spomladanskih prošnjih procesij, procesija za vsakdanji kruh in velik praznik upanja. V Cerkljah pri Kranju so pravili, da je bila Markova procesija nekoč odgnala kolero, drugod spet je ljudi obvarovala vremenskih nevšečnosti.

Na ta dan so bila v navadi posebna opravila: nekateri so sadili fižol, ki je baje vedno lepo obrodil. Če je ta dan lepo, pravijo, da bo dosti vina. Markovo je skrajni dan, ko nanj lahko pada velika noč in tega se zelo bojijo, saj se je tako zgodilo leta 1943, ko je Marko res dal veliko noč in - bila je svetovna vojna. To se v tem stoletju ne bo zgodilo...

VРЕМЕ

Topleje

Vremenoslovci napovedujejo, da se bo suho, sončno in toplejše vreme nadaljevalo vsaj do srede prihodnjega tedna.

ALJAŽEV DOM V VRATIH ŽE ODPRT

Ob koncu tedna bo Planinsko društvo Dovje - Mojstrana že odprlo Aljažev dom v Vratih. Planinci so se potrudili in dom, ki ga oskrbujejo vse poletje in jesen, lepo uredili in pripravili. Letos pričakujejo kar precej obiskovalcev gora, še posebej v Vratih, ki je izhodiščna planinska postojanka za triglavsko pogorje. Cesta v Vrata je prevozna. ● D. S.

STARI PRIJATELJ SE VRAČA

OD 21. DO 23. URE, NAPREJ DISCO GLASBA	
SREDA, 22. 4.	DUŠAN URŠIČ
	ALFI NIPIČ s promocijo
	zvezde založbe CORONA
CETRTEK, 23. 4.	AGROPOP
	s promocijo zvezde
	-MISLIS, DA SEM SEV?
	založbe CORONA
PETEK, 24. 4.	UREDE
	s promocijo slavnih evergreenov
SOBOTA, 25. 4.	CHATEAU
	s predstavitev nove zvezde
	-DRIEMI ME-
	založbe CORONA
NEDELJA, 26. 4.	CALIFORNIA
	(izdati)
POVEDELJK, 27. 4.	DAMJANA & HOT-HOT-HOT
	predstavitev najnovejših uspešnic
	založbe CORONA
TOREK, 28. 4.	ANDREJ SIJER
	SERBIA, KLEPČI, DA NAVURŠIČ

P R E B E R I T E

LOVA NE SMEJO POGRABITI BOGATI POSAMEZNIKI
MOJSTRANA ŽIVI S TRIGLAVSKO PLANINSKO ZBIRKO
GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI
NAGRADNA KRIŽANKA

»TI BOŠ PA DOMA OSTALA...«

Prav v najbolj kritičnem času, ko se je v tej naši ljubi domovini volilo novega predsednika vlade, je odšlo kar precej komadov ministrov in Solnograd. Njihov šef, predsednik vlade, pa je ostal doma. Otroci na izletu, razrednik je pa doma ostal.

In so se ti otroci na izletu kar fletno počutili, kaj sladkega spili in v veselosti tudi kaj iz grla potegnili.

Recimo tisto: ...ti boš pa doma ostala, suhe žemlje riba... ● D. S.

"CATCH THE CASH"

V igri "zgrabi denar" sodeluje že skoraj 70.000 Slovencov in Slovencev. O tem finančnem magnetu je slovenski minister, ki se je v zgodovino samostojne Slovenije vpisal, potem ko je z odkritim govorom šokiral poslance republiškega parlamenta ob začetku svojega ministarstva, povedal naslednje: "Ta stvar je zgrajena na neskončnem številu norcev. Prvi, drugi, tretji, posebno prvi, dobijo ogromno. Ko se igra zatakne, vidijo, da so vse te dobitke plačali tisti, ki so izgubili."

Ministrova definicija "catch the cash" je jasna: zanj je potrebno neskončno število norcev. Potem ko je igra dobila domicil v Kranju, se širi v Radovljico. Izjemni interes zanj je tudi v drugih krajih, iz katerih zdaj udeleženci obiskujejo ljubljanske seanse v "Jami" na Kodeljevem. Odkar igra po Sloveniji poteka, se je število igralcev vsak mesec povečalo za 10.000 novih.

"Neskončno število norcev," je rekel minister. Prav nič pa ni povedal o odnosu (=ukrepih) njegovega ministarstva, zlasti davkarje, v "catch the cash".

M. Va.

PROSTOR NA SEJMU DOLOČIL ŽREB

Na letošnjem 16. slovenskem avtosalonu, ki ga odpirajo danes, v petek, bo poleg obeh domačih proizvajalcev svojo ponudbo predstavila tudi večina od sedemnajstih ekskluzivnih uvoznikov. Pri pripravi sejemskega prostora je seveda prisko preplača o tem, kdo bo dobil kakšen (beri boljši) prostor. Na koncu so se dogovorili, da bodo prostore izžrebali. Kljub temu imata Cimos in Revoz povsem ločene prostore, saj v bližini ne marata konkurenco.

Zanimivo in pestro branje: nasveti,

in poslovni namigi, poslovne priložnosti v komercialnih ter malih oglasih; Odprtje strani, Snovanja, Panorama, Glasova Stotinka; Glasove preje; Novinarski večeri - vse to in še več je Gorenjski glas, vsak torek in petek v Vsem poštnem nabiralniku oziroma pri Vašem prodajalcu časopisov.

Naš predlog za dobro naložbo:

naročite Gorenjski glas

ZA NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA: 20 % IN 25 % CENEJE (20 % popusta pri plačilu četrtnetne naročnine; 25 % cenejši mali oglas do 10 besed; 25 % popusta pri določenih oglasnih storitvah).

Vaš denar je z Gorenjskim glasom vreden veliko več.

Pošljite nam izpolnjeno naročilnico - skupaj z njo lahko pošljete besedilo malega oglasa in prva objava bo brezplačna. Možnost brezplačnega malega oglasa za nove naročnike izkoristite tudi kasneje s kuponom, ki Vam ga pošljemo.

Če se boste na Gorenjski glas naročili v aprilu, boste skupaj z drugimi naročniki ugotovili, da je MAJ NAJLEPŠI MESEC.

NAROČILNICA III.

Gorenjski glas mi pošljite na naslov:

(ime in priimek, ulica oz. naselje, hišna št., pošta)

Izrežite in pošljite na: ČP GORENJSKI GLAS, 64000 KRAJN

PETEK, 24. aprila 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.00 Video strani
10.00 Program za otroke
10.00 Čira čara, angleška nanizanka
10.25 Jelenček, ponovitev serije HTV
11.00 Zelena ura, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
13.30 Video strani
13.40 Napovednik
13.45 Umetniški večer, ponovitev
13.45 Filmska scenografija
15.15 Mojster in Margaretta, jugoslovanski film
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
17.05 EP, Video strani
19.20 Risanka
19.25 Napovednik
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Forum
20.26 EPP
20.30 Bertinijevi, nemška nadaljevanka
21.20 EPP
21.25 Oči kritike
22.15 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.40 EPP, Video strani
22.43 Napovednik
22.45 Sova
Pri Huxtablovič, ameriška nanizanka Hobotnica III, italijanska nadaljevanka Že dolgo ne sanjam več, japonski film
2.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

15.35 Video strani 15.45 Sova, ponovitev Razrednik, ameriška nanizanka, Anno Domini, ameriška nanizanka, Šingen, japonska nadaljevanka 18.00 Regionalni programi - Maribor 19.00 Jazz in blues 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik ZDF 20.00 Pujsovi dojšje, angleška nanizanka 21.00 Dobrodošli 21.30 Umetniški eksperimentalni program: Studio City 22.30 Koncert zbor La Capella Vienna 23.40 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.25 Pregled sporeda 8.30 Poročila 8.35 TV koledar 8.55 Horoskop 9.00 Sogovuna dedičina, dokumentarna oddaja 10.00 Poročila 10.05 TV Šola 11.05 Zgodbe obeh strani, dokumentarna serija 11.35 Dragi John 12.00 Poročila 12.05 Delo na črno 13.00 Slika na sliko, ponovitev 14.00 Poročila 14.10 3-2-1 kviz 15.10 Večna mladost, italijanska nadaljevanka 16.00 Poročila 16.15 Veni, vidi 16.20 Pregled sporeda 16.30 Gremono dajte 18.00 Poročila 18.10 Preteklost v sedanosti 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanka 19.30 Dnevnik 20.05 V velikem planu 21.30 Kultura 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila v angleščini 23.35 Horoskop 0.00 Poročila 0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

16.40 Video strani 16.50 TV koledar 17.00 Malavizija, otroška serija 19.30 Dnevnik 20.10 Dobar dan, obup, francoski barvni film 21.50 Roseanne, ameriška humoristična nanizanka 22.20 Tiralica 22.55 Fashion tape 23.35 Gardijade 4.00 Video strani

KANAL A

9.45 A Shop 10.00 Ponovitev večernega sporeda 10.30 Olimpiada možganov, kviz 10.50 Sinova puščave, ameriški film 12.10 A Shop 19.00 A Shop 19.15 Izbran mozaik mojstrov ameriške zabavne glasbe 20.00 Dobar večer 20.05 Dnevni informativni program 20.30 35 mm, oddaja o filmu in video trakovih 20.45 Highlander II, ameriški znanstvenofantastični film; Christopher Lambert, Sean Connery, Virginia Madsen 22.15 Filmski režiserji - Oliver Stone, začetki uspešne kariere/A Shop/Lahko noč/MCM

TV AVSTRRIJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki 10.00 Šolska TV 10.30 Divje vode,

KINO

24. aprila

CENTER amer. film JFK ob 16.45 in 20. uri STORŽIČ amer. trda amer. pust. film KAPITAN KLJUKA ob 20. uri DUPLICA slov. film SRČNA DAMA ob 19. uri KOMENDA amer. kom. KO SRECA POTRKA ob 20. uri LAZE amer. pust. film ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 19. uri ČEŠNJIČA amer. akcij. let. film JEKLENI OREL II. ob 20. uri DOVJE amer. kom. VIKEND Z BERNIEJEM ob 19.30 uri ŠKOFJA LOKA amer. akcij. film HLADEN KOT LED ob 18. in 20. uri ŽELEZNIKI amer. krim. film BILLY BATGATE ob 19. uri RADOVNIČA amer. krim. film K-9 ob 20. uri BLEĐ amer. pust. film ROCKETEER ob 20. uri

SLOVENIJA 1

SOVA

PRI HUXTABLOVIH

Vanessa se odpravlja v kino in drena spremjevalcem. Denise pa je na trnih, ker bo zvečer prvič videla svojega novega prijatelja, ki ga zaenkrat pozna le preko telefona.

Dvojčka

Profesorica biologije je dijakom razlagala dedno zasnovno enojajščino dvojčkov. Enojajčna dvojčka se rodita z enako dedno zasnovno. Način življenja in živiljenjski okoliš, v katerem živita, pa vplivata na njun osebni razvoj. Profesorica je vprašala enega od dijakov: "Kje je zapisana dedna zasnova človeka?" Dijak je malo pomislil in rekel: "V rojstnem listu."

Rozalija Peternelj, 4. d r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Morska prašička

Pri nas doma imamo dva morska prašička. Prvemu je ime Pika, drugemu pa Piki. Dobili smo ju pri sosedu. Domov sta ju prinesli Petra in Andreja. Ati jima je naredil lepo kletko. Vsak dan ju krmimo. Krmimo ju s solato, peso, koruzo, korenjem, travo, pozimi pa s senom. Prinesli jima moramo tudti vodo. Včasih jima moramo očistiti kletko. Imamo ju zelo radi. Z njima se tudi igramo. Morska prašička lahko tudi všechna, če jima preveč nagajamo. Ta da prašička sta naši najlepši živi igrači.

Urška Mohorič, 3. c r. OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

Filmska nagradna uganka

Naslov filma Stevena Spielberga, po katerem smo spraševali v prejšnji nagradni uganki, je E. T. vesoljek. Žreb je za nagrado - po dve brezplačni vstopnici za eno od dvoran Kino podjetja Kranj - izbral Olgo Iskra, Podnart 1, in Robija Vereša iz Kranja, Tuga Vidmarja 8. Čestitamo, karte pošiljamo po pošti.

V kranjskem Centru že igra letošnji oskarjevec, film JFK, v katerem režiser Oliver Stone skuša odgovoriti na vprašanje, zakaj je bil ubit prijavljeni ameriški predsednik John F. Kennedy. Film trajata kar tri nedolgočasne ure. V vlogi okrožnega javnega tožilca Jima Garrisona je zanimal postavni Kevin Costner, poleg njega pa igrajo še Sissy Spacek, Joe Pesci, Tommy Lee Jones, Gary Oldman (v vlogi domnevnega morilca Lea Harveya Oswalda), Jay O. Sanders, Jack Lemmon, Walter Matthau, Ed Asner, Donald Sutherland, skratka, sama znana igralska imena.

JFK bodo v kinu Center predvajali do 3. maja, izjemoma ne v sredo, četrtek in petek prihodnjih teden. Pa še vprašanje za vas: katerega leta so v Dallasu (Texas) ubili predsednika Kennedya? Odgovore pošljite do 6. maja na naslov: ČP Gorenjski glas, 64000 Kranj, Moše Pijade 1 - Filmska uganka.

Praznujemo 60. obletnico naše šole

V razredu smo se domenili, da obiščemo dva upokojena učitelja in ju voprašamo o njunih spominih na šolska leta in o njunem učiteljevanju.

Gospa Brigit Avguštin iz Reteč nam je povedala nekaj tudi iz spominov njenega očeta na prvo šolo. Tako je pripovedovala: »Med najljubše igre pred začetkom pouka je spadal "frkanje" šisk. Fantje so se z do kolen zavihanimi hlačami, s tablicami na vratu in s knjigami v rokah odpravili v šolo kar pol ure prezgodaj, da je bilo še dovolj časa za to igro. Franclek je vprašanje, če ima kaj šisk, odgovoril tako, da je malo poskočil in so mu šiske zaropatale v žepih. Pred šolo (ki je bila v Matevževi kajži) so imeli narejene jamicice in v igri so sodelovali tudi dekleci ali pa so igre le opazovali. Najstarejši, ki je edini že poznal na uro, jih je ponavadi opomnil: "Pojdimo, da nas ne bodo gospod župnik videli!" Ta je bil takrat nujnih učitelj. Ko je prihajal, so se hitro postavili v "špalir" ob zidu in snemali klobuke z glave, ktor ga je imel.«

Kdor je med poukom ušpel kakšno hudobijo, je bil kaznovan. Za kaj malega je moral klečati na klopi in kazati hrbet ostalim. Za hujše prestope je bila Šiba. Najhujša kazan pa je bila temna kamra, v kateri je bil zaprt nepridiprav po pouku.

Se posebno velikokrat je bil kaznovan Jaka, saj ga je skoraj vsak dan zatožil: da je mlade ptičko pometal iz gnezda, da je s kamni kokoši podil, da je Johani ruto strgal... Gospod župnik mu je vselej pove-

Zakaj ne bi pozdravili z Zbogom ali Na svidenje.

Ob slovesu pa nam je s prijetnim glasom takole naročila: »Zdaj imamo Slovenci svojo državo, svoje novo domovanje. Naša Slovenija je kot nova hiša. Napolnimo jo s poštenimi, dobrimi in vedežljimi ljudmi. Naj ne bo brlog delomrznežev in lenuhov. Vaša prva dolžnost je učenje. Radi imate svoj jezik, svoje pesmi. Učite se tujih jezikov, toda svojega nikoli ne zanljuite. Naj bo vaša prva beseda slovenska. Tudi v tujini poskusite najprej po naše, potem pa, če ne gre drugače, še v njihovem jeziku. Bodite pridni, delovni ljudje. Roke imate zdrave. Če bomo vši poprijeli, bomo dvignili to našo revno državo Slovenijo. Kdor dela, ima dvojno zlato medaljo. Kdor dela, premaga lenobo. Kdor dela, ima srečo v sebi.«

Na poti domov nam je naša učiteljica Simona dejala: »Tako bi vam morali večkrat govoriti tudi vsi učitelji v Šoli, pa tudi starši doma.«

Gospod Albin Berčič pa nam je povedal, kako je bilo, ko je dobil mesto učitelja v kraju Sveti trije kralji nad Žirmi. Svoje stvari je zložil v pleten kovček in nato ga je stric iz Logatca s konjem odpeljal na Sveti kralje. Oblekel si je pumparice, na glavi pa je imel klobuček. Ko sta prispeala, sta na bližnji kmetiji spravila konja v hlev in tam prenočila. Ljudje so bili veseli novega učitelja. Zjutraj, ko je stric odšel nazaj v Logatec, pa so se spraševali, zakaj je učitelj odšel, hlapca pa pustil tukaj.

Naša šola praznuje letos šestdeseteletnico. Ob tej obletnici smo pripravili skromno slovesnost, na katero vas vabimo v petek, 24. aprila, ob 17. uri. Veseli bomo vašega obiska.

dal, kaj se sme in kaj ne. Zaljubek je bil pa ponavadi tak: "Jaka, res si tak, da kar živ smrdiš." Jaka pa je bil tak junak, da je bil raje v temni kamri kot pri učenju.

Pouk so imeli večji dopoldne, mlajši pa popoldne. Vse je učil gospod župnik in če ne bi imel discipline, se ne bi nič naučili."

Iz svojega učiteljevanja pa nam je Brigit Avguštin povedala, da je veliko poučevala v hribovskih šolah. Včasih so rekli, da se počasti učitelja tako, da se ga da v hribovske visoke šole. Take šole so bile ponavadi enorazredne. En učitelj je učil učence vseh starosti: dva razreda dopoldne, dva popoldne. Četrtek pa je bil prost, da so si učitelji lahko priskrbeli najnajnejsje iz doline.

Povedala nam je tudi, kako so se včasih v Šoli naučili lepo in glasno pozdravljati. Danes pa otroci vse preveč uporabljamo tuje pozdrave, na primer, Adijo. To ni naš pozdrav.

V Šoli je bilo okrog 70 otrok in gospod Albin je sam poučeval vseh osem razredov. Pozimi je bilo včasih tako mrzlo, peč v razredu pa je bila že starja, da je voda na pobrani tabli zamrznila. Zamrnilo je tudi črnilo v lončkih na mizi.

Pouk je bil tudi ob sobotah. Zgodilo pa se je, da neke sobote otrok, ki so bili več ur hoda oddaljeni od šole, ni bilo k pouku. Zaradi napornega tedna so mislili, da je že nedelja.

Nekoč, v maju, se je zgodilo, da so otroci prišli v šolo bosi. Ko so se vračali domov, je zapadlo deset centimetrov snega.

Zdaj je gospod Albin že v zasluženem pokolu. Ukvvarja se s pleterstvom. Svoje spretnosti pri pletenju različnih izdelkov iz vrbja nam je z veseljem pokazal.

Mateja Peternelj, Matjaž Ravnikar, Jana Krajnc, Zala Krejlin Primoz Kujundžić, 4. d r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

SODOBNE STORITVE & SLOVENSKO-EVROPSKI STANDARDI

- Hranilne vloge - dvig možen vsak čas
- Individualno svetovanje - v slovenščini
- Anonimnost vlog - visoke obresti - stabilna valuta v neutralni državi
- Naložbe v tu- in inozemskih vrednostnih papirjih
- Naložbe v domačih in tujih valutah
- Pomoč in izvedba v mednarodnem poslovanju
- Vaš denar je varno in donosno naložen

POSOJILNICA-BANK

Vaš partner

v vseh bančnih zadevah

Nova knjiga o kulinariki

Divjačina v kuhinji

Naša kulinarika naj bi se obogatila tudi z divjačinskim mesom, ki ga bo, kot obljubljajo lovci, že z jesenjo na našem trgu mogoče dobiti več, za pripravo si pa ne bo treba vedeti glave, kajti izšla je prva slovenska kuvarska knjiga z navodili za pripravo divjačine.

Pri ljubljanski knjižni založbi FORMA 7 je pred kratkim izšla kuvarska knjiga "Divjačina v kuhinji", ki našim gospodinjam in lovecima prinaša 300 izbranih receptov za pripravo divjačine. Zanimivo je, da je to prva tovrstna knjiga izdana pri nas. Odslej torej kuharicam in lovecim pri pripravi katerkoli divjačine ne bo več treba iskati receptov po nemških in drugih literaturah.

Uvod v knjigo je napisal dr. Dražigost Pokorn; v njem podarja, da je meso divjadi najstarejša človekova hrana in prav bi bilo, da bi prišla večkrat na vsakdanji jedilnik, posebej še, ker je meso srne, košute, gamsa, zajca, fazana sorazmeroma pusto in zato primerno za dietno prehrano.

V knjigi bomo izvedeli vse o čiščenju, razkosavanju, shranjevanju, zamrzovanju in pripravi jedi iz dlakaste in perutninske divjadi, in sicer za vse živali, ki živijo na območju Slovenije. To so divja raca in divja gos, divji golob, divji prašič, fazan, gams ali divji kozel, jelen, jerebica, medved, muflon, polh, prepelica, srna in zajec.

Saj pride tako malokrat v poštev, boste dejali, kajti divjačine se pri nas skorajda ne dobijo, do nje pridejo le lovci, ki divjad sami ustreljijo ali jo dobijo pri prijateljih, znancih. Toda lovci obljubljajo, da je bo v mesnicah vse več. Na tiskovni konferenci na Gorenjskem sejmu so predstavniki Lavske zveze Slovenije povedali, da nastaja nova trgovska mreža in da bo že do jeseni po Sloveniji več mesnic, kjer se bo dalo dobiti divjačinsko meso (zdaj ga ima naprodaj le neka zasebna mesnica v Ivančni Gorici).

Najnovejša slovenska kuvarica "Divjačina v kuhinji" je že v prodaji, lahko jo pa naročite tudi na naslov TDS Forma 7, Ljubljana, Koprsko 94 (tel. 061-272-171).

Jelenova pečenka

Potrebujemo: 50 dag pustega jelenjega mesa (stegno), 5 dag mastne slanine, narezane na debele rezine, sol, poper, 2 žlici vinjaka, 4 žlice olja, 20 dag jurčkov, šampinjonov ali lisick, po 2 žlici sesekljanega peteršilja in luštrega, pol litorovega lista in 1 žlico drobtin.

Priprava: Mesu odstranimo kite in ga pretaknemo z narezano slanino, nato ga natremo s soljo, poprom, vinjakom in oljem ter pustimo stati 30 minut. Mesu nato z vseh strani popečemo na olju. Po 15 minutah posodo pokrijemo in pečenko pečemo še 30 minut v pečici pri temperaturi 200 stopinj C. Gobe očistimo in operemo. Nato vzamemo meso iz pečice, dodamo cele gobe in vse druge sestavine ter pri majhni vročini dušimo 5 minut skupaj s pol skodelice vode. **Priloga:** Špageti ali krompir in glavnata solata.

Poskrbimo za lončnice

Konec aprila začnemo redno oskrbovati vse rastline na oknu in v okenskih zabožih. Najprej odstranimo vse posušene dele. Če gornimi sloj prsti ni preprezen s koreninami, ga nadomeščimo z novim.

Kako rože obrezujemo?

Pri obrezovanju nageljnov pustimo samo tretjino poganjkov. Potem bodo spet močno odgnali in zrasli v gost grm.

Pri pelargonijah prav tako stare poganjke obrežemo na tretjino. Pri tem pazimo, da odrežemo med dvema očesoma. Staro zemljo od korenin povsem odrezemo in korenine prikrajšamo približno na polovicu. Tako pripravljene rastline posadimo najprej v razmeroma majhne lonece. Primerena zemlja za saditev je s peskom pomešana na kompostnico, ki je dovolj vlažna. Dokler na novo ne odzenejo, zalivamo le zmerno.

Pri fuksijsah porezemo lanskoletne poganjke približno na polovicu. S tem se bodo obrazle v lepe grmičke. Večletne fuksije smemo obrezati tudi globlje, do dveletnega lesa, zlasti še, če so že prevelike.

In kako jih presajamo?

Staré lonece temeljito očistimo znotraj in zunaj. Pri tem ne uporabljamo kemičnih sredstev. Na dnu lonca postavimo na luknjo črepinjo, v določenih primerih tudi peselek (drenažo). Dobro je, če prst obnovimo s kupljeno na vrtnariji, ki vsebuje vse potrebno za dobro rast lončnic. Pomagamo pa si lahko tudi same, če navadni vrtni prsti dodamo nekaj starega, dobro predelanega gnoja. Gospo-

dinje na deželi uporabijo tudi (poparjen) kurji gnoj.

Rastline, ki imajo bolne korenine, sadimo v mešanico prsti, v kateri je velik del peska. Medtem ko je razmerje v normalnih mešanicah zemlja: peselek 5:1, damo tu razmerje 3:1. V taki drenaži si korenine hitro opomorejo.

Pri presajanju sobnih rastlin ni vedno potrebno, da bi uporabljali večje lonece. To velja predvsem za tiste rastline, pri katerih je del rastlin odmrl. Pri takih odstranimo najprej staro prst, potem odrežemo odmrl korenine in rastline spet posadimo v isti lonec. Pri tem si velja zapomniti, da rastline raje cveto v majhnih lončicah kakor v večjih (Clivia, Valloata).

Poskusimo še me**Skuta z drobnjakom**

Na vrtu je drobnjak že porastel in ga je treba porezati. Saj veste, bolj ga režemo, bolje raste. Privoščimo si zdravo pomladno jed.

Za 4 osebe potrebujemo: 500 g skute, 100 g mehkega masla ali margarine, 1/8 l sladke smetane, sol, 2 žlici kumine, 4 do 5 šopkov drobnjaka.

Maslo ali margarino gladko razmešamo. Dodamo skuto in smetano, mešamo, da nastane enotna zmes. Rahlo solimo. V ponvi brez maščobe preprazimo 1 žličko kumine, da se zache rahlo smoditi. Kumino stresemo v možnar in jo stremo. Drobnjak narežemo. V skutno zmes zamešamo šteto kumino in dve tretjini narezane drobnjaka. Pustimo stati 1 ura. Nato damo skuto v skledo, potresemo jo s preostalim drobnjakom in kumino in ponudimo h krompirju v oblicah.

Če se bojimo holesterolola, opustimo maslo in uporabimo le smetano, pa še to lahko delno nadomestimo z mlekom.

Skuta z drobnjakom je tudi odličen namaz na črn kruh.

Špageti z drobnjakom

Za 4 osebe potrebujemo: 375 g špagetov, 2 žlici olja, 100 g masla, 4 šopke drobnjaka, nastrgan sir za potresanje.

Špagete skuhamo v osoljene vodi, ki ji prilijemo tudi olje. Ko so mehki, jih odcedimo in stresemo v močno ogreto skledo ali ognjevarno posodo. V ponvi seprgejemo maslo, da se speni. Na maslo damo narezani drobnjak in ga na hitro preprazimo. Maslo in drobnjak zamešamo med špagete v skledo. Takoj ponudimo, zraven postavimo na mizo tudi nastrgan sir.

SOBOTA, 25. aprila 1992**1. PROGRAM TV SLOVENIJA**

- 8.20 Video strani
- 8.30 Izbor
- 8.30 Angleščina - Follow me
- 8.50 Radovedni Taček: Jama
- 9.05 Klub klubov
- 11.00 Zgodbe iz školjke
- 12.00 Poročila
- 12.05 Tok, tok, ponovitev
- 14.00 Alf, ponovitev ameriške niznianke
- 14.25 EP, Video strani
- 14.25 Zlati cekin '91
- 15.50 Video strani
- 15.55 Napovednik
- 16.00 Tednik, ponovitev
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Danny - najboljši na svetu, angleški film
- 18.45 Novosti založb
- 18.55 EP, Video strani
- 19.00 Risanka
- 19.10 Napovednik
- 19.15 Žrebanje 3 x 3
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Utrip
- 20.26 EPP
- 20.30 Komu gori pod nogami?
- 21.30 EPP
- 21.35 Glavni osumljenc, angleška nadaljevančka
- 22.25 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 22.50 Napovednik
- 23.55 Sova

Murphy Brown, ameriška niznianka Hobotnica III, italijanska nadaljevančka Mesto strahu, ameriški film 2.00 Nočne ure, ameriški varietejski program 2.20 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.40 Video strani 15.50 Sova, ponovitev, Pri Huxtablovih, ameriška naniznianka, Hobotnica III, italijanska nadaljevančka 17.30 Prisluhimo tišini 18.00 Poglej in zadeni 18.30 Domaci ansambl: Ansambel Nagelj 19.00 Kremenčekovi, ameriška risana serija 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik, RTV Srbija 20.15 Klasika 20.30 Legenda o Tarzunu, angleški film 22.30 Umetniški eksperimentalni program: Tračarje v živo 20.00 Yutel, eksperimentalni programi

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.25 Pregled programa 8.30 Poročila 8.35 TV koledar 8.45 Horoskop 9.00 Šogunova dedičina, dokumentarna serija 10.00 Poročila 10.05 TV sola 11.05 Bon-ton-ton, predstava za otroke 12.00 Poročila 12.05 Oddaja resne glasbe 13.00 Slika na sliko 14.00 Poročila 14.05 Vi in vaš video 16.00 Poročila 16.30 Poročila v angleščini 16.20 Denver, zadnji dinozaver, otroška risana serija 16.45 Spored narodne glasbe in običajev 17.15 Dokumentarna oddaja 17.45 Poročila 17.50 Zabava v Magdenlandu, TV drama 19.15 V začetku je bila beseda 19.30 TV dnevnik 20.05 Me je kdo iskal 21.35 Dnevnik 22.00 Hrvatsko nogometno prvenstvo 23.00 ZDA o Hrvatski 23.30 TV teden 0.00 Poročila v angleščini 0.05 Horoskop 0.10 Poročila 0.15 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 13.10 Video strani 13.20 TV Koledar 13.30 Tenis ATP turnir, polfinale, prenos iz Monte Carla 13.35 Košarka, prvenstvo Hrvatske, polfinale: Zadar - Slobodna Dalmacija, prenos iz Zadra 18.30 Zlatko in detektori 19.30 Dnevnik 20.10 Klasiki oblikovanja, dokumentarna serija 20.35 Sansoni 21.10 Pri Huxtablovih, ameriška humoristična naniznianka 21.40 Sestop v pekel, francoski barvn film: Claude Brasseur, Sophie Marceau 23.10 Polnočni kluci, ameriška naniznianka 2.25 Video strani

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 Ponovitev večernega programa 10.30 35 mm, oddajo filma 10.45 Highlander II, ameriški znanstvenofantastični film 12.15 A Shop 19.00 Kanalizator show 19.25 Starejši mojstri ameriške zabavne glasbe: Los Lobos 20.00 Dobri večer 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Intervju 21.00 Vihre vojne, ameriška nadaljevančna 22.00 Video grom 23.15 Starejši mojstri ameriške zabavne glasbe 0.15 Erotična uspavanka Laho noč

KINO

- CENTER amer. film JFK ob 16.45 in 20. uri STORŽIČ amer. akcija, let. film JEKLENJ OREL II, ob 16. uri, amer. trda erot. KARIN IN BARBARA - SUPER ZVEZDI ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. pust. film KAPITAN KLJUKA ob 17.30 in 20. uri DUPLICA amer. pust. film ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17. in 19.30 uri ŠKOFJA LOKA amer. krim. film BILLY BATHGATE ob 18. in 20. uri ŽELEZNICI amer. drama BARFLY ob 19. uri RADOVLJICA amer. fant. film NEDOKONČANA ZGODBA ob 18. uri, amer. ljub. drama DUH ob 20. uri BLED amer. Disneyjeva ris. REŠTELIJ IZ AVSTRALIJE ob 18. uri, amer. grozlj. PODVODNA PLOŠČAD ob 20. uri BOHINJ amer. pust. film ROCKETEER ob 20. uri

25. aprila

NEDELJA, 26. aprila 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.00 Video strani
9.10 Program za otroke, ponovitev
9.10 Živ živ
10.00 Ebu drame za otroke: Tekma s plimo, ponovitev
10.25 Naša pesem '92
11.05 Kronika, ponovitev kanadske poljudnoznanstvene serije
11.30 Obzora duha
12.00 Poročila
12.10 Kremenčkov, ponovitev ameriške risane serije
12.35 Domači ansambl: Ansambel Nagelj, ponovitev
13.05 Video strani
13.30 Skratna barva, ponovitev ameriškega filma
16.00 Napovednik
16.05 Lorna Doone, angleška nadaljevanja
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Kavarna Astoria, slovenski film
18.50 TV mernik
19.05 Risanka
19.15 Napovednik
19.20 Slovenski loto
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zrcalo tedna
20.26 EPP
20.30 Zdravo
21.30 EPP
21.35 Festivali Daljnega vzhoda, avstralska dokumentarna serija
22.25 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.45 Napovednik
22.48 EP, Video strani
22.50 Sova Ameriške video smešnice, 2. oddaja ameriškega varietejskoga programa Hobotnica III, italijanska nadaljevanja
0.20 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

14.05 Video strani 14.15 Sova, ponovitev: Murphy Brown, ameriška nanizanka, Hobotnica III, italijanska nadaljevanja 15.50 Napovednik 16.15 Nedeljsko športno popoldne 16.15 Finale slovenskega pokala v odborki (M): Saloni - Vileda 16.55 Ljubljana: Košarkarski all stars, prenos 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik HTV 20.00 Videogodba 20.30 Galaktična odiseja, japonska dokumentarna serija 21.25 Dekalog, poljska nanizanka 22.25 Športni pregled 22.55 Heribert Svetel: Višnjani, opera 0.35 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.25 Pregled sporeda 8.30 Poročila 8.35 TV koledar 8.55 Horoskop 9.00 Šogunova dediščina 10.00 Poročila 10.05 Spored za otroke 11.00 Lovkanjčki, risana serija 11.30 Govorimo o zdravju 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje, kmetijska oddaja 13.00 Mir in dobrota 13.30 TV tečen, ponovitev 14.00 Poročila 14.10 Mikser M 14.50 Zgodba o lisiči 15.30 V nedelji 17.05 Glasba 17.25 Orka - kit ubijalec, ameriški barvni film 18.45 Tom in Jerry kot otroka, risana serija 19.15 TV fortuna 19.30 Dnevnik 20.05 Sedma noč 21.35 Lepa naša Hrvatska 22.25 TV dnevnik 22.50 Šport 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila v angleščini 23.55 Horoskop 0.00 Poročila 0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVATSKA

11.40 Video strani 11.50 TV koledar 12.00 Odbojkai: Finale za pokal Hrvaške: Reka Croatia - Mladost 13.30 Tenis ATP turnir, finale, prenos iz Monte Carla; Kolesarstvo 19.30 Dnevnik 20.10 Hitlerjev dnevnik, angleška humoristična nanizanka 21.05 Pakistan: zemlja in ljudje 21.40 Bagdad Cafe 22.10 Hollywoodski spomini 23.05 Odrešitelj, hrvaški barvni film 0.20 Video strani

KANAL A

9.00 Ponovitev programske prejšnje nedelje 11.35 Video grom 20.00 Tropska vročica, ameriška nanizanka 21.05 Intervju 21.30 Vojni ujetnik, ameriški barvni film

KINO

26. aprila

CENTER amer. film JFK ob 16.45 in 20. uri STORŽIČ hongkon. akcij. film ŽIVLJENJE NINJE ob 16. uri, amer. trda erot. PLAVI ANGEL ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. pust. film KAPITAN KLJUKA ob 17.30 in 20. uri DUPLICA amer. pust. film ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 16.30 uri, prem. amer. kom. KO SREČA POTRKA ob 19. in 21. uri TRŽIČ amer. kom. VIKEND Z BERNIEJEM ob 18. in 20. ur. ŠKOFJA LOKA amer. krim. film BILLY BATHGATE ob 18. in 20. ur. ŽELEZNICKI amer. akcij. film HLADEN KOT LED ob 19. uri RADOVLJICA amer. Disneyjeva ris. REŠITELJI IZ AVSTRALIJE ob 18. uri, amer. krim. K-9 ob 18. uri, amer. ljub. drama DUH ob 20.-uri BLED amer. fant. film NEDOKONČANA ZGODBA ob 18. uri, amer. pust. film ROCKETEER ob 20. uri BOHINJ amer. grozil. PODVODNA PLOŠČAD ob 20. uri

HUMOR

TEMA TEDNA
CARINIK NI V ŠTRAFKOMANDI IN...
...gospa od ministra
Šešoka ni »švercal«

Pa imamo, kar imamo: novo vlado in nove ministre, ostaja samo parlament, tak, kakršen pač je. Perla! To ste se lahko sami že tretjič prepričali, če res nimate drugega dela in ste v sredo popoldne gledali vse tiste razpravljalce, ki so hodili na oder. Če se človek vzvi in jemlje vse skupaj kot kakšno dobro hokejsko tekmo, je še nekako prebavlivo. Če pa jemlje resno, mu pa plešejo živčki podolgem in počez...

Pa kaj bi - bomo že preboleli tudi take elementarne nesreče, kot je slovenski parlament.

Zdaj pa bomo dobili nekaj novih ministrov in nekaj novih gospa bo zelo zadovoljnih, da bodo postale gospo od ministrov žene.

Z nekaj prejšnjimi gospemi smo imeli velik hec. Kljub vsemu nikakor ne moremo mimo neljubega dogodka, ki se je primeril na našem mejnem prehodu.

Zadnjič smo od privoščljivcev in večnih nagajivcev slišali, da je imela zakonita gospa žena gospoda finančnega ministra Dušana Šešoka na avstrijsko-slovenski meji rahle težave z gospodi cariniki.

Grdo bi bilo reči, da je tihotaplila ali »švercal«, ker se gospo soprogi ministra to namreč ni zgodilo!

Imela je le malce natrpan prtljažnik z nujnimi rečmi, ki jih pri nas bodisi ni bodisi pa so na našem trgu tako zanič, da jih gospa ne uporablja.

In se je nebotigatreba našel vestni carinik, ki niti slutil ni, da ima opravka s prtljažnikom gospo ministrici ali pa je tako službeno zadrt, da ne dela nobenih izjem. In je cufal in rufal isto robo, kar je gospo zelo ujezilo in razdražilo - najraje bi ga krcnila po prstih! Pa je samo visokostno zapihnila in šla na nujno telefonsko intervencijo z Ljubljano.

Carinik pa nič - še trznil ni, ampak samo tiste carinske deklaracije o presežku njene uvozne robe je pisal in pisal...

In je bila takojci intervencija najvišjih carinskih služb iz Ljubljane, tako da se ni zgodilo, da bi bila gospo v carinskem po-

stopku. V Carinarnici Jesenice, kjer v skladu kopijo odvzete reči tihotapcev, njene robe ni in gospa tudi v prekršku ni! Nesporazum se je zgadel, gospa se je odpeljala, carinik pa je bil prestavljen na drug mejni prehod. »Štrafkomanda?« Kje pa! Navadna rutina!

Carinike, ki ne poznajo naših ministrov in njihove žlahte, pa je treba poslati v »štrafkomando«. Kaj pa se to pravi, da bodo zdaj stikali po prtljažnikih in ugotavljalci, za kaj vse gospo ministrici nočajo plačevati carine!

All mar cariniki misljijo, da so te vrle gospo brez slehernih potreb po dobrinah iz Štacun Trsta in Celovca. Samo spomnite se slavnih lučke gospo Pirnatove!

Zna pa biti, da so te gospo na meji malo tudi same nerod-

ne in se poprej ne pozanimajo, koliko cvenka lahko sploh nosiš v denarnici. Da ne bo v prihodnje takih afer, ki samo javnost vznemirjavajo, predlagamo, da se ljubljanske gospo ministrike, ki so v nakupovalni mrzlici onstran meje očitno nenašte, poslužijo naslednje variante.

Nekateri v obmejnih občinah imajo tudi maloobmejno prepustnicu, s katero enkrat mesečno lahko uvozijo brez plačila carine za 1.550 avstrijskih šilingov. Ha, za ministrske gospo je res pljunc v morje, ampak še tako tečni cariniki upoštevajo, da se lahko uvozi več blaga, če je več prepustnic. Tako se lahko zbere grupa kakšnih petdesetih maloobmejnih prepustnicami, ki bodo na meji samo zato, da bodo gospo Šešokovi delali uslužbo.

Ko bo priomala na mejo, bo za njo avtobus njenih podanikov z maloobmejnimi pasoši. Ko bodo cariniki vlačili enormousne kolичine robe iz njenega prtljažnika, bodo lojalni potniki iz avtobusa kukali skozi okna in pred carinikom navdušeno vzklikali: »ta kava, ki jo prevaža gospa, je moja, ta kostim vozi na moj pošto...« ● D. Sedej

V MESTIH KAZEN, V VASEH PA KAKOR HOČEŠ

Gospod F. Ekar upravičeno opozarja na problem, ki se pojavlja v gorskih vaseh in na seljih.

Takole pravi:

»V gorah je vse leto vedno večji obisk, pri tem pa je vedno več motoriziranih obiskovalcev. Vaščani pod gornimi in na podeželju se dnevno srečujejo s tem, da vozila parkirajo kjerkoli, na poljih in travnikih. Red, ki ga čuvaji, policiji z visokimi kaznimi in pajki lahko vzpostavijo v mestih, za te vasi ne velja. Vaščani so prepričeni sami sebi in svoji iznajdljivosti. Prav ti vaščani so se upravičeno prisotili: ko pridejo v Kranj in le

za malenkost parkirajo izven asfaltne črte, že je na steklu avtomobila kazen za 750 slovenskih tolarjev. V vasi, kjer se resnično dela škoda, pa so nemočni nad »sproščenostjo« svobode željnih rekreativcev.

Kaj storiti?

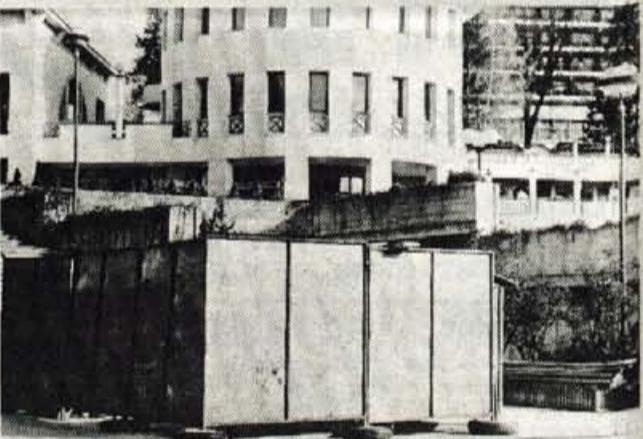
Zavedati se moramo, da množica po vaseh ne ustvarja nobenega dohodka, saj obiskovalci prinašajo hrano in pičajo s seboj. Vaščani so nemočni pred motenjem posesti, dela se škoda. Le kdo in kdaj jo bo povrnil?«

Primerjava je več kot umestna, kajti v resnici je ta-

ko: meščani lahko parkirajo sredi njive, gorjani pa so v mestih za en sam nepravilno parkiran avto denarno kaznovani. Komunalnim redarjem seveda niti na kraj pateti ne pade, da bi kaznavali

kakšnega neodgovornega nedeljskega rekreativca, saj tega ni v občinskem odlokou. In tako so vaščani - kolikor in katerem stotem primeru že - vedno najbolj na škodil! ● D. S.

BLEJSKA RAZGLEDNICA -

Bled je domala iz vsakega zornega kota lep in najlepši, pravi alpski biser. Včasih pa je oko kamere rahlo tudi »žeht« in se postavi tja, kamor je najmanj treba. Takole se vidi, če se postavi pred Kazino: gradbena baraka na ploščadi Park hotelja, za njim pa trgovski center, ki ga domačini zaradi značilne oblike nikoli ne imenujejo drugače kot »gadafi center...« - Foto: D. Sedej

NEURESNIČENE ŽELJE

Tržiški policiji bi bili prav veseli, če bi napis na tej tabli še veljal. Že dolgo nameč upajo na selitev v sodobnejše prostore, ki bi jih dobili v tej stavbi, če... No, zgodba je že znana; tudi se ve, da niti postaje milice niti policijske postaje po novem, tukaj ne bo. Če že ni denarja za nadaljevanje gradnje in če se zatika pri prodaji stavbe zaradi menda neurejene lastnine zemljišča, pa bi morda kazalo odstraniti vsaj tablo z zastrelom na pisom in neugledno ograjo na samem vhodu v Tržič. Ta kraj, ki letos slavi 500-letnico dodelitve tržkih pravic, nameč vse bolj razmišlja o turističnem razvoju, za katerega pa je najprej potreben urejen izgled naselja! S. S. - Foto: S. Saje

TRGOVSKE LIMANICE

Pomlad je čas, ko vse oživi. Veseli tički skaklajo z vejice na vejo, takrat pa, hop, že so ujeti na limanicel. Podobno se dogaja nam, ljudem, ki nas prijazni trgovci vabijo k temu in one mu ugodnemu nakupu. Popusti se kar vrstijo drug za drugim, tako da bi morali plači dobiti vsaj štirikrat na mesec, če bi hoteli ujeti nekaj priložnosti za nakup po »nižjih cenah«. Pa so res nižje? V večini primerov najprej na izdelek napišejo novo ceno, jo prečrtojajo, spodaj pa ostaja stara cena. Če je to za trgovce popust, je za kupca gotovo navadna limanica. Vprašanje pa je, kolikokrat se kdo pusti speljati na take limanice!

SVINJARIJA, DA NE MOREŠ VERJETI!

Včasih si je Turistično društvo Jesenice zelo prizadevalo, da bi tistim Jeseničanom, ki bi radi vsaj malo vrtička, ustreglo. Zato je na Plevju poskrbelo za zemljišče, kjer je oddajalo vrtičke v najem posameznim interesentom. Zdaj tega Turistično društvo nima več.

Vendar, kaj je v zadnjih letih iz teh vrtičkov nastalo! Človek mora videti, da verjame, kakšna svinjarija je mogoča na predelu Jesenice, s katerim se tujci, ki potujejo z vlakom v Slovenijo, najprej srečajo! Majave barake, prekrste s pločevino, ograje vseh vrst, navlaka, da te je grozal! Kaj takega je mogoče videti samo v kakšnem najbolj zaniknem predmestju! Skrajni čas bi že bil, da se na zemljišče zapelje buldožer in pri priči vse skupej zravnava z zemljo! Še posebej, ker je prostor kot nalačša za postopake, skrivače, tihotapce vseh vrst, ki se občasno tu nahajajo! - Foto: D. Sedej

Lova ne smejo pograbiti bogati posamezniki

Inž. Franc Terseglav je tajnik Lovske družine Jesenice in lovec že 27 let. Franc Terseglav po sodbi številnih ljubiteljev narave in lovstva sodi med tiste ljudi, ki venomer v povsod izpričujejo svoj kulturni in humani odnos do narave. Z njim smo se pogovarjali o Lovski družini Jesenice, o pripravi novega lovskega zakona in o njegovem odnosu do narave in lova.

»Naš lovski revir obsega območje od Hruščanskega vrha do Belščice na eni strani in do Save na drugi. To je srednjegorsko in visokogorsko lovišče, v katerem je raznovrstna divjadi: srnjak, gams, ruševci, veliki petelin, planinski zajec, poljski zajec, lisica, kuna, race, naselili pa smo tudi dve koloniji svitcev na jesenjski planini v Medjem dolu. Lovci smo se soglasno odločili, da svitcev ne odstreljujemo.«

64 lovcev naše družine izhaja večinoma iz delavskih vrst, vsi pa opravimo izjemno veliko prostovoljnih delovnih ur v lovišču. Postavili smo krmilca in solnice, vzdržujemo lovsko stene, odstreljujemo pa strogo planu in smernicah Lovske zvezze za Gorenjsko. Domala ves odstrel je gojiteni - na ocenjevanjih nimamo kapitalnih trofej. V družini veljavljajo stroge sankcije proti kršiteljem - te doleti prepoved lava za določeno obdobje. Poleg tega smo tudi domjenjeni, da tisti, ki ne opravi določenih prostovoljnih delovnih ur, le-te plača, obenem pa v tistem letu ni upravičen do odstrela. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da v zadnjih letih ni bilo kršitev ali disciplinskih prestopkov,« pravi inž. Franc Terseglav.

Garje opustošile revir

»V zadnjem času se je povečal odstrel srnjadi povsod, ne le v našem reviru, saj smo slovenski lovci ugotovili, da je srnjadi preveč, začela je padati

tudi kvalitet. V našem reviru je malo jelenjadi oziroma je prehodna, zato ni toliko škode, ki bi bila povzročena kmetom. Jelenjad dela največjo škodo v gozdni predelih. Če pa je v preteklosti že prišlo do povzročene škode, smo se s prizadeti-

Inž. Franca Terseglava smo tudi vprašali, kaj lovci menijo o tem, da bodo nekateri lastniki po denacionalizaciji v svojih gozdovih in na svojih posestvih uveljavili svoj lov?

Inž. Franc Terseglav pravi:

»Vsi slovenski lovci se zavzemamo za to, da se lovski zakon ne bi tako spremenil, da bi lov pograbili bogati posamezniki z lastnino zemlje ali z debelo denarnico, ne pa tudi s pravim odnosom do gojivne divjadi in do lava nasprost. Lastniki, ki bi gledali le na svojo korist, bi razprodali naša lovišča. Ena dobrih lastnosti nekdajne socialistične lovse zakonodaje je bila, da je preprost, vnavaden človek tudi lahko bil lovec, če je imel veselje in smisel. Za lava bilo treba imeti veliko denarja. Ne nazadnje so tudi rezultati pokazali, da je bil ta način lava dober, ker se je divjad ohranila in v nekaterih primerih celo namnožila. Vse redke živalske vrste so slovenski lovci sami zaščitili...«

mi ali kmeti sporazumeli. Lovci smo opravili sanacijo škode s prostovoljnimi delom. Obojetansko smo namreč ugotovili, da tožbe nimajo nobenega smisla.

Leta 1978 so se tudi na našem območju pojatile gamsje garje in opustošile revir. Ostalo nam je le nekaj gamsov, ki jih pa naslednjih deset let sploh nismo lovili. Prvo leto, ko se je spet začel odstrel, smo jih odstrelili le nekaj. Garje so še vedno, saj smo lani ustrelili tri gamse, ki so bolehalo za to nevarno bolezni. Gamse stalno opazujemo in če opazimo gamse z garjami, ga je ne glede na čas lava treba takoj odstreliti.

Ker smo na meji, se srečujejo tudi z avstrijskimi lovci, s katerimi dobro sodelujemo. V okviru Lovske zvezze je sprejet dogovor o skupni gojivni divjadi, zlasti gamsov. Ugotovili pa smo, da Avstriji postreljijo več gamsov kot mi in zanimivo: Avstriji lahko lovijo velikega petelina, medtem ko je pri nas zaščiten.

Večkrat takole premisljujem:

Prav pošteno me jezijo polemike, češ lovci so le plenilci, morilci,« nadaljuje inž. Franc Terseglav. »Sam sem popolnoma drugačnega mnenja: Lov

je delo, šport in zabava

ški, ne bi bilo kozoroga in gorenjskih jelenov, ki jih imamo po zaslugu lovca barona Borna in ne bi bilo na Poljskem zobra, ki so ga ohranili ruski carji.

Pravi lovci divjad ščitijo, da bi lahko lovili še njihovi potomci. V lovu pravi lovci uživajo, saj niso v naravi zato, da bi plenili in ubijali. Sami lovci smo si postavili meje: divjad ima možnost, da s svojimi čuti občuti nevarnost in ubeži.

Večkrat takole premisljujem: v viktorianski dobi v Angliji je bil, denimo, seks tabu, o smerti pa se je veliko govorilo, smrt ni bila nekaj skritega. Zdaj seks ni tabu, o smerti pa se ne govori, čeprav še nikoli ni bilo toliko mrtvih in toliko ubijanja. Če si pravi lovec, veš, kaj je smrt, viši jo in jo občutiš, ugotoviš, da je življenje nekaj velikega in dragocenega. Zato pravi lovec v vojni nikoli ne bo brezrčno ubjal... Vsaj jaz sem tedaj, ko odstrelim divjad, sam v sebi pretresen, žalosten. Šele tedaj, ko sam sebe prepričaš, da naravi ni nisi napravil škode, se umiriš. Stari lovski običaji, ki jih nekateri zasmehujejo, niso iz trte izviti: so ostanki iz pradavnine. Lovec, ki zataknike divjadi v gobec vejico, se s tem živali zahvali, da se je pustila odstreliti, obenem pa so včasih s tem dejaniem prosili duhove, naj lovcu odpusti odstrel...● D. Sedej

človeka plemeniti, dvigne, vzgove in pomlaja. Kot lovec vidis prekrasne sončne vzhode, čakaš, da se narava prebudi in zaspí, sediš dolge ure v zasneženi pokrajini pod luninim svitom. Puško pravi lovec precej redko uporabi - v bistvu se približa svojim starim prednikom lovcom, ki jim je bil lov bistvo življenja, delo, šport in zabava obenem. Veliki pesniki, pisatelji so bili lovci. Pisatelj Hermann Lons je pisal lovsko novele, njegova osnova misel pa je bila: »Ne bodo in niso lovci uničili divjadi in narave, pač pa napredek in civilizacija.« Lovci so divjad vedno hoteli obdržati, ne uničiti. Tudi pri nas je mnogo živali izginilo, ko je Maria Terezija dovolila, da »sme kmet divjad, ki mu dela škodo, zatirati na svojem.« Tako so izginili divji prasiči, jeleni, skoraj so iztrebili orla, postreljali medve. Tako je bilo pri nas in v Evropi. Če ne bi bilo nekaj bogatih navdušencev iz lovskih vrst, ki so ustanovili svoje rezervate za ogrožene živalske vrste, ne bi bilo pri nas več medveda, ki so ga ohranili grofje Turja-

Mojstrana živi s triglavsko muzejsko zbirkijo

Mojstrana, 23. aprila - Slovenska planinska zveza se je osrednjemu planinskemu muzeju v Ljubljani odpovedala.

Mojstrana živi s triglavsko muzejsko zbirkijo

Mojstrana, 23. aprila - Slovenska planinska zveza se je osrednjemu planinskemu muzeju odpovedala, Mojstrana pa želijo, da muzejska triglavska zbirkija v kraju ostane. Ce ne bi sami obnovili stavbe, v kateri je muzej, bi zgradba verjetno propadla. Od moralne podpore še k materialni.

Planinski muzej v Mojstrani je s svojo triglavsko zbirkijo postopoma širil v nove prostore. Muzejska zbirkija je v stavbi na Triglavski 50, ob cesti, ki vodi v Vrata, tako da jo brez težav lahko najde vsi planinci, ki po teh poteh obiščejo triglavsko pogorje. Lastnik stavbe je hotel Triglav Mojstrana, ki je zgradbo leta 1974 kupil od jesenjske občine, kasneje pa jo dal v najem planincem. Ko so jo prevzeli, je

bila do kraja dotrajana in bi verjetno propadla, če zanje ne bi poskrbeli krajani in planinci. Stavbo imajo danes v najemu, pogodbila s hotelom Triglav je podpisana za petnajst let.

Zdaj se je Planinska zveza Slovenije odpovedala ideji, da

bilna do kraja dotrajana in bi verjetno propadla, če zanje ne bi poskrbeli krajani in planinci. Stavbo imajo danes v najemu, pogodbila s hotelom Triglav je podpisana za petnajst let.

Zdaj se je Planinska zveza Slovenije odpovedala ideji, da

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljubljanskem gradu ali kje druge v Ljubljani postavila osrednji slovenski planinski muzej, v jesenjski občini pa so se že tudi ustanovili Muzeji Jesenice. O tem, kaj bo s triglavsko muzejsko zbirkijo v Mojstrani, smo se pogovarjali z Avgustom Delavcem, Stankom Koflerjem in Miro Erženom.

»V Mojstrani si iz več

vzrokov želimo, da bi muzej

bi na ljublj

TOREK, 28. aprila 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.30 Video strani
8.40 Program za otroke
Zgodbe iz školskega
9.40 Svinjski pastir, gledališka predstava Andersonovih pravljic
9.55 Šolska TV
9.55 Boj za obstanek: Ustenoše
10.20 Angleščina - Follow me
10.40 Kemija: Ogljik
11.00 Sedma steza, ponovitev
11.30 Prisluhnimo tišini, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
15.10 Video strani
15.20 Napovednik
15.25 Ciklus filmov A. Hitchcocka: Juno in pav, ponovitev angleškega filma (ČB)
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Program za otroke
17.10 Lonček, kuhaj: Ajdovi žganci
17.15 Alf, ameriška nanizanka
17.40 Srečanje z živalimi v naših Alpah
18.05 H. Ch. Andersen: Mala morska deklica
18.30 Risanka
18.35 EP, Video strani
18.40 Alpe - Donava - Jadran
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
20.26 EPP
20.30 Osmi dan
21.20 Slovenija - Umetnostni vodnik: Stiški samostan
21.30 EPP
21.35 Grad na soncu, francoska nadaljevanja
22.25 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.50 Poslovna borba
23.00 Napovednik
23.03 EP, Video strani
23.05 Sova
Živiljenje po Henryju, angleška nanizanka
Hobotnica III, italijanska nadaljevanja
0.30 Glasbeni utrinki: Hugo Alfrén: Švedska rapsodija
0.45 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

14.20 Video strani 14.30 Svet na zaslonu, ponovitev 15.25 Sova, ponovitev: Hobotnica III, italijanska nadaljevanja Zvezne steze, ameriška nanizanka 17.20 Svet poroča 18.00 Regionalni programi - Koper 19.00 Orion 19.25 EPP, Napovednik 19.30 TV Dnevnik, Sarajevo 20.00 Pujsovi dosegji, angleška nanizanka 20.25 Napovednik 20.30 Maja vam predstavlja 21.30 Omrize 23.30 Svet poroča, ponovitev 0.10 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.00 Dobro jutro - mozaik 9.00 Ponovitev iz malavizije 9.30 Mali svet 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.05 Popolna tujca 12.00 Poročila 13.00 Slika na sliko 13.45 Poročila 13.50 Gabrielov ogenj, humoristična nadaljevanja 14.40 Modre čelade 15.05 Malavizija 17.00 Otrok, šola, dom 17.30 Gremo naprej 18.00 Poročila 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.30 Dnevnik 20.10 Ljudje, ki so ubili Kennedya, ameriška dokumentarna serija 21.10 V velikem planu 22.40 Vox 23.10 Dnevnik 23.30 Slika na sliko 0.15 Poročila v angleščini 0.20 Horoskop 0.25 Poročila 0.30 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

19.30 Dnevnik 20.00 Na zdravje, ameriška humoristična nanizanka 20.35 Appolo Show 21.10 Škorpijonov obroč, avstralska nadaljevanja 22.10 Zgodbe strice Treterja, švedska nanizanka 23.00 Oddaja resne glasbe 0.00 Video strani

KANAL A

9.45 A Shop 10.00 Ponovitev večernega sporeda 10.30 Waterloojski most, ameriški čl film 12.15 A Shop 19.00 A Shop 19.15 Dance session, oddaja o modernem plesu 20.00 Dobri večer 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Post, dokumentarni film, 2. del 21.00 Ciguli miguli, hrvaški film 22.40 A Shop/MCM

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program 10.30 Carmen, ponovitev španskega filma 12.05 Športna arena 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi 13.35 Urad, urad 14.00

KINO

28. aprila

CENTER amer. film JFK ob 17. in 20.30 uri STORŽIČ amer. trda erot. PLAVI ANGEL ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. pust. film ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 in 20. uri ŠKOFA LOKA amer. film JFK ob 19. uri TRŽIČ amer. pust. film KAPITAN KLJUKA ob 17.30 in 20. uri RADOVLIČICA Ni predstavil BLED amer. grozlj. STRAH PRED PAJKOM ob 20. uri

ALPSKI VEČER - BLED '92

Scena, ki bo zadovoljila obiskovalce in pet najst nastopajočih ansamblov.

Ne želimo se ozirati na lansko prireditev, zato povejmo le to, da bodo prevzeli letosno izdelavo scene Turistično društvo Bleb in Niko Mučič s sodelavci. Podoba bo taka, kot si jo želijo obiskovalci Alpskega večera, hkrati pa bo zadovoljila tudi vse potrebe slovenske televizije.

Cas je že, da povemo, kdo vse bo nastopil na letosnjem Alpskem večer:

ALPSKI KVINTET, ANSAMBEL TONIJA ISKRE, LJUBLJANSKI OKTET, ANSAMBEL AS, SLOVENSKI KVINTET, ANSAMBEL LOJZETA SLAKA, ANDREJ BLUMAUER, MOSALM TRIO IN INGRID (Avstrija), ALFI NIPIČ S SVOJIM MUZIKANTI, ANSAMBEL SLOVENIJA, ANSAMBL BOŽETEA BURNIKA, TRIO SVETLIN, ANSAMBL JEVIŠEK, ANSAMBEL NAGELJ.

Program bosta povezovala SIMONA in BRACO - Simona Vodopivec in Braco Koren. Gost večera bo KOŠNIKOV JANEZ.

Kaj pravite? Tako množico kvalitetnih ansamblov lahko na Gorenjsko pripelje samo Alpski kvintet. In naš nasvet! Pohitite na Bleb, vstopnice so že v prodaji.

PREDPRODAJA VSTOPNIC: KOMPAS BLED, TEL.: 77-245, 77-235

Pohitite, povpraševanje je zelo veliko, število vstopnic pa je omejeno.

In še nagradno vprašanje za srečneže, ki bodo sedeli za GLASOVNO MIZO:

KDO JE VODJA ALPSKEGA KVINTETA?

Odgovore pošljite v uredništvo Gorenjskega glasa.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 16.55 Leksikon umetnikov 17.00 Viaje el Espanol, čl. španskega jezika 17.30 Orientacija 18.00 Hooperman 18.30 Gaudimax 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki 19.57 Kultura 20.15 Made in Austria 21.00 Naredi si sam 21.07 Reportaže iz tujine 22.00 Čas v sliki 22.30 Klub 2 Poročila

RADIO SLOVENIJA 1

4.30-8.00 - Jutranji program 8.00-10.00 - Radio plus - 10.00 - Poročila - 11.30 - Pregled domačega tiska - 12.05 - Na današnji dan - 13.00 - Danes ob 13-ih - 13.45 - Iz tujega jezika - 14.05 - Poslovne informacije - 15.30 - Dogodki in odmevi - 17.00 - Studio ob 17-ih - 19.00 - Radijski dnevnik - 20.00 - Slovenska zemlja v pesmi v besedi - 21.05 - Od premiere do premiere - 22.00 - Zrcalo dneva - 23.05 - Literarni nočturno - 23.15-4.30 - Nočni program -

RADIO TRŽIČ

16.10 - Obvestila - 16.20 - Aktualne informacije - 16.30 - Športni obzornik - 17.15 - Obvestila - 17.20 - Koristni napotki, glasbeno popoldne - 18.15 - Klepet s poslušalci tudi o razstavi mineralov in fosilov - 18.55 - Napoved sporeda -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Dogodki in odmevi - 17.00 - Zabava vas Braco Koren - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC, EPP - 19.00 - Odpoved programa -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naša okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Vse za moj avto - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.10 - Od srca do lonce - 15.30 - Prenos dnevnno-informativne oddaje R Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa do 19. ure - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Besedo imajo stranke - 18.00 - Novice - osmrtnice - 18.15 - Po poti vaših vprašanj in pobud - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO KRAJN

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radio Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjske danes - 14.20 - Novinarski blok - 15.30 - Dogodki in odmevi - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjske danes - jutri - 18.20 - Tečaj nemškega jezika - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri

STARI PRIJATELJ SE VRAČA

OD 21. DO 23. URE, NAPEV DISCO GLASBA

SРЕДЊА 22.4 DUŠAVURŠIĆ ALFI NIPIČ s promocijo koncerte CORONA

ЧЕТРTEK 22.4 AGROPOP s promocijo koncerte CORONA

ПЕТКИ 22.4 UREDI s promocijo domačih vokalistov z koncertom CORONA

СРЕДЊА 23.4 CRNAJAL s predstavljajo novo koncerte OBIJETI s koncertom z zvezdami CORONA

ЧЕТРTEK 23.4 CALIFORNIA s koncertom z zvezdami CORONA

ПОНЕДѢЛЕК 24.4 DANIJAVA & HUH-HUH-HUH predstavljajo novi album z zvezdami CORONA

ТОРЕН 24.4 ANDREW SFRER s koncertom z zvezdami CORONA

ВОСКЕДЊЕЛJE SERBLI, KIJCI, DUŠAVURŠIĆ

DISKOTEKA OD 22. APRILA TESEN GLASBE V ŽIVO

GORENJSKI GLAS in RADIO TRIGLAV JESENICE NEKAJ - VSE (ali nič)

V radijski tomboli "Ugani številko" sta prejšnjo soboto Drago Roner in Janko Rabič iz ogromnega kupa prispevili prijav za kviz "NEKAJ - VSE (ali nič)" Radia TRIGLAV JESENICE in GORENJSKEGA GLASA izzvela štiri sodelujoče v studiu in štiri, ki jih bo Branka Smole poklicala med oddajo 2. maja ob 16.45 do 18. ure.

Drago Roner je pripravil vprašanja, na katera so poslušalci Radija Triglav že odgovarjali v poskusni oddaji v začetku aprila. Najbolj zanimivo za tiste, ki še oklepate glede prijave za radijsko - časopisni kviz "NEKAJ - VSE (ali nič)", pa bo tole: vsak sodelujoči bo lahko poskusil odgovarjati trikrat in za vsak pravilen odgovor bo prisluzil nagrado v vrednosti 1.000 tolarjev. Nepravilen odgovor torej ne bo izločilen - zato bo odločitev za "VSE ALI NIČ" še težja. Z "usodnim vprašanjem" bo možno dotelej prisluzeno nagrado podvojiti, ali pa izgubiti. Zaslugek 6.000 tolarjev bo vabiljen in prihodno soboto, 2. maja, bo kocka padla za prvi osem udeležencev kviza na Radiu Triglav.

Za vse, ki niste zbrali korajše za sodelovanje v novem kvizu, skupni oddaji Radia Triglav in Gorenjskega glasa, pa zastavljamo vprašanje na kupon. Če veste odgovor, ga vpišite in kupon skupaj z Vašim naslovom pošljite najkasneje do 30. aprila na RADIO TRIGLAV, 64270 Jesenice. Tri pravilne odgovore bomo nagradili s 1.000 tolarjil!

Vprašanje št. 1 za kviz "Nekaj - vse (ali nič)":

Blejsko jezero je dolgo 2.120 metrov in široko 1.080 metrov. S površino 1,45 km² ima jezero kar 31 milijonov m³ vode. Jezerska gladina zelo malo niha, povprečno le za 24 cm. S povprečno letno temperatu 12 stopin Celzijusa sodi Blejsko jezero med topla alpska jezera. Kolikšna je največja globina Blejskega jezera?

Odgovor:

Moj naslov:

GENERALNI POKROVITELJ:

KMETIJSKA TRGOVINA

Titova 68, Jesenice

TRGOVINA Z GRADBENIM

MATERIALOM

Lancovo 7/c

TV AVSTRIJA 2

9.00 Jutranji program 10.30 Carmen, ponovitev španskega filma 12.05 Športna arena 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi 13.35 Urad, urad 14.00

KINO

28. aprila

CENTER amer. film JFK ob 17. in 20.30 uri STORŽIČ amer. trda erot. PLAVI ANGEL ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. pust. film ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 in 20. uri ŠKOFA LOKA amer. film JFK ob 19. uri TRŽIČ amer. pust. film KAPITAN KLJUKA ob 17.30 in 20. uri RADOVLIČICA Ni predstavil BLED amer. grozlj. STRAH PRED PAJKOM ob 20. uri

Sončkov kot

Lublana je bulana...

...ste največkrat napisali na dopisnice, ne zaostajata pa dos Bandiera Rosa in Osmi dan, Alenka in M.J. pa sta sploh po znavalca našega najboljšega benda. Seveda, žrebalo se je silovito, pomagala sta dva fanta, ki sta ravno v Sončku kupovala razglednico od Beatlesov in srečo je tokrat imela Zala Dragoš, Gradičnikova 3, 64000 Kranj. Nadaljnji scenarij pa je znan. pride naš dopis, z njim pa v Sončka po nagrado.

TOP 3

1. Zbrana dela 77-88 - Pankrti
2. Zaspi pri meni nocoj - Pop Design
3. Use Our Illusion - G'NR

NOVOSTI

Novega je precej. Prišlo je spet nekaj metal plošč, recimo Exhorder, Obituary, Benediction... pa manj metalna Bad Religion. Seved

SPÖCK BOSCH
TEL. 9943/4227/3249
FAX 9943/4227/3491

VSE ZA VRT motorne in električne žage in kose, ALKO - STIHL
- MURRAY - HOMELITE

Verige za vse vrste motornih žag, KÄRCHER visokotlačni čistilec,
VSE ZA CENTRALNO KURJAVO
stroji in orodje za obrt ter hobij
VAŠ PARTNER NA KOROŠKEM

ZNANI SMO PO NIZKIH CENAH, GOVORIMO SLOVENSKO

**PRIDNE ROKE,
BISTRA GLAVA -
BOLJŠA JE
OBNOVA IN
ZIDAVA**

samo do 30. aprila
od cementa do kritline, oken in vrat,
vse za kopalnice in centralno
ogrevanje, tesnila, lepila...
marmorne police, stopnice...

do 35% popusta

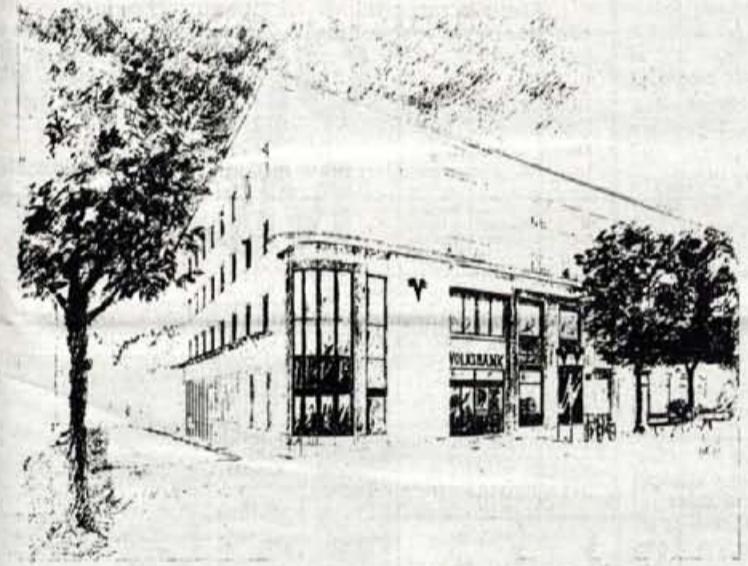
SLOVENIJALES

PRODAJNI CENTRI
LJUBLJANA, VIŽMARJE,
ČRNUČE, DOMŽALE,
ROGATEC, MEDLOG pri Celju,
SLOVENJ GRADEC,
MARIBOR,
HOČE pri Mariboru, KOPER

VOLKSBANK BOROVLJE

Glavni trg/Hauptplatz 6, tel. 9943-4227-3756 - 18 ali 12

**HRANILNE VLOGE - ANONIMNE ● MENJAVA ● LEASING ●
NAKAZILA PO VSEM SVETU**

ZADETEK V PETEK
GORENJSKI GLAS IN RADIO ŽIRI

Zadetek v petek, 17. aprila 1992

Razdelili smo 11.000 tolarjev. Najuspešnejša tekmovalka je na vprašanje "Vse ali nič?" odgovorila: "Nekaj", in se zadovoljila s 3.000 tolarji. Stekla, ki potemnijo na soncu, se imenujejo fotomatična.

Kot že v prvi oddaji serije kvizov "Zadetek v petek", smo tudi tokrat namestili tarče in začeli z merjenjem točno ob 16. uri. Kako pa so se nam tresle roke, ste lahko poslušali na frekvencah 91.2, 96.4 in 98.2 "on your FM dial", kot bi temu rekel Jack Kilian, saj veste, tisti, ki konča z: "Lahko noč Amerika, kjerkoli že si".

Zreb je odločil, da se bodo v studiu Radio Žiri pomorili Franjo Jelenčič iz Žirov.

Maja Kuzmič iz Dupelj in Andrej Poljanšek iz Radomelj.

Franjo, ki je zaposlen v Alpin, se je na žalost spotaknil že ob prvem vprašanju. Usodna zanj je bila loška smojka oziroma pečena repa, s katero so si Ločani v časih najhujših revščine tešili lakoto. In še nesvet, kako postaviti svetovni rekord v teku na 100 metrov: Ločana ozermate z loško smojko, on zatuli: "Aufbiks" in se požene za vami. Dovolj hitro boste pustili Carla Louisa za seboj.

No, pa šalo na stran. Za Franjom je bila na vrsti 16-letna dijakinja Srednje tehnične šole iz Kranja Maja Kuzmič, ki je pravilno odgovorila na vprašanje o čebelah in s tem v žep spravila 1.000 tolarjev. Naprej pa na žalost ni šlo. Kot zadnji pa se je v studiu pomeril Andrej Poljanšek iz Radomelj. Priznal je, da posluša Radio Žiri že tri leta in to samo v kuhinji, ki je obrnjena na začetek. Drugi v hiši programu na more "uloviti". Kot navdušen navijač jeseniških hokejistov pa je moral zaradi ljubljanskih registrativnih tablic po tekmi na Jesenicah že dvakrat popravljati avto. Od vseh tekmovalcev v studiu se je najbolje izkazal prav Andrej, ki je postal bogatejši za 2.000 tolarjev. Kot verjetno veste, je tekmovalcev, ki sodelujejo po telefonu v kvizu Zadetek v petek, pet. Prvi med njimi je svoje znanje preizkusil Srečko Kavčič iz Žirov, ki uživa v rekreaciji, uganjanju in filateliji. Po petkovem kvizu je bogatejši za 2.000 tolarjev, ravno tako kot 36-letni Marjan Trškan iz Kranja. Marjan je navdušen poslušalec ročka, za hobi pa ima enigmatisko in zbirko znakov.

Tretje smo poklicali Tatjano Močnik iz Moš pri Smledniku. Najprej je ukorila Domina, da se žensk ne sprašuje po starosti, nato pa nam je zaupala, da je stara 21 let, da študira ekonomijo in da jo je že sodelovanje na kvizu prijavila njena sestra Renata. Tatjana je pravilno odgovorila na tri vprašanja, si prislužila 3.000 tolarjev in nato, ko je imela priložnost, da vsoto podvoji, prenehala. Tudi prav.

Predzadnji od naših tekmovalcev pa je bil Vinko Gabunc iz Kranja. Povedal je, da ima težave z zdravjem, da zato veliko hodil in telovadi, Radio Žiri pa žal ne sliši. S pravilnim odgovorom na prvo vprašanje je Vinko zaslužil 1.000 tolarjev. Darinka Kokalj z Jezerskega pa tokrat žal ni imela sreče. Sicer pa Darinka, kot sama pravi, uživa v branju in reševanju križank, ki ji je tudi prinesel telefon, prek katerega se je pogovarjala z nami.

Izrebeli smo tudi tri izmed tistih, ki so vedeli, da je Lovrenc Košir iz Grape pri Sp. Luši "oče poštne znamke". Po 1.000 tolarjev so tako prejeli: Franc Soklič iz Hote-maž, Jure Graizar iz Šenčurja ter Bojan Panjan iz Kranja.

Generalna pokrovitelja oddaje Loka in Kraj iz Škofje Loke sta omogočila poleg Poliksa iz Žirov ter Foto Aki in Optike Sever iz Škofje Loke še nekaj nagradnih vprašanj. Nagrade so si s pravilnim odgovorom priborile: Andreja Setnikar iz Škofje Loke, Irena Tavčar iz Javorj in Lojkza Pirc iz Škofje Loke. Tega, da se stekla, ki potemnijo na soncu, imenujejo fotomatična, pa na žalost ni vedel nične.

P.S.

Zopet bomo streljali v petek, 1. maja, ob 16. uri.

HALO ORLI
216 288

MEGAMILK

NAŠE POSEBNOSTI:

- laserska biostimulacija in vitamininska masaža za preprečevanje izpadanja las
- nega poškodovanih las
- nasveti za nego las z zdravilnimi zelišči
- uspešno odpravljanje prihlaja
- družinski popust - brezplačno vsako šesto stržitev
- 10% popust v aprilu

Vzemite si čas zase in nas obiščite v Škofji Loki, Frankovo naselje 68
Telefon: (064) 631 906

SREDA, 29. aprila 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
- 8.30 Program za otroke
- Kaj mora sova opraviti spomladni
- 9.10 Kakor napravi stari, je zmeraj prav, gledališka predstava Andersensovih pravljic
- 9.25 Heribert Svetel: Višnjanji, ponovitev opere
- 11.05 D. Decoin: Grad na soncu, ponovitev
- Poročila
- 12.05 Video strani
- 15.35 Video strani
- 15.45 Napovednik
- 15.50 Galaktična odiseja, ponovitev japonske dokumentarne serije
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Klub klubuk
- 18.50 Koledar: April
- 19.00 EP, Video strani
- 19.05 Risanka
- 19.20 Napovednik
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
- 20.26 EPP
- 20.30 Film tedna: Korczak, poljsko-nemško-francosko-angleški film (ČB)
- 22.25 EPP in EP, Video strani
- 22.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 22.55 Kronika, kanadska poljudno-znanstvena serija
- 23.20 Napovednik
- 22.23 EP, Video strani
- 23.25 Sova
- Krila, ameriška nanizanka Hobotnica III, italijanska nanizanka Ves svet je oder, angleška dokumentarna serija
- 1.45 Video strani

HRVAŠKA 1 20.10

ROSENKRANZ IN
GUILDENSTERN
STA MRTVA

britanski barvni film; igrajo: Gary Oldman, Tim Roth, Richard Dreyfuss in drugi; film pripoveduje zgodbu o dveh epizodnih Shakespearevih junakih, ki se znajdejo na danskem dvoru, vendar nikoli ne doumeto, kaj se okrog njiju dogaja.

Wurlitzer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi-18.30 Z dušo in telesom 19.22 Zna-
nje danes 19.30 Čas v sliki 20.01 Šport 20.15 Španija: med Madridom in Parizom, ameriški film 22.20 Pogledi s strani 22.30 Manekenka in vohlač 23.20 Morilsko poletje, francoski film; Isabelle Adjani 1.25 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 16.55 Leksikon umetnikov 17.00 Foto pa-
norama 17.30 Zemlja in ljudje 18.00 Hooperman 18.30 Zarjovi, lev! 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Kultura 20.15 Vlomilec, nemški TV film 22.00 Čas v sliki 22.30 Šport Čas v sliki

PRINC SVEČANA ŽENSKA IN MOŠKA OBLAČILA
Tomsiceva 16, Kranj, tel: 064 311 684

RADIO SLOVENIJA 1

4.30-8.00 - Jutranji program - 8.00-10.00 - Radio plus - 10.00 - Po-
ročila - 11.30 - Pregled domačega tiska - 12.30 - Kmetijski nasveti - 13.00 - Danes ob 13.ih - 13.20 - Osmrtnice in obvestila - 14.05 - Po-
slovne informacije - 16.15 - Radijska tribuna - 17.05 - Studio ob 17.ih - 18.00 - Radijski dnevnik - 20.00 - Odskočna deska - 21.05 - Zborovska glasba po želji posluša-
cev - 22.00 - Zrcalo dneva - 23.05 - Literarni nočurno - 23.15-4.30 - No-
čni program -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horo-
skop, EPP - 12.00 - Novice v narod-
nozabavnih glasbi, EPP - 13.00 - Da-
nes do trinajstih, EPP - 14.00 - Ob-
vestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.00 -
- Nasvet iz zdravnikove torbe - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Ob-
vestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Osrednja tema, EPP - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna od-
aja BBC, EPP - 19.00 - Odgovored programa -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.10 -
Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj -
14.35 - Misel za dan - 14.40 - Pehar
zdravja - 15.00 - Dogodki danes -
jutri - 15.10 - Od srca do lonca -
15.30 - Prenos dnevnno-informativ-
ne oddaje R Slovensija - 16.00 -
Radio Žiri spet z vami - napoved
programa od 19. ure - EPP - 17.00 -
Sportne novice - 17.15 - Predsta-
viljamo Slovenski kvintet - 18.00 -
Novice - osmrtnice - 18.15 - Odda-
ja iz resne glasbe - 19.00 - Odpo-
ved programa -

RADIO KRAIN

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Nov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjski včeraj - da-
nes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 -
Poročila Radia Slovenija - 10.05 -
Naj viža - 10.55 - Pet za pet - 11.20 -
Halo 92 - 12.15 - Osmrtnice, zahvale -
12.20 - Črna kronika - 12.55 -
Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna -
14.00 - Gorenjska danes - 15.30 -
Dogodki in odmevi - 17.20 - Novi-
narski blok - 18.00 - Gorenjska da-
nes - jutri - 18.50 - Radio Kranj jutri -
19.00 - Nasvidenje jutri -

FOTO AKI

MESTNI TRG 24,
ŠKOFJA LOKA

KFO

modna
konfekcija
Škofja Loka

KINO

29. aprila

CENTER amer. pust. film KAPITAN KLJUKA ob 17.30 in 20. uri STOR-
ZIC amer. trda erot. PLAVI ANGEL ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer.
film JFK ob 16.45 in 20. ur DUPLICIA amer. kom. KO SREČA POTRKA
ob 20. uri CERKLJE amer. psih. thrill. KO JAGENJČKI OBMLOKNEJO
ob 18. uri RADOVLJICA amer. krim. film K-9 ob 20. uri BLED Ni pred-
stave!

Umetnost je modifikacija - izraz - ne svetovnega nazora. marveč dejanske človečnosti in je v kazalni zvezi z njo, ne pa z življenjskim nazorom. Nazor pa se v umetnosti izraža kot nekaj nebitvenega. Tako razmerje med dejansko človečnostjo in nazorom vidim v svetovnih umetninah, v "Hamletu", v "Don Kohetu", v "Antigoni" in celo v "Faustu", ki je na glasih intelektualne umetnine, in v "Božanski komediji", tem jasneje pa na primer kajpada v delih velikega vzhodnega lirika Li-Tai-Poja, ki mu je vsako organizirano premišljevanje tuje. V njih čutiš pač pomembne in prekrasne narave mož, ki so ta dela ustvarili, dasi v marsikaterem avtorjevega nazora ne razbereš, kolikor ga pa spoznaš, ga vidiš marsikje ovrženega po izrazih umetnikove hkrati izpovedane dejanske narave. Razločne je viden svetovni nazor v delih avtorjev nižjih vrst, ki jim manj svobodni pogled ne vidi tako razločno podzavesti in ki zaradi tega sprejemajo v svoje delo več neumetniških elementov.

Prvi vrsti bil. Predvsem ne moremo biti prepričani, da ga Slovenci zelo veliko bero, dasi se ta dvom ne opira na zanesljive podatke. Toda tako je slovenska sodba o usodi njegove literaturne Morda bero samo nekatera njegova dela. Katera? V nasprotju z rečenim je treba priznati, da je njegova dramatika na slovenskih odrih vendarle prodrla, čeprav se spominjamamo časov, ko je bila uprizoritev Cankarjevega dramskega dela za vsako naše gledališče tveganje dejanje. Danes je avtor "Hlapcev" odrsko uspešen, zmagovit in živ. A ostala njegova literatura, ki ima tolikšen obseg? Njen večji del je gotovo

se v ocenjevanju literature. Tega ocenjevanja tako rekoč niki seveda ni tako preprosta stvar kakor ideoška analiza ali kakor samo zgodovinsko uvrščanje v razpredelnico naše literature ali kakor samo bolj ali manj točno in zanesljivo interpretiranje.

In vendar bo treba estetsko oceno prej ali slej izreči, razen če je kdo voljan to nelahko nalogu prepustiti času, o katerem pravimo, da je najzanesljivejši in edini pravični sodnik, četudi je meniti, da je treba to avtoritetu, ki ustvarja sodbe le zelo počasi, priznavati z omejitvami in sprico številnih zgodovin-

el Josipa Vidmarja

TNOSTJO NSTVOM

Cesa, ki se je bil začel že s Trubarjem, nadaljeval pa s Prešernom, Levstikom in Cankarjem. V svojih eseističnih delih pa je osvetil dobršen del slovenske kulturne zgodovine in izpričal svojstveno ostrino v svojih kritičkih prispevkih. S krajšimi značilnimi odlomki iz njegovih najpomembnejših del se oddolžujemo spominu na tega Slovenca z najširšim razgledom, kot so ga radi imenovali njegovi sodobniki.

Siršemu bralstvu še vedno težko dojemljiv in sprejemljiv. Inteligenci, ki bi ga mogla razumeti, je v marsičem tuj, zlasti po svojem neprijaznem odnosu do življenja, ki je izrazito črno-gled, in to predvsem zaradi njegovega osebnega tujsva na svetu. Toda to tujstvo je povsem individualno in ni v ozjem sorodstvu z alienacijami današnjega človeka. V tem in se v marsičem nas moti njegova subjektivnost, ki je dostikrat pregnana, če je beseda, da nas moti, pravi izraz za ugovore, ki se z njimi človek upira sugestiji tega pisca. V zvezi s tem se je celo utrdilo mnenje, da je Cankar s svojim poetičnim subjektivizmom, ki ga nerедko zavaša tudi v "mehkobno žalost" ali v sentimentalnosti, za desetletja zaustavil razvoj objektivnega

pripovedništva v prozi, ki so ga morali po Tavčarju na čisto novih temeljih zgraditi šele Prežihov Voranc, Miško Kranjc in Ciril Kosmač. Nadalje nekateri Cankarja poveljujejo kot idejno tendenčnega pisca, in sicer eni kot progresivnega socialističnega misleca, kar je gotovo bil, drugi kot idealista, če ne kar kot katoličana, čeprav je njegova religioznost tuja vsemu cerkevnemu in konkretnemu, njegova misel pa vsemu katoliško pozitivnemu v naši zgodovini kratko malo sovražna. Se drugim, takor na primer Lojzu Kraigherju, je nedotakljiv v vsem in kratko malo umetnik brez primere in brez graje. Skratka, o Cankarju eksistira sto najrazličnejših sodb vse do današnjega dne, kar je mogoče razumeti samo zaradi naše splošne nezadostne prak-

skih primerov njenih stoljetnih zabolod vendarle previdno. Vsekakor pa se mi zdi, v nasprotju s tem pasivističnim stališčem, dolžnost literature in seveda zlasti kritike pogumno izrekati sodbe o vsem, kar spada v njen svet, kajti samo take sodbe so literarno plodne in za okus časa ilustrativne.

• • •

OB KONCU tega dolgega razmišljanja sem se spet zavedel svojega osebnega stanja. O tem lahko rečem na kratko: vrnil sem se v življenje, in to ob sprememjanu našega mrtvaškega plesa, ki po izročilu in po resnici vodi v smrt. Prebudil sem se povsem, celo nekoliko mirnejši, kajti oddolžil sem se svoji vse preveč zvesti spremjevalki od mojega petnajstega leta. Povedal sem ji vse, kar sem ji mogel povedati in kar ji imam povedit, kaj pa ima povedati ona meni, bom zvedel zagotovo. Dotlej pa je treba skušati živeti, in to v polnem smislu besede: ob delu, pod težkim križem slovenstva in pod še težjim križem svetovne revolucije, ki ne more in ne more do svoje podobe. Vso prihodnost vidim odvisno od človeške pameti, v katere zmago še vedno boječe verujem in ki sem ji kakor vsak človek dolžan pomagati z ljubomljivo in blago voljo.

Josip Vidmar, Izbrano delo: I Iz slovenske literature. II Polemike, III Eseji, IV Dramaturški zapis (Založba Obzorja 1972). Mrtvaški ples (Državna založba Slovenije 1983).

JOŽE KOŠNJEK

RAJKO JELOVČAN, gorenjevaški trgovec, dirkač in telovadec bo letos avgusta star 83 let

Nemci so mu vzeli motorje, socializem pa imetje

Takrat, ko mu je nova oblast vzela trgovske lokale, skladišča, hišo, gospodarsko poslopje in zemljo, je Rajko Jelovčan, predvojni Sokol in povojni predsednik Telovadnega društva Partizan v Gorenji vasi, zapustil telovadnico, z njim pa njegovi prijatelji. Z Jelovčanom in prijatelji je orodna telovadba v Gorenji vasi umrla.

Danes (sreda) ste bili na občini Škofiji Loka zaradi vrnitve nacionaliziranega premoženja.

"Vzeli so mi vse trgovske lokale in skladišča v Gorenji vasi, hišo, v kateri je bila trgovina, pa še eno hišo in gospodarsko poslopje in zemljo. Pustili so mi le stanovanje in klet. Zahavel za vrnitev sem vložil že pred več kot enim letom na osnovi zakona, ker mi je bilo premoženje krivично odvzetno. Nad seboj nisem imel nobenega greha. Prej sem bil ves v športu. Pred vojno sokol, po vojni pa načelnik Partizana v Gorenji vasi. Takrat, ko so mi vzeli, sem reklo hvala lepa za vse in odšel. Potem so Partizan zapustili tudi vsi moji kolegi orodjashi. Vsi so rekli: Rajko, saj si vendar v Solo hodil, pa še poslušaš farje. Moj odgovor je bil: to je moja stvar. Jaz tebi tudi ne sprašujem, kam greš in kam ne greš. Tak sem in tak bom ostal, pa če grem danes v grob. Ta bolezen je huda. Ko te začne mučiti revma, srce slabbi in na sebi to opažam. Tako je vsakemu usojeno in to je edina pravica na svetu, sicer bi nekateri živel tisoč let."

Kako kaže? Vam bodo premoženje vrnili?

"Po zakonu bi mi morali že prej vrniti vsaj lokale. Zakon je rekel, da se lokali, kjer sta se obrti in trgovina opravljala nad 60 let, ne smejo nacionalizirati. Pri nas smo imeli trgovino 78 let, najprej oče, potem pa jaz. Na pamet sem jim pripovedoval zakone, pa so mi odgovarjali, da je bila taka krajevna potreba. Gospod na občini, pri katerem sem danes bil, je reklo, naj pride čez uro, uro in pol nazaj, da bo uslužbenka, ki se ukvarja z mojo zadevo povedala, kako in kaj je. Sicer pa so mi že rekli, da je upanje. Ponovno sem jim povedal, da nisem nič zagresil, čeprav me je Gestapo zaprl in zасliševal, potem pa izpuštil. Vse življenje sem delal in se upokojil pri sedemdesetih letih."

Upanje, da Vam bodo vsaj glede premoženja popravili krivico, imate, sicer ne bi kljub visoki starosti vztrajali.

"Včasih ga imam, včasih ga povsem zgubim. Zakaj. Premoženje je bilo vzeto v petih minutah, sedaj pa se dejamo že toliko časa, pa še do danes ni nič. Ne gre zame, gre za sinova. Eden je zdravnik v Ljubljani, drugi inženir strojništva v Manovi tovariši v Duesseldorfu v Nemčiji. Da bosta, ko bosta prišla domov na grob svojih staršev, vsaj malo doma. Sam nisem bil nikoli pohlepen. Bil sem športnik in nič drugega."

Ko Vas človek gleda, nima občutka, da je lep del Vašega življenja obremenjen s krivico. Vedri, dobre volje izgledate.

"Zelo sem se žrl, premišljeval, kaj sem naredil, pa sem vedno prišel do zaključka, da nisem ničesar. Kar pojrite na sodišče vprašat. Niti enkrat nisem bil kaznovan, niti enega prekrška nisem naredil, nikoli nisem bil zaprt. Samo enkrat sem bil na sodišču kot priča. Zaprl me je Gestapo, Nemci so me večkrat hoteli odpeljati v nemško vojsko in mi grozili z ustrelitvijo, ker naj bi delal za partizane. Po pravici povem, zanje nisem nikdar delal, to sem po pravici povedal, in so mi rekli: Jelovčan, pojrite domov. Večkrat mi kdo pravi, kaj se sekiram. Nočem se, vendar pride to kar samo od sebe. Iz tega ne moreš ven. Sam sem kot razlaščenec po vojni veliko gor plačal. Tega vam ne morem povedati, povedo pa vam lahko ljudje.

Oče je bil trgovec in trgovina je bila zelo kratek čas napisana name. Oče je takrat, ko se je to zgodilo, umrl. Po domače povedano je bil čisto ob pamet."

Ste se kdaj ukvarjali s politiko?

"Nikoli. Bil sem čisto nevtralen. Ko me enkrat nekdo vprašal, pri katerih sem, sem mu odgovoril, da pri OR. Kaj je to, se je začudil. Oprezne riti, sem mu odgovoril. Moj oče se je pa ukvarjal s politiko in večkrat mi je kdo rekel, naj posnemam očeta. Vse drugo prej kot politika, sem odgovarjal. Pri OR sem ostal, hodil sem v cerkev, hodim in bom hodil dokler bom živ. Tako sem bil vzgojen in konec. To sem povedal tudi tistim, ki so mi pravili: Rajko, saj si vendar v Solo hodil, pa še poslušaš farje. Moj odgovor je bil: to je moja stvar. Jaz tebi tudi ne sprašujem, kam greš in kam ne greš. Tak sem in tak bom ostal, pa če grem danes v grob. Ta bolezen je huda. Ko te začne mučiti revma, srce slabbi in na sebi to opažam. Tako je vsakemu usojeno in to je edina pravica na svetu, sicer bi nekateri živel tisoč let."

Ko sva se dogovarjala za tale pogovor, Ste dejali, da Vas revma spominja na svoj najljubši šport, dirke z motorjem. Povedali Ste, da ste bili prijatelj slavnega slovenskega dirkača Ludvika Stariča, "Letečega Kranjca".

"Kot gimnazijec sem telovadol pri Narodnem domu v Ljubljani. Hoteli so, da bi ostal v Ljubljani in naprej študiral, zelo rad bi postal civilni pilot, vendar me je oče kot edinega sina poklical domov. Vendar sem v telovadnico še vedno rad šel. Moram pa po pravici povedati, da je bila takrat, ko so bile dirke, telovadba zadaj. Pri dirkačih in pri telovadcih sem imel dobre kolege. Pri dirkačih so bili to Ludvik Starič, ki je vedno hodil k meni, pa Zevnik in Skopec, prav tako fejst fantje pa so bili telovadci Mežnarjev Janez in njegova dva brata, Tinčkov France in še mnogi drugi."

"Kot gimnazijec sem telovadol pri Narodnem domu v Ljubljani. Hoteli so, da bi ostal v Ljubljani in naprej študiral, zelo rad bi postal civilni pilot, vendar me je oče kot edinega sina poklical domov. Vendar sem v telovadnico še vedno rad šel. Moram pa po pravici povedati, da je bila takrat, ko so bile dirke, telovadba zadaj. Pri dirkačih in pri telovadcih sem imel dobre kolege. Pri dirkačih so bili to Ludvik Starič, ki je vedno hodil k meni, pa Zevnik in Skopec, prav tako fejst fantje pa so bili telovadci Mežnarjev Janez in njegova dva brata, Tinčkov France in še mnogi drugi."

"Trinajst let sem dirkal hitrostne, gorske in speedway dirke. Tudi gorske dirke na Ljubljani sem vozil in na eni od mednarodnih dirk postal tudi banovinski prvak. Imel sem več mašin, BSA, BMW in tudi NSU. Treniral sem pa res največ doma, predvsem na cesti proti Lučnam. Ljudje so mi pravili norec. Bil sem res edini. Po vojni me je dober kolega Edo Tinčkov France in še mnogi drugi."

Kot dirkač ste bili v tistih časih nekaj posebnega v teh krajinah. So vas ljudje kaj čudno gledali, ko ste prasili in grmeli po dolini?

"Trinajst let sem dirkal hitrostne, gorske in speedway dirke. Tudi gorske dirke na Ljubljani sem vozil in na eni od mednarodnih dirk postal tudi banovinski prvak. Imel sem več mašin, BSA, BMW in tudi NSU. Treniral sem pa res največ doma, predvsem na cesti proti Lučnam. Ljudje so mi pravili norec. Bil sem res edini. Po vojni me je dober kolega Edo Tinčkov France in še mnogi drugi."

Kot dirkač ste bili v tistih časih nekaj posebnega v teh krajinah. So vas ljudje kaj čudno gledali, ko ste prasili in grmeli po dolini?

"Trinajst let sem dirkal hitrostne, gorske in speedway dirke. Tudi gorske dirke na Ljubljani sem vozil in na eni od mednarodnih dirk postal tudi banovinski prvak. Imel sem več mašin, BSA, BMW in tudi NSU. Treniral sem pa res največ doma, predvsem na cesti proti Lučnam. Ljudje so mi pravili norec. Bil sem res edini. Po vojni me je dober kolega Edo Tinčkov France in še mnogi drugi."

Kot dirkač ste bili v tistih časih nekaj posebnega v teh krajinah. So vas ljudje kaj čudno gledali, ko ste prasili in grmeli po dolini?

"Trinajst let sem dirkal hitrostne, gorske in speedway dirke. Tudi gorske dirke na Ljubljani sem vozil in na eni od mednarodnih dirk postal tudi banovinski prvak. Imel sem več mašin, BSA, BMW in tudi NSU. Treniral sem pa res največ doma, predvsem na cesti proti Lučnam. Ljudje so mi pravili norec. Bil sem res edini. Po vojni me je dober kolega Edo Tinčkov France in še mnogi drugi."

Kot dirkač ste bili v tistih časih nekaj posebnega v teh krajinah. So vas ljudje kaj čudno gledali, ko ste prasili in grmeli po dolini?

"Trinajst let sem dirkal hitrostne, gorske in speedway dirke. Tudi gorske dirke na Ljubljani sem vozil in na eni od mednarodnih dirk postal tudi banovinski prvak. Imel sem več mašin, BSA, BMW in tudi NSU. Treniral sem pa res največ doma, predvsem na cesti proti Lučnam. Ljudje so mi pravili norec. Bil sem res edini. Po vojni me je dober kolega Edo Tinčkov France in še mnogi drugi."

Kot dirkač ste bili v tistih časih nekaj posebnega v teh krajinah. So vas ljudje kaj čudno gledali, ko ste prasili in grmeli po dolini?

"Trinajst let sem dirkal hitrostne, gorske in speedway dirke. Tudi gorske dirke na Ljubljani sem vozil in na eni od mednarodnih dirk postal tudi banovinski prvak. Imel sem več mašin, BSA, BMW in tudi NSU. Treniral sem pa res največ doma, predvsem na cesti proti Lučnam. Ljudje so mi pravili norec. Bil sem res edini. Po vojni me je dober kolega Edo Tinčkov France in še mnogi drugi."

Kot dirkač ste bili v tistih časih nekaj posebnega v teh krajinah. So vas ljudje kaj čudno gledali, ko ste prasili in grmeli po dolini?

"Trinajst let sem dirkal hitrostne, gorske in speedway dirke. Tudi gorske dirke na Ljubljani sem vozil in na eni od mednarodnih dirk postal tudi banovinski prvak. Imel sem več mašin, BSA, BMW in tudi NSU. Treniral sem pa res največ doma, predvsem na cesti proti Lučnam. Ljudje so mi pravili norec. Bil sem res edini. Po vojni me je dober kolega Edo Tinčkov France in še mnogi drugi."

Kot dirkač ste bili v tistih časih nekaj posebnega v teh krajinah. So vas ljudje kaj čudno gledali, ko ste prasili in grmeli po dolini?

"Trinajst let sem dirkal hitrostne, gorske in speedway dirke. Tudi gorske dirke na Ljubljani sem vozil in na eni od mednarodnih dirk postal tudi banovinski prvak. Imel sem več mašin, BSA, BMW in tudi NSU. Treniral sem pa res največ doma, predvsem na cesti proti Lučnam. Ljudje so mi pravili norec. Bil sem res edini. Po vojni me je dober kolega Edo Tinčkov France in še mnogi drugi."

Kot dirkač ste bili v tistih časih nekaj posebnega v teh krajinah. So vas ljudje kaj čudno gledali, ko ste prasili in grmeli po dolini?

"Trinajst let sem dirkal hitrostne, gorske in speedway dirke. Tudi gorske dirke na Ljubljani sem vozil in na eni od mednarodnih dirk postal tudi banovinski prvak. Imel sem več mašin, BSA, BMW in tudi NSU. Treniral sem pa res največ doma, predvsem na cesti proti Lučnam. Ljudje so mi pravili norec. Bil sem res edini. Po vojni me je dober kolega Edo Tinčkov France in še mnogi drugi."

Kot dirkač ste bili v tistih časih nekaj posebnega v teh krajin

Jože Novak

Brisanje preteklosti

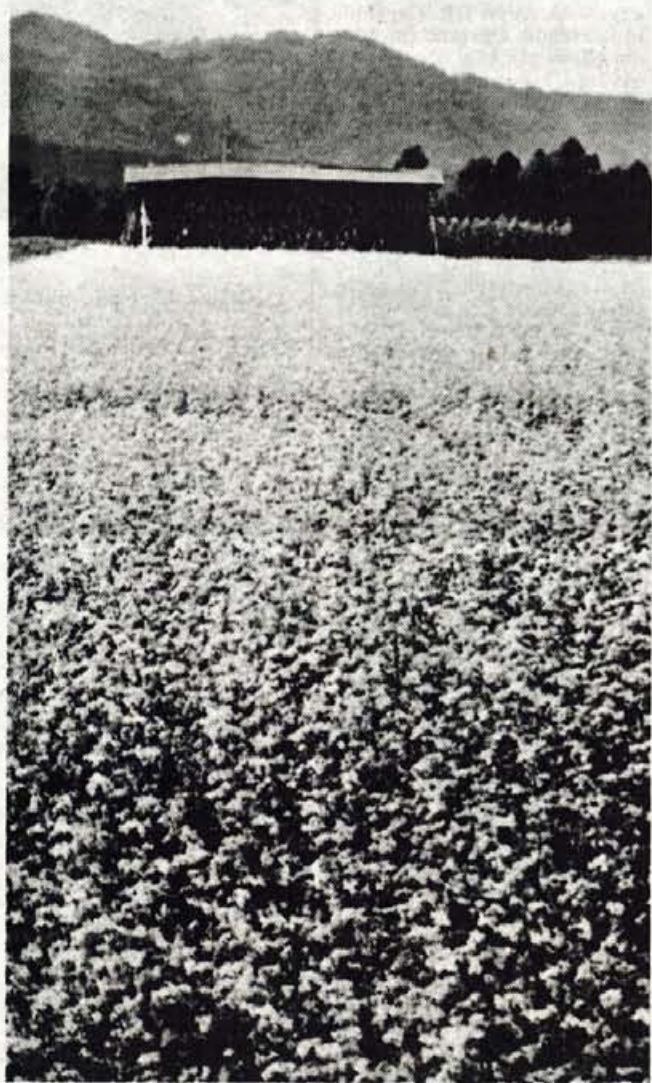
Spoštovani gospod Tepina,
veseli me, da ste se oglasili. Ta-
kraje, danes že davneg leta
1987 ni bilo mogoče svobodno
razpravljati o Dolinarjevih kipih.
Razumljivo, da še danes piše
smešne stvari v stilu: "Ni man-
jako nakan, da bi spomenike po-
rušili ali jih vsaj odstranili in
spravili drugam" itd. Seveda ste
vse argumente enostavno poza-
bili ali prezrli (ker vam ne kori-
stijo). Vsa zadeva se je začela s
člankom Marka Jenšterleta v
Gorenjskem glasu, ki je opozoril,
da so Dolinarjevi kipi podobni
socrealističnem kipom. Ker je bila
zraven objavljena karikatura,
so občinske strukture dvignile
cel halo, in stilu: "A zdaj nam bo-
do pa še spomenike rušiti!" Ker
je takrat veliko prahu dvignila
"davna afera", si takratna par-
tijska elita sama ni upala nasto-
piti javno (Aleksander Ravni-
kar), zato je v boj poslala szd-
jeve, ki so začeli jamrati, da
"hočejo rušiti spomenik" itd., se-
veda s podtonom, da je treba od-
staviti urednico Gorenjskega
glaša, ki si je to držila objaviti.

V takšni atmosferi sem orga-
niziral pogovor "Dolinarjevi spo-
meniki: DA ali NE". Udeležila
sta se ga tudi vi in Martin Košir.
Mi smo predstavili svoje argu-
mente, vidva z Martinom Koširjem
pa sta trdila približno tisto,
kar še danes ponavljate. Toda,
že takrat je Marko Jenšterle
opozoril, da mi niti fizično, kaj
še kako drugače ne moremo
"rušiti spomenik", kar so nam
vseskozi podtikali (zaradi neke
karikature). Toda kmalu potem
je bil v Mladini objavljen prispe-
vek, ki je dokazal, da je Dolinar
delal skice za spomenik kralju
Aleksandru v Ljubljani! To pa je
dokončno zaplo usta oblastni-
kom. Seveda je samo po sebi raz-
umljivo, da to dejstvo enosta-
vno spregledate in še vedno trdi-
te: "Lojze Dolinar je v svojem
nizu spomenikov NOB širom Ju-
goslavije pokazal, da gleda na
NOB kot patriot in humanist..."
Če bi bili leta 1961 borcem pove-
dali, da je Dolinar delal skice za
spomenik kralja Aleksandra, po-
tem gotovo ne bi Dolinar posta-
vil v Kranju svojih kipov!

Danes lahko končno svobod-
no razpravljamo o Dolinarjevih
kipih. Mislim, da bi strokovna
umetnostno-zgodovinska analiza
Dolinarjevega primitivnega
klasicizma pokazala veliko, tako
slogovno, kot tudi tematsko po-
dobnost tako s socrealističnim
kot tudi, na žalost z nacističnim
kiparstvom. O tem obstaja veliko
literatura, seveda opremljene
s fotografijami.

*V vašem pismu mi je všeč, da
ste vsaj toliko odkriti in pošteni,
ko pravite: "Leta 1961 so v Kra-
nju postavili skupino spomeni-
kov delavskega gibanja in
NOB. To je eden največjih spo-
menikov takega namena v Slove-
niji." Kaksna potreba je bila, da
sta skupaj z Martinom Koširjem
postavila "največji spomenik ta-
kega namena"? Kranj ni bil niti
Dražgoše še manj pa kak Kra-
gujevac. Ob vseh teh spomenikih
je še najbolj smešno dejstvo, da
še do danes ni pojasnjena gnu-
sna "Kumerdejeva afera". Neki
kompetentni zgodovinar meni,
da afera ni pojasnjena, ker je v
nej odigral nekaj častno vlogo
eden Popitovih vojakov revolu-
cije.*

*Orwell nekje pravi, da kdor
gospodari s preteklostjo, ta go-
spodari s sedanjosti in prihod-
nostjo. Skratka v naravi vsake-*

Odprte strani

Pavel Lužan:

NAPORNA PLAT RESNICE

Po kosišu se ponavadi radi zlekemo v naslonja-
če in začnemo srkati kavo, kakor večina drugih
družin. Takšno prijetno, skupno lenjanje pa
so včeraj presekale ženine besede: "Oh, srečna
sem, da se hči še šola, drugače ne vem, kje bi jo
zaposlila!"

"Prav zares," sem ji pritrdiril, "vsaj glede tega
imava srečo v teh hudih časih, ko nas pestita
brezposelnost in draginja!"

"Bo držalo, zlodja, oboje res hudo tepe samo ne-
katerje ljudi," se je zavzeto oglasil moj oče, "toda
vsaka resnica ima dve plati. Draga moja, dela je
povsod veliko, kamor pogledam, samo ljudje se
ga ogibajo. Marsikomu brezposelnost navrže ve-
liko ved kot delo, pa tudi bolj moderna in uglen-
je od dela! Če si nezaposlen, pač lahko za
vso svojo nespособnost in delomrnost kriviš
druge, sam pa si čist in pošten gospod ali gospa,
ki ga zatira grozna država, vladja, družba, podje-
tje, žena ali mož in mati božja z drugimi višjimi
silami, amen! Premognokrat je tako z ljudmi!"

"Neverjetno, kaj pa govorite," je vsa osupla
vprašala moja žena, "le kako morete biti tako
kruti do ljudi, ki so se znašli na cesti in to ne po
lastni krivid?"

"Kdo je krut? Jaz prav nič," ji je odvrnil moj
oče, "trdim le, da ima vsaka resnica dve plati!"

"O ne, resnica o brezposelnosti že ne, da veste,"

je vzrojila moja boljša polovica, "vlada ga tako
lomi, da je narod nesrečen in reven!"

"Drži, to je črna plat resnice! Toda njena druga

plat mi kaže, da so si tega v mnogočem precej

krivi tudi ljudje sami!"

"To je laž in vaša velika zmota," je jezno blekna-
la žena.

"Tako praviš ti! Toda če mojim besedam ne ver-
jam, ti bom to, kar trdim, dokazal tudi z dej-
nji!"

"Le kako in kdaj," ga je navdušeno prijela za be-
sedo moja boljša polovica, "to bi pa res rada vi-
deala! In doživela!"

"Saj tudi boš, draga moja snaha, takoj jutri! In
Janez nama bo za prico! A zdaj, prosim, mi pre-
pusti časopise, da si preberem oglase!"

Naslednje jutro, ko smo mi odhajali od doma
po dolžnostih, je moj oče že čepel pri telefonu,
kakor še nikoli doslej, in vrtel številčenco tako
zazveto, da ni imel časa niti za pozdrav. In ko
smo se ob običajni uri vrnili v kosiš, je z žare-
čim obrazom začel poročati: "Našel sem osem
prostih delovnih mest prodajnih zastopnikov in
šest akviziterskih mest za prodajo raznih reči in
knjig. Vseh štirinajstih sem odklonil, ker imam
pri svojih letih težave z nogami, a ko bi bil
mlajši, bi se lotil tega dela. In takoj jutri bi lahko
začel delati tudi v kamnoseštvu, ko bi le ne
bil prestar, tam namreč že dolgo z lučjo isčejo
stiri mlade delavce. In potem..."

"Kaj ne bi nehali s tem naštevanjem prostih de-
lovnih mest in številnih del! Povejte, kaj ste si
našli v dokaz svoji včerajšnji trditvi," je odločno
rekla moja žena.

"Prav, pa poslušajta," se je zadovoljno namuznil
moj oče, "jutri zjutraj začnem kot računovodja!
Honorarno, seveda, in le za šest ur dnevno! Ob
dveh bom pritekel na kosiš v prosim te, draga
snaha, naj bo pripravljen, ker bom imel malo
časa. Po kosišu namreč začnem z delom v dru-
gem podjetju - od treh do osmih bom pri nekem
zasebniku sestavljal luči. Za ogled TV - dnevni-
ka sicer ne bom imel več časa, lahko pa si bom
po večernji privoščil počitki do tričetrti na deset!"

"Zakaj le do takrat? Ali ne misliš več hoditi spat
ob enajstih, kakor ponavadi," sem bil radove-

den.

"Žal ne, ker bom jutri zvečer ob desetih začel
opravljati delo nočnega čuvanja - tja do polšestih
zjutraj. Potem pritečem spet za dve uri, nato
bom pozajtrkoval in potem naprej, ob osmih,
spet v računovodstvo," nama je razložil.

"Kaj? Delal boš na treh delovnih mestih v treh
podjetjih?"

"Zakaj pa ne? Od kdaj pa je delati greh," je sme-
je reklo moj oče in potem zafrkljivo dodal: "Ker
mi tvoja cenjena soprga vsak dan pridiga o
strašanski brezposelnosti, sem si pač izbral več
del, da bo bolj zatrdo uvidela še drugo plat
resnice!"

"No prav, s tem ste me lepo zabilo," je mirno
odvrnila žena, "vendar povejte, kako boste zmo-
gli vse tri službe! In to pri vaših petinštidesetih!"

"Bom že, brez skrbi, drugega mi ne preostane!
Toliko sem že star, da si ne morem več privoščiti
jamranja in uječanja zaradi svoje brezposelnosti,
kakor to počno mladi!"

Ker je oče tako lepo zaprl usta moji boljši polo-
vici, sem ji brž priskočil na pomoč: "Se eno
vprašanje! Kdaj pa boš kaj spal?"

"Ne skrbi, spal bom na onem svetu!" In se je po-
smejal.

"Bojim se, oče, da bo tedaj prepozna zate," sem
spet poskusil podkuriti njegovi samopašni zave-
rovaniosti vase.

"Pravzaprav res, fant, ne gre, da bi čakal na
obljubljeni raj, prevečkrat so me že potegnili za
nos! Zdrav in delaven človek pač mora kdaj tudi
spati, če hoče biti zdrav in delaven. Mislim, da
mi bo služba nočnega čuvanja prišla presneto
prav za dremuckanje!"

"Presneto, vidim, da ste pripravljeni celo umre-
ti, samo da bi mi dokazali, kako mnogo brez-
poselnih niti s prstom ne migne za to, da bi se zo-
vaplosili! Ampak ste se ušteli," je odločno
odvrnila žena, "premagala vas bom z bistvenim
vprašanjem! Ali vas ni sram, da ste si zdaj, ko
ste upokojenec, prigrabili kar tri delovna mesta,
ki bi jih sicer lahko zasedli brezposelnii?"

"Prav nič, da veš! To pač ni več moja stvar, tem-
več problem države in brezposelnih. Jaz nisem
kriv, če je država slepa in gluha za kršenje pred-
pisov, še manj pa sem kriv, če so se številni
brezposelnici tako trdnoprijeti svojega novega
poklica, kakor pijnace plota! Oboje je pač tako
očitna druga plat resnice, da o njej že vrabcii
kajo: če bi država skrbila za izvrševanje zakonov
in če bi povsod, koder sem povprašal za de-
lo, takisto storili tudi nezaposleni, potem gotovo
ne bi nikjer zaposlili mene, starega in utrujene-
ga upokojenca!"

"Zdjaj nikar ne jamraj, kar si si skuhal, boš men-
deli tudi pojedel," sem ga špiknil, "ali pa bo tvoj
dokaz vreden le toliko, kolikor veljajo prazne
obljube naše nesposobne vlade!"

"Bom, brez skrbi, saj nisem zanič fičirič, kakor
večina naših ministrov! Na vseh treh izbranih
delovnih mestih bom postoril svoje delo, ki ga
nekdo pač mora opraviti. Saj če boste se naprej
samo javkali zaradi brezposelnosti in zraven vi-
hali nosove nad delom, kam bom po prišli?"

Po vsem tem je ostala brez besed celo moja že-
na, najbolj resnicoljubna in odrezava od vseh
žena na svetu, in skušala svojo nemoc skrati ta-
ko, da je nekaj časa nepremično zrla v svojo iz-
praznjenou kavno skodelico na mizi, potem pa jo
je odločno obrnila in jo poveznila na krožnik.
rekoč: "Bomo videli, kaj bo?"

FELJTON
Marko Ogris

MAFIJA - OD MITA DO "TRUPEL NA DOPUSTU"

Zaradi mafije je leta 1891 v New Orleansu prišlo do incidenta, zaradi katerega so bili Američani sveto prepričani, da utegne Italija s svojo floto, ki je bila tedaj veliko močnejša od ameriške, napasti obale ZDA na območju Louisiane. V tem mestu je v kratkem času prišlo do treh umorov. Prvi otoženim naj bi pričal tudi šef policije Peter Hennessey, ki pa je bil tukaj pred tem ubit. Sum je padel na mafijo. Od procesa so vsi pričakovali, da bo z razglasitvijo devetih smrtnih odsobsil napravil konec terorju. Izkazalo se je, da je mafija močnejša od ameriškega pravosodja, kajti porotniki so otožene razglasili za nedolžne zaradi pomanjkanja dokazov. Neitalijansko prebivalstvo je bilo ogroženo. Mesto so preplavili plakati za miting: "Pridite in bodite pripravljeni za akcijo!" Kakih 8000 meščanov je po vročih govorih v polnem žaru, na poti do jetnišnice, mimo gred oropalo še nekaj trgovin z orožjem. Policaje je množica razgnala, in jetnišnici pa napravila strahoten pokol. Divja horda je trupla Italijanov odnesla iz jetnišnice in jih za noge obesila na drevesa. Strahotni dogodek je odjeknil po svetu. 21. marca 1891 je Italija iz Washingtona odpoklicala svojega veleposlanika barona Fava. Napisel je ameriški predsednik Harrison v Kongresu izrazil obžalovanje za vse, kar se je zgodilo v New Orleansu. Bržkone je bil tudi zaradi tega poražen na naslednjih volitvah.

Med kriminalisti in raziskovalci mafije ter organizirana kriminala je bilo precej nesoglasij glede enotnosti italo-ameriškega podzemja. FBI ni nikoli povsem verjel v nekakšno enotno organizacijo. Po drugi tezi (zlasti Narcotics Bureau) pa sta bili mafija in cosa nostra eno, ne samo po poreklu, metodah in duhu, temveč tudi kot organizacija. Obstajalo naj bi celo enotno vodstvo, oz. en sam človek, ki naj bi bil na čelu nekakšnega komiteja kot "oče" ali "pezzo di novanta numero uno", neke vrste modrec. Ceprov naj bi po očeh FBI le desetina ameriških kriminalcev, zdrževalih v nacionalni gangstrski sindikat, pripadala mafiji, ki imela le-ta v času prohibicije največji vpliv. Sprva je veljal želesni zakon mafije, da mora biti "oče spoštovane družine" izvoljen na Siciliji, bitti mora sicilijanske kralje in stalno bivati na Siciliji. Toda leta 1908 je s Sicilije v Ameriko pobegnil Raffaele Palizolo, ki je bil ogrožen zaradi uboja barona Notabartola. Po mnenju italijskega publicista Carla Fusca je bil Palizolo tako močan, da je lahko tudi iz New Yorka vladal nad Sicilijo, s čimer je nastal precedens, da je od takrat vodstvo celotne mafije v Ameriki. Znano pa je, da npr. Al Capone kot emigrant iz Neaplja, kljub temu da je bil med prohibicijo nespornejši vladar ameriškega podzemja, ravno zato, ker ni bil Sicilijanec, formalno ni mogel postati vrhovni pezzo di novanta.

Italo-ameriško podzemje je največji priliv sicilijanskih rekrutov be-
ležilo ob koncu stoletja in neposredno po prvi svetovni vojni. Že
od nekdaj je veljalo ustajeno prepričanje, da je emigracija v ZDA s
Sicilije mnogo lažja kot iz katerekoli drugega dela Evrope, zlasti
če je šlo za Siciljanca, člana mafije, ki je moral bežati pred policijo.
Kadar ni bil dovolj ponarejen potni list, so "priatelji priateljev"
uporabili krste, ki so bile opremljene z vsemi ustrezanimi dokumen-
ti (po drugi svetovni vojni zlasti na račun imen ameriških vojakov,
ki so padli med invazijo na Sicilijo). Njegova kariera je bila zagotovljena,
če je imel v žepu blagoslov lokalne mafije in naslov kakega
vplivnega rojaka v Ameriki. Prihod imigrantov je klasična scena iz
gangstrskih filmov, med katerimi je seveda največja mafija sagra-
vših časov The Godfather - F. F. Coppole, ki s pripovedjo o družini
Corleone parafrasira zgodbino Amerike.

Pisalo se je leta 1913. V newyorškem pristanišču je vrgel sidro
mlad, kozav Siciljanec, po imenu Salvatore Lucania. Bilo mu je 16
let, imel je eno samo oblike, ki jo je nosil na sebi, vse svoje imetje
pa v culici. Bil je izčrpán od dolgega potovanja pod palubo cezo-
ceanskega parnika. Nihče ga ni čakal, toda imel je neki naslov. Ni
bil dolgo brez posla ta suhi Salvatore. Zaposlil se je v tovarni slad-
korja, kjer je zdržal cela dva tedna. Nekaj mesecov kasneje so ga
arirali zaradi razpečevanja mamil. To je bil tudi kasneje njegov
najljubši konjiček, v katerem je postal strokovnjak vse do svoje
smrti. Ni še dopolnil 17 let, ko je postal šef majhne bande in v pr-
vem sponpadu s tekmeči doživel svoj ognjeni krst.

Mladega Siciljanca je ujela rivalска banda, da ga odpeljala na Staten
Island, drugo stran newyorškega pristanišča. Tam so ga z glavo
navzdol obesili na drevo in maličili vsevprek, da bi izvedeli, kje je
skril svojo

Ko je mleka preveč in so merila za oddajanje vse ostrejša...

Na Gorenjskem ponovno "odkrivajo" prašičerejo

Kmetijski svetovalec Matjaž Meglič: "Kmečke reje prašičev niso nevarne za okolje, če izpolnjujejo zahtevane ekološke in druge pogoje."

Kranj, 22. aprila - "V Sloveniji imamo preveč nekaterih pridelkov, s katerimi je zasičen tudi tuji trg - npr. mleko, perutnina. Dosti mleka proizvedemo v ravnini, kjer bi lahko pridelali krmo za prašiče, ki nam jih primanjkuje, in krušna žita, ki jih tudi uvažamo. Pridelavo mleka bomo zato morali pospeševati tudi s finančnimi podporami na absolutnih travnih površinah, ravnino pa bolj nameniti pridelavi žita in prašičereji," je na lanskem posvetu kmetijske svetovalne službe o razvojnih in tržnih možnostih slovenskega kmetijstva dejal dr. Jože Oster, republiški minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, in poudaril, da ima Slovenija zelo neuravnosten samooskrbo: mleka in perutniškega mesa ima precej preveč, žita, prašičega mesa, sadja, zelenjave in vina pa premalo. Po podatkih, ki jih je navedel, Slovenija pri prašičjem mesu dosega 80-odstotno samooskrbo, delež pa je še nekoliko nižji, če upoštevamo, da velik del prireje temelji na nakupljeni krmi.

Ker so s prirejo in prodajo mleka na Gorenjskem in v Sloveniji cedalje večje težave, še večje pa je zaradi presežkov in zasičenosti evropskega trga pričakovati v prihodnje, se je v zadnjem času na kmetijah močno povečalo zanimanje za ostale kmetijske dejavnosti, med drugim tudi za prašičerejo. Matjaž Meglič, ki je bil v nekdanji Gorenjski kmetijski zadrugi pospeševalc za prašičerejo, zdaj pa je kmetijski svetovalec v tržski in delu kranjske občine, pravi, da je prašičereja postala v Sloveniji in na Gorenjskem zanimiva predvsem zato, ker je zaradi vojne "usahnil" dotok prašičev s Hrvaške in iz drugih južnih krajev in ker se v samostojni Sloveniji spreminja tudi odnos do domače prašičereje. V kranjski občini je po zadnjih podatkih skoraj vse kmetije na Gorenjskem, ki se na-

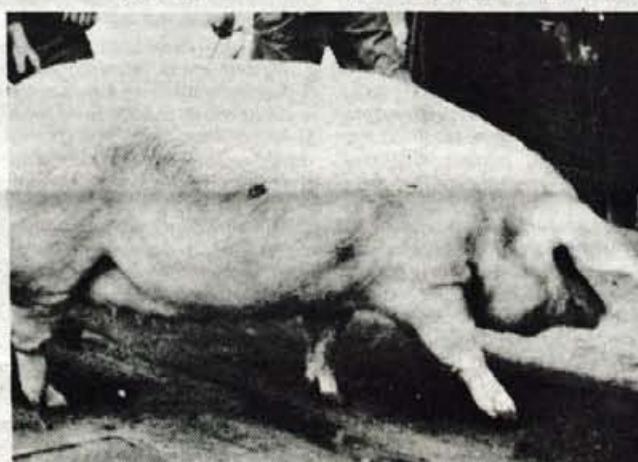
svinje. Da se zanimanje za prašičerejo povečuje tudi na kmetijah, ki so sicer usmerjene v govedorejo, dokazuje že to, da so gorenjski kmetje letos poku-

Matjaž Meglič: "Prašičereja je na nekaterih kmetijah na Gorenjskem že postala glavna dejavnost, na večini pa bo predvsem dopolnilna ali dodatna. Nekateri kmetje ne upajo v večje naložbe, ker se bojijo, da bodo hrvaški prašiči po ureditvi odnosov s sosedom spet 'preplavili' slovenski trg in da bo domača prireja spet zapostavljena. Da bi po zgledu drugih držav začeli domačo prašičerejo, bo moral slovenska država sprejeti ustrezne uvozne dajatve."

pili precej več pujskov kot v preteklih letih. Povpraševanje je bilo veliko, zato je bila tudi njihova cena precej visoka: za kilogram pujska je bilo treba odštetiti še enkrat toliko kot za kilogram odraslega, že zrejeno je prašič. Na Gorenjskem se po besedah Matjaža Megliča zavzemajo tudi za to, da bi na kmetijah, ki so nekdaj že redile eno ali dve svinji, spet začeli s tovrstno rejo. Plemensko svinjo je sicer težko dobiti, vendar je zdaj sitnosti manj kot nekdaj: ker se je že uveljavilo umetno osemenjevanje, jih ni več treba voziti k merljascem.

je bilo krmo za prašiče bolje kupovati, kot jo pridelovati doma. Zadnja leta se razmere že spremnijo: spet se plača sezati žitarice in doma pridelovati krmo, dosti pa je zanimanja tudi za sirotko iz kranjske in iz Škofjeloske mlekarne.

Na vprašanje, kaj vse je potrebno, da se na kmetijah lahko začnejo ukvarjati s prašičerejo, kmetijski svetovalec Matjaž Meglič odgovarja, da je prvi pogoj veselje do dela, še posebej veselje do dela s prašiči, ostali pogoji pa so: osnovni kapital, zadosti kmetijskih zemljišč za pridelavo krme in za

Na Gorenjskem je bilo dolje že nekaj primerov, ko so male prašičje farme izviale pravo ekološko "vojno" predvsem med kmeti in bližnjimi stanovalci. Matjaž Meglič pravi, da kmečke reje prašičev niso nevarne za okolje, če so namejene po vseh pravilih in če izpolnjujejo predpisane ekološke in druge zahteve. Vsi prašičerejski objekti, ki so bili zgrajeni v zadnjem času, imajo zbiralnice za gnojevko in tudi sicer ne presegajo ekoloških in drugih možnosti. Kot pravi, je še naj-

razvoz gnojevke ter primerne prostorske možnosti. Prašičereja ni "svinjarja", tudi prašiči zahtevajo red in čistočo, pravi Meglič in poudarja, da je prašičereja zaradi velikih presežkov mleka perspektivna predvsem za tiste kmetije, ki oddajajo manjše količine nekakovostnega ali slabo kakovostnega mleka. Čeprav pri prašičih dohodek ni vsak mesec, kot je, denimo, pri mleku, pa izračuni kažejo, da bi se z dohodkom od petih plemenskih svinj že dalo preživeti. ● C. Zaplotnik

Zakon o zadrugah

Rok za uskladitev z zakonom je 30. junij

Kranj, 22. aprila - Zakon o zadrugah, ki je začel veljati 28. marca letos, določa, da se morajo kmetijske (in ostale) zadruge ter kooperantske organizacije v organiziranosti in poslovanju uskladiti z novim zakonom do 30. junija letos. Ta rok velja tudi za gozdarske temeljne organizacije kooperantov.

V zakonu so pomembni še stiri roki. Kooperanti in delavci v podjetju, ki je nastalo iz nekdanje temeljne organizacije kooperantov, se bodo v šestih mesecih od uveljavljanja zakona, torej do 28. septembra letos, lahko z osebnim izjavljanjem odločili za organiziranje zadruge; za organiziranje samostojne zadruge iz dela sedanje zadruge pa bo čas še do 28. marca prihodnjega leta. Ker bodo tudi zadruge v denacionalizacijskem postopku zahtevali vredno nacionaliziranega ali kako drugače odvzetega premoženja, bodo morale zahtevke enako kot ostali upravičenci vložiti najkasneje do 6. junija prihodnjega leta. Zadruge si bodo po zakonu olastninile 45 odstotkov družbenega kapitala "podjetij s seznamom", sodelovalo pa bodo lahko tudi pri lastninskem preoblikovanju podjetij, ki niso na seznamu, če se bodo tako dogovorile s podjetjem in če bodo izpolnjeni zakonski pogoji. Rok za vložitev tovrstnih zahtevkov pa je 25. september 1992. ● C. Z.

Zeleni predlagajo zaščito ogrožene lovne divjadi

Zakon dovoljuje lov na živali iz "rdečega seznama"

Kranj, 22. aprila - Zakon o varstvu, gojitvi in lov divjadi ter o upravljanju lovišč in enotne gojitevne smernice, ki jih je sprejela skupščina Lovske zveze Slovenije, še vedno dovoljuje lov na vrste divjadi, ki so uvrščene v Rdeči seznam ogroženih živalskih vrst Slovenije.

Zakon zaradi redkosti sicer prepoveduje lov na nekatere vrste divjadi, ne pa na vse, ki so na seznamu ogroženih vrst. Na seznamu so vse vrste gozdnih kur, med njimi tudi gozdnji jereb, ruševci in divji petelin, vse vrste poljskih kur (poljska jerebica, prepelica) ter kragulj in skobec; po konvenciji o varstvu prostoživečih evropskih živalskih in rastlinskih vrst in njihovih naravnih živiljenjskih prostorov pa je prepovedano uničevati in poškodovati vse ujede, medveda in divjo mačko. Divjega petelina, gozdnega jereba in ruševca ogrožajo predvsem posegi v njihov živiljenjski prostor, vznemirjanje in lov. Vse tri vrste je dovoljeno loviti v času

svatovanja (rastitve), torej v času razmnoževanja, kar je po mnemu Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije etično nedopustno. V številnih evropskih državah so že spoznali, da so plenilci zelo pomembni za vzdrževanje naravnega ravnovesja in so jih zato popolnoma zaščitili, pri nas pa je še vedno z zakonom dovoljen lov na kragulja in skobca. Ker lovci po oceni društva bolj slabo poznavajo kragulja in skobca, so zato v nevarnosti tudi druge ogrožene in redke vrste ujed. Društvo predlaga, da bi v Sloveniji poleg teh zaščitili še sloko ali velikega kljunača, ki ju ogroža uničevanje močvirj in lov. ● C. Zaplotnik

večja nadloga smrad. Ko je nizek zračni pritisk, res bolj zasmrdi; res pa je tudi, da so tedaj prašiči krivi tudi za vsa druga onesnaženja okolja. No, nekaterim prašiči "zasmrdo" tudi zaradi gorenjske nevoščljivosti (zaslužka), pravi Matjaž Meglič in poudarja, da kmečke reje ekološko prenesejo okrog 20 plemenskih svinj za vzrejo pujskov do teže 25 kilogramov ali 300 do 400 pitancev teže 75 do 100 kilogramov v eni izmeni.

Na kmetijah so prašiče nekdaj krmili na različne načine, zdaj pa se - kot pravi Matjaž Meglič - natančno ve, kaj zahtevajo, in kdaj je reja najbolj ekonomična. V preteklosti, ko niso veljale ekonomske zakonitosti, se je bolj splačalo prodajati krompir kot (s krompirjem krmiljene) prašiče pa tudi sicer

Zatišje je le navidezno

Zatišje, ki je v gorenjskem kmetijstvu in gozdarstvu zavladalo po sejmu v Kranju, je le navidezno, "v zaključku" se dogaja marsikaj.

V kmetijskih zadrugah (in gozdarskih temeljnih organizacijah kooperantov) se pripravljajo na to, da organiziranost in poslovanje uskladijo z zakonom o zadrugah (rok je do 30. junija letos), pripravijo denacionalizacijske zahteve in poročila o tem, koliko so od začetka 1986. do konca 1991. leta poslovno sodelovali z mlekarnami, klavnicami in drugimi podjetji, v katerih bodo po zakonu olastninili 45 odstotkov družbenega kapitala.

Denacionalizacijski upravičenci, ustrahovani od tega, da bo nova vlada kmalu popravila zakon o denacionalizaciji, tekajo od vrat do vrat in "pričkajo" na upravne organe, češ da naj pohitijo in vrnejo, kar jim je bilo odvzeto v nekaj minutah ali urah. Ker postopki po občinah potekajo različno hitro, se tudi sprašujejo, zakaj so ponekod vrnili že precej premoženja, drugod pa šele urejajo vloge, zbirajo dokumentacijo in čakajo, da jim bodo pristojni organi poslali vse potrebne predpise, navodila in spremljajoče zakone. Prve izkušnje z denacionalizacijo lažjih in nezapeltenih primerov opozarjajo na to, da zakon vsebuje številne pasti in neznanke; še več pa jih je pričakovati potlej, ko bodo zavezanci in upravičenci moralni uskladiti interese za tovarne ali dele tovarn, za finančne ustanove ali za premoženje Cerkve.

Pri zakonu o gozdovih se v zadnjih dneh ni zgodilo nič novega, omeniti je treba le Stranko demokratične prenove, ki s svojim stališčem, da mora zakon kot obvezno podlago za sečno uveljaviti odkazilo pooblaščenega gozdarja, ponovno odpira "vojno" med kmeti in njihovimi predstavniki na eni strani ter med gozdarskimi strokovnjaki in nekaterimi političnimi strankami na drugi.

Zakon o ukrepih za zagotavljanje prireje, predelave in oskrbe z mlekom in mlečnimi izdelki, ki ga je slovenska skupščina sprejela pred tremi leti, dopolnila pa leta kasneje, še vedno velja, zadnje mesece pa ga spoštujejo le v malokateri slovenski mlekarji. Po zakonu so mlekarne dolžne kmetom in ostalim rejcem plačati mleko do 15. v mesecu, zaradi težav pri prodaji in likvidnostnih problemov pa ga plačujejo z zamudo in več obrokih. Kranjska je 60 odstotkov marca oddanega mleka zadrugam plačala 15. aprila, razliko pa naj bi nakazala včeraj, 23. aprila. V primerjavi z mlekarino v Arji vasi, ki ji doslej še ni uspelo v celoti plačati niti februarja oddanega mleka, je na kranjskem odkupnem območju za zdaj še kar dobro: plačilo je redno vsak mesec, čeprav zadnja dva meseca v dveh obrokih.

Ko je krščanski demokrat Lojze Peterle v sredo moral kmilo slovenske vlade prepustiti liberalnemu demokratu dr. Janezu Drnovšku, so se takoj začela ugibanja o tem, ali bo dr. Jože Oster se naprej minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in kakšna bo odslej kmetijska politika. Po ostala enaka kot doslej ali se bo spremenila, zanimalo predvsem tiste, ki v skupščinski razpravi niso preslišali opozorila nekaterih poslancev tedaj še vladnih, zdaj pa že opozicijskih strank, češ da bo nova vlada "preverila" zakona o zadrugah in denacionalizaciji. ● C. Zaplotnik

Odkup mleka se še povečuje

Radovljica, 22. aprila - Čeprav se Slovenija ubada z velikimi presežki mleka in mlečnih izdelkov, odkup mleka narašča. V blejski kmetijski zadrugi so ga lani odkupili dva odstotka več kot predlani, v radovljiskem TOK-u kar enajst odstotkov več, na posevnih Poljčah in Bledu pa so ga namolzli približno toliko kot leta prej. Bohinjska in blejska zadruga ter radovljiski TOK so lani v primerjavi s predlani odkupili kar trideset odstotkov manj živine, vendar pa zmanjšani na posledica manjše prireje, ampak tega, da so kmetje precej živine prodali mimo zadruge ali so jo zaklali doma. ● C. Z.

MEŠTAR

Pri cenah mleka in živine v minulem tednu ni bilo nič novega, spremembe je mogoče pričakovati s 1. majem, ko bo republiški odbor za mleko določil odkupno ceno mleka za maj. V večini slovenskih (družbenih) klavnic odkupujejo mlado pitano govedo extra kakovostnega razreda po ceni 119,84 tolarja za kilogram, prvorazrednega po 110,25 tolarja in drugorazrednega po 101,43 tolarja za kilogram, ponekod pa še vedno veljajo cene, ki so jih sprejeli marca. V klavnicah poudarjajo, da ponudba živine, kljub temu da je vse več zaklakov na domu, še vedno presega povpraševanje. ● ● ●

Koliko je treba odštetiti za pujske, stare do tri meseci in teže do 40 kilogramov? Na slovenskih prašičjih semnjih, ki so dober "cenovni barometer", jih ceneje od osem tisoč tolarjev ni mogoče dobiti, navzgor pa je cena "omejena" z zakonom ponudbe in povpraševanjem. Ponekod jih je mogoče kupiti že za deset tisoč tolarjev, druge zahtevajo dvanaest tisoč, tam, kjer je povpraševanje največje, pa kar štirinajst. Razlike so precejšnje, zato se pri nakupu verjetno splaća prevozni kakšen kilometer več. ● ● ●

Nekaterim sena primanjkuje, drugi ga imajo preveč. smo po Gorenjskem spraševali po ceni, smo ugotovili, da je dokaj enotna. Na Spodnjem Brniku so ga prodajali po osem tolarjev za kilogram, enaka cena je bila tudi v Podrežjah, kjer so ga minuli konec tedna prodajali kar na dveh kmetijah. Na kmetiji v okolici Cerkelj, je bila cena nekoliko višja - devet tolarjev za kilogram, povedali pa so, da je seno kakovostno. ● ● ●

V časopisih malih oglasih v rubriki Kmetijski pridelki prevladujejo oglasi, ki se začenjajo nekako takole: prodam semenski krompir... In kako globoko je za krompirjevo seme treba seči v žep? Poklicali smo nekaj telefonskih števil, navedenih v malih oglasih, in zvedeli takole. V okolici Cerkelj so semenski krompir desiree (lanski uvoz) prodajali po dvajset tolarjev za kilogram. Na kmetiji v okolici Kranja so nam povedali, da so že vsega prodali, cena pa je bila nizka - okrog deset tolarjev za kilogram. Enaka cena je bila tudi na kmetiji v okolici Skofje Loke. ● ● ●

ODMEVI

V rubriki *Odmevi*, *Prejeli smo objavljamo pisma bralcov po presoji in izboru uredništva.* Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljša pisma smo prisiljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabimo k sodelovanju! Pišite na naslov: *Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj*, za rubriko *Odmevi*.

Edino kar mi kvari podobnost med načrtovano avstrijsko šolo na Jesenicah in storijo o butalskem kupovanju pametih, sta lika /ne vlogi/ ob teh županov: butalski ima brke, jeseniški pa ne.

In pa to, da imam dr. Božidarja Brudarja v spominu kot pametnega moža!

Edo Torkar, Jesenice

Avstrijska šola na Jesenicah, ali kako so Butalci kupovali pamet

... Jesenice se precej povezujejo s sosednjim Trbižem in Beljakom tudi na področju šolsztva. Ideja, da bi že letos na Jesenicah odprli en oddelok avstrijske gospodarske šole, mora še dozoret in verjetno bo ta avstrijska šola odprla dva oddelka naslednje leto tudi na Jesenicah. Mislimo, da moramo premagati še nekatere zakonske ovire in uskladiti šolske zakone, predvsem pa bodo morali dijaki vstopati v to šolo s temeljitim znanjem nemškega jezika..."

Te misli jeseniškega župana dr. Božidarja Brudarja, ki jih je 14. aprila letos razdelil bralcem Gorenjskega glasa, so me spomnile na znano zgodbodo Franca Milčinskega o tem, kako so si Butalci omisili pamet: Butalci so slišali praviti o tujem mestu,

da imajo pod mostom deveto šolo, v tem mestu pa je toliko pamet, da jo kar v sodih prodajajo kakor kislo zelje. Peljali so se tja s sodom, da kupijo vedro pameti ali dve, kakor bo kazala cena, veselo so na komatih peli kraguljčki. So se čudili Butalcem v tem tujem mestu, ali je mogoče, da so prišli tako od daleč, prireno so jih sprejeli in pogostili v jim obljudili pameti najboljše vrste in bo pol zastonj. Tačas pa, ko so se Butalci gostili, so jim v sod naskrivaj zaprli miš, nakar so može iz Butala sedli na voz in so bistro odcingljali, prav zadowoljni tudi z računom za pamet - se so bali, da bo dražja. Srečno so pricngljali v Butale, kjer jih je čakala zbrana šolska mladina in sta bila navzoča tudi butalski policaj in občinski bik. In je ob slavnostnem zvonjenju zvonov in streljanju iz možnarjev župan odmašil sod, ven je šinila prestrašena miš, zadela župana v brk in po županu dol smuknila na tla in jo skozi kriceče mladično ubrala naravnost v županovo hišo. Butale so strmele: "Joj, joj, takšna je pamet! Pa je pamet resnično pametna! Najprej je poljubila župana, to se spodobi, in se ni potem prav nič premislila, kam naj gre - v županovo hišo je šla, tjakaj spada!"

Uredništvo

Ohranimo hišno samoupravo, kjer dobro deluje!

Podobno, kot se je dogajalo tudi drugod po Sloveniji, si je Staninvest, ki se je kasneje preimenoval v Stanovanjsko komunalno podjetje Ljubljana, vedno želel podrediti hišno samoupravo - hišne svete. Podjetje je zdaj zaradi odkupa najemnih stanovanj oklepčeno, njegovi uslužbeni, ki so se znašli na cesti, pa so ustanovili številna podjetja za upravljanje z večstanovanjskimi hišami in pričakujejo, da bodo opravljali iste funkcije kot staro podjetje. Še več, uspelo jim je tisto, česar v prejšnjem režimu nismo dosegli, da hišna samouprava ni dovoljena, saj je nova stanovanjska zakonodaja ne priznava. Po novem zakonu hiše ne bodo imele lastnih žiro računov

in jim bodo denarni posli tekli preko omenjenih podjetij. Hiše in lastniki stanovanj torej ne bodo imeli pregleda, kakšno je finančno stanje hiše.

Ceprav bi morali stanovanjski zakon, ki ga je 7. oktobra 1991 sprejela slovenska skupščina, že izvajati, opažamo veliko zadrgo dosedanje stanovanjske samouprave, hišnih svetov, kako naj ravnajo. Dosej so delovali v redu, sproti popravljali in plačevali okvare, plačevali uslužbence, vedno se je našlo vsaj nekaj ljudi, ki so delali prostovoljno in brezplačno, zdaj pa naj bi bilo tako delovanje na lepem nezaželeno.

Menimo, da je velika škoda, če bi sedaj hišno samoupravo ukinili. Zato zahtevamo, da se uresniči 23. člen stanovanjskega zakona, kjer piše, da je lahko upravnik tudi fizična oseba. Predlagamo, da se zanj uvede register na občinah, zlasti pa ne hitimo z zapiranjem žiro računov skupnosti stanovalcev /675/!

Izvršilni odbor SDZ NDS
Milan Dobnik

Alpetour - Potniški promet in njegov monopol

Vsi želimo v Evropo. Tudi zadnja slovenska vojna nas je Slovence brezkompromisno gnala v novo dobo, nov čas, ki bo ljudem prijaznejši in boljši. Šli smo na volišča z navdušenjem in srečni, da bomo končno premagali balkansko miselnost in pregnali z naših tal malomarnost, nerenosnost in neodgovornost.

Vendar kljub demokraciji, ki smo si jo priborili, je ostalo precej balkanskih navad. Želim omeniti droben, za marsikoga nepomenben dogodek, ki sem ga doživel na radovaljski avtobusni postaji. Želel sem kupiti napeljko za mesečno karto za mesec april. 30. marca nalepke nisem mogel dobiti, ker je v prejšnjem mesecu nisem kupil. Uslužbenec je imel taka navodila, zato sem se obrnil na odgovornega v prometni pisarni. Ta je potrdil, da je uslužbenec ravnal pravilno (baje zaradi domnevne goljufanja). Če bi imel namen goljufati, vsekakor ne bi kupoval mesečne karte. Naslednji dan, 31. marca, karte spet nisem mogel dobiti, ker je neki njihov uslužbenec odnesel nalepke v Bohinj. Mar to ne kaže na nerenosnost - neodgovornost in na monopolno obnašanje podjetja ALPETOUR - potniški promet. Saj se gotovo zavedate, da ne morete zgubiti potnika, ker v tem času v določeno smer ne pelje noben drug avtobus. V takih trenutkih gotovo pomislite na to, da ste vi zaradi potnikov in ne potnikov zarađi vas. Vaše ravnanje ne kaže evropske resnosti, kjer je odnos do potnika v marsičem drugačen. Postavljam vprašanje: "Mar res mislite s takim odnosom v

reality? In se dogaja da so bili eni ob vstajenskem prazniku pusti in zapuščeni, drugi ob gozdčkih, popolni rož in svetlobe. Tudi mrtvimi so (spet) razdeljeni. In še se strejha ob besedah drugače govorečih. In še se kitimo z bananami. In še se delimo na več- in manjvredne. Različni pismouki spet znova in znova pridigajo zaplankan atavizem. Prozelitizem je postal stalnica na našem javnem prostoru in življenju. Nezaupanje in delitev, dvoumna enoumnost

V času, ko je bila ena resnica (saj je dovolj, če recemo fašist, nacizem, komunizem, brez strahu; tudi klerikalizem) filozofsko, sociološko, kulturnoško itd., do kazljiva še z državno represijo, so bili drugačni in so si rušili "pravilnost" in "red".

In grobovi tulijo! In se dogaja da so bili eni ob vstajenskem prazniku pusti in zapuščeni, drugi ob gozdčkih, popolni rož in svetlobe. Tudi mrtvimi so (spet) razdeljeni. In še se strejha ob besedah drugače govorečih. In še se kitimo z bananami. In še se delimo na več- in manjvredne. Različni pismouki spet znova in znova pridigajo zaplankan atavizem. Prozelitizem je postal stalnica na našem javnem prostoru in življenju. Nezaupanje in delitev, dvoumna enoumnost

Angel Gregorič
Gradnikova 73
64240 Radovljica

Dvoumna enoumnost

Že stari Grki so ugotovili, da so tuji, maloštevilni, a predzni in vsljivi s svojim "brbranjem", pač "barbari". Manjvredni tedaj že zaradi svojega jezika, mentalitet, ponudbe - navadno trgovsko konjunkturine (ter zato tudi naduto samozavestne že zaradi reklamnega učinka) - pa zlasti zaradi pretirane opaznosti (pri gospoh?), ki ni bila sorazmerna z večino. Večina pač ljubi v ljudski zavesti utrjene predstave o redu, običajih, materialno in - kako nenadzadne pride prav - tudi duhovno gotovost te danega sveta. Omejenega sicer na pas Sredozemlja, staroselskega z vsemi svojimi navadami in razvadami, a zato nič manj "vesoljno" znamenja, obstoječega in končnega.

Za kanibale je bilo, še ne tako nedavno tega, dovolj, če je sosednje pleme nosilo eksotično perje vsaj malo drugače zataknjeno, ni pomembno, kam in zakaj - različnost jim je vzbulila tek. Bili so si drugačni in so si rušili "pravilnost" in "red".

V času, ko je bila ena resnica (saj je dovolj, če recemo fašist, nacizem, komunizem, brez strahu; tudi klerikalizem) filozofsko, sociološko, kulturnoško itd., do kazljiva še z državno represijo, so bili drugačni in so si rušili "pravilnost" in "red".

In grobovi tulijo! In se dogaja da so bili eni ob vstajenskem prazniku pusti in zapuščeni, drugi ob gozdčkih, popolni rož in svetlobe. Tudi mrtvimi so (spet) razdeljeni. In še se strejha ob besedah drugače govorečih. In še se kitimo z bananami. In še se delimo na več- in manjvredne. Različni pismouki spet znova in znova pridigajo zaplankan atavizem. Prozelitizem je postal stalnica na našem javnem prostoru in življenju. Nezaupanje in delitev, dvoumna enoumnost

Charles Webb

19

DIPLOMIRANEC

Prevedle kranjske gimnazijke pod mentorstvom prof. Mihe Mohorja

"Očka, že nekaj dni nisem spal. Od včeraj še nisem nič jedel in zdaj zdaj bom padel skupaj."

"Nič nisi jedel?" je vprašala mama.

"Ne."

"Tako ti bom nekaj pripravila."

"Poglejta," je reklo Benjamin in dvignil glavo s stopnice.

"Tako sem utrujen, da ne morem niti..."

Ga Braddock pa je že odhitela iz sprejemnice proti kuhinji.

"Pridi za trenutek v dnevno sobo," je reklo g. Braddock. "V posteljo boš šel takoj, ko se malo okrepeš."

Benjamin je zdrsnil nazaj po stopnicah, se pobral in počasi sledil očetu v dnevno sobo. Sesanek se je na divan.

"No, torej," je reklo g. Braddock, "da slišimo poročilo!"

Benjaminu je glava omahnila nazaj in oči so se mu zopet zaprla.

"Kaj pa denar? Si vnovčil moj ček?"

"Ne."

"Kaj se je torej zgodilo? Si dobil kakšno delo?"

"Ja."

"Kakšno delo?"

"Očka!"

"Daj no, Ben!" je reklo. "Zanima me."

Benjamin je globoko vdihnil. "Gasil sem požar," je reklo.

"Veliki požar tam gori?" je vprašal oče. "Gasil si ga?"

"Tako je."

"To je prav tam gori pri Shasti. Biti si moral prav tam gori pri deželi Shasta. To je čudovita dežela."

Benjamin je pokimal.

"Koliko pa so ti plačali za tak posel?" je reklo oče.

"Pet na uro."

"Pet dollarjev na uro?"

"Tako je."

"Dajo ti opremo in ti greš in poskuša pogasiti plamene?"

Benjamin je pokimal.

"Kaj pa Indijanci? Bral sem, da so pripeljali tja nekaj Indijancev iz Arizone. Profesionalne gasilce velikih požarov. Si jih kaj videl?"

"Videl sem nekaj Indijancev, ja."

G. Braddock je majal z glavo. "To je pa res razburljivo," je reklo.

"Kaj še se je zgodilo?"

Benjamin ni odgovoril.

"Nisi imel nobenih težav pri štopanju?"

"Ne."

"No, povej mi, kje si pa prenočeval?"

"V hotelih."

G. Braddock je pokimal. "Mogoče pa to potovanje konec sploh ni bilo tako slaba ideja," je reklo. "Si poleg gašenja dobil še kakšne druge službe?"

"Da."

"No, katere?"

"Očka, pomival sem posodo. Pometal sem ceste. Zdaj pa sem tako utrujen, da mi bo vsak čas postalo slabo."

"Govoril si z mnogimi zanimivimi ljudmi, kajne?"

"Ne."

"Nisi?"

"Očka, govoril sem z mnogimi ljudmi. Nobeden od njih pa ni bil prav posebno zanimiv."

"Ah," je reklo oče. "Si govoril s kakšnim Indijancem?"

"Ja, očka."

"Govorijo angleško, kajne?"

"Poskušajo."

"Kaj si poleg tega še..."

"Očka, ta pot je bila izguba časa in najraje sploh ne bi govoril o tem."

"Ah?" je reklo oče. "Zakaj govoris tako?"

"Vse je bilo en sam dolgčas."

"No, ne sliši se tako dolgočasno, če si bil tam in polival vo...

do po tistem požaru."

"Bil je dolgočasen požar."

Nekaj časa je bilo tiho. "Mi ne bi mogel povedati kaj vedem?"

"Očka..."

"Da slišimo kaj o ljudeh, na katere si naletel!"

"Res hočeš?"

IJUBLJANSKA BANKA

Petak, 24. aprila 1992

To soboto se začenjajo balinarska ligaška tekmovalja

V super ligi tudi Radovljica in Trata

Kar 54 klubov se bo v letošnji balinarski sezoni merilo v različnih rangih tekmovalj. Najboljših deset klubov bo nastopalo v super ligi, deset v I. ligi, po sedemnajst ekip pa bo na stopalo v II. ligi vzhod in zahod.

Kranj, 22. aprila - Balinarska zveza Slovenije je dan takoj po razpadu Jugoslavije začela z novim načinom dela, konec januarja letošnjega leta pa je bila sprejeta kot pridružena članica mednarodne balinarske organizacije FIBA (uradno naj bi bila sprejeta v članstvo na rednem kongresu v oktobra v San Franciscu). Vendar pa je s tem naša balinarska zveza dobila pravico nastopati na vseh mednarodnih tekmovaljih, vključno s svetovnim prvenstvom, ki bo oktobra v Združenih državah Amerike. Že ta konec tedna pa se v Sloveniji začenja prvo državno prvenstvo. Ligaške obračune bodo začeli v II. ligi vzhod in zahod, medtem ko se super liga v I. ligi začenja 2. maja.

Kot je na sredini tiskovni konferenci v Ljubljani poudaril predsednik skupščine Balinarske zveze Slovenije Jože Rebec, je za zvezo zelo pomembno, da ima v tem trenutku, pred začetkom ligaške sezone, sprejetje vse akte in statuti. Dobro so se organizirali tudi sodniki, najpomembnejše pa je, da so sprejeli nov sistem tekmovalj. Tako bo najvišja državna liga super liga, v kateri bo nastopalo deset ekip: **Radovljica in Trata bosta zastopnici Gorenjske**, poleg tega pa so super ligaši SGP Gorica, Skala, Brdo, Poje, Balinček, Sloga, Hrast in Sovic. Liga bo pričev organizirana po dvokrožnem sistemu. Prvi del prvenstva bo od 2. maja do 27.

Kot je na sredini tiskovni konferenci v Ljubljani poudaril predsednik skupščine Balinarske zveze Slovenije Jože Rebec, je za zvezo zelo pomembno, da ima v tem trenutku, pred začetkom ligaške sezone, sprejetje vse akte in statuti. Dobro so se organizirali tudi sodniki, najpomembnejše pa je, da so sprejeli nov sistem tekmovalj. Tako bo najvišja državna liga super liga, v kateri bo nastopalo deset ekip: **Radovljica in Trata bosta zastopnici Gorenjske**, poleg tega pa so super ligaši SGP Gorica, Skala, Brdo, Poje, Balinček, Sloga, Hrast in Sovic. Liga bo pričev organizirana po dvokrožnem sistemu. Prvi del prvenstva bo od 2. maja do 27.

Balinjanje z uvajanjem novih disciplin, kot je naprimjer hitrostno zbijanje, postaja vse bolj šport mladih, saj je za tekmo poleg psihične potembna tudi dobra fizična priprava. Tako bo po novem tekma v ligah sestavljena iz dvojic in trojic, hitrostnega zbijanja, pozicijskega zbijanja, bližanja in zbijanja v krog in igre posamično klasično.

merili ekipi Lesc in Mirne, v Kranju ekipi Centra in Trebeliškega ter Cirč in Budinčarja, v Tržiču 5. avgust in Zarja. Ekipa Bistrica bo gostovala v Trbovljah, Rogovila v Ljubljani, Loka 1000 pa je prosta. Vse tekme bodo v soboto, 25. aprila, ob 10. uri.

Po zadnjih podatkih je v Sloveniji približno 260 balinarskih klubov, od tega 35 na Gorenjskem.

Odbojkarski spored - V soboto je na vrsti zadnje kolo v obojkarskih ligah. Obojkarji Bleda gostijo ob 19. uri v OS na Bledu vse boljšo ekipo Izole. V ženski II. SOL gostuje v Kranju vodilna ekipa Vital. Tekme bo ob 17. uri v dvorani na Planini. Plamen igra ob 18. uri v Lipnici z ekipo Kočevja II, v Bohinji Bistrica pa se bosta pomerili ekipi Bohinja in Jesenic. ● V. Stanovnik

Savski kolesarji najuspešnejši

Kranj, 22. aprila - Moštvo kranjske Save je bilo najboljše na tradicionalni 32. dirki "Jadranska magistrala", ki se je končala v začetku tedna. Posamično pa je na dirki zmagal Jure Robič (Astra), pred Andrejem Gimplijem (Krka) in Markom Polancem (Sava). ● (vs)

Nogometni izidi

Kranj, 22. aprila - V zadnjem kolu A gorenjske članske nogometne lige so bili doseženi naslednji izidi: Creina : Polet 1 : 2, Visoko : LTH 3 : 5, Šenčur : Mavčiče 1 : 1, Zarica : Sava 1 : 2, Lesce : Bitnje 2 : 1 in Trboje : Bled 4 : 4. V B članski ligi so v 13. kolu igrali takole: Jesenice B : Grintavec 5 : 2, Živila Naklo B : Reteče 2 : 1, Tržič : Kondor 2 : 1, Preddvor : Podbrezje 2 : 1, Britof : Hrastje 1 : 1 in Podgorje : Velesovo 4 : 2, v 14. kolu pa so bili doseženi naslednji izidi: Grintavec : Podgorje 2 : 2, Velesovo : Britof 0 : 2, Hrastje : Preddvor 0 : 1, Podbrezje : Tržič 1 : 6, Kondor : Živila Naklo B 0 : 1 in Reteče : Jesenice B 2 : 1. **Kadeti A** so v 9. kolu igrali Zarica : LTH 5 : 0, Tržič : Triglav 0 : 4, Železniki : Polet 1 : 7 in Creina : Jesenice 4 : 0, v 10. kolu pa LTH : Creina 0 : 8, Jesenice : Železniki 6 : 1, Polet : Tržič 4 : 1 in Triglav : Zarica 7 : 0. **Kadeti B** pa so v 8. kolu igrali Alpina : Trboje 4 : 0, Sportina Bled : Živila Naklo 0 : 6 in Visoko : Sava 3 : 4. V 9. kolu pa lesce : Visoko 2 : 2, Sava : Sportina Bled 13 : 0 in Živila Naklo : Trboje 3 : 1. **Mladinci A** so igrali Sportina Bled : Tržič 2 : 4, LTH : Mavčiče 0 : 2, Sava : Visoko 7 : 1 in Zarica : Alpina 1 : 0. **Mladinci B** pa Živila Naklo : Velesovo 4 : 0, Šenčur : Bitnje 6 : 0 in Železniki : Trboje 5 : 2. ● R. Gros

ALPSKO SMUČANJE

Finale zahodne regije

Soriška planina, aprila - V pondeljek je SK Alpetour na Soriški planini organiziral finale tekmovaljenih zahodne regije.

Na izredno lepo pripravljeni proggi, ki je imela poleg zanimive postavitev tudi tri skoke, se je pomerilo več kot 250 tekmovalcev v šestih kategorijah. Spremljali smo zanimive vožnje najboljših tekmovalcev, od katerih jih bo v prihodnji sezoni precej uvrščenih v slovenske reprezentance, tako mladinsko, kot tudi otroško. Po kategorijah so bili najboljši: **CICIBANKE**: 1. Lea Dabič (Bohinj); 2. Jana Konstantin (Alpetour), 3. Jana Košir (Kr. Gora), 4. Saša Maučec (Kr. Gora), 5. Katarina Straus (Kr. Gora). **CICIBANI**: 1. Jure Pogačar (Triglav), 2. Matej Lesar (Tržič), 3. Mirko Jurčevič (Rudar), 4. Andrej Sporn (Kr. Gora), 5. Leon Pisk (Rudar). **MLAJŠE DEKLICE**: 1. Andreja Gašperin (Blejska Dobrava), 2. Jana Dagarin (Triglav), 3. Anja Kolenc (Kr. Gora), 4. Katja Jerala (Alpetour), 5. Urška Čadež (Tržič). **MLAJŠI DEČKI**: 1. Marko Zupan (Kr. Gora), 2. Peter Drakšler (Triglav), 3. Boštjan Križaj (Tržič), 4. Matjaž Mencinger (Bohinj), 5. Janez Poklukar (Bled). **STAREJŠE DEKLICE**: 1. Tina Bogataj (Alpetour), 2. Silvija Černe (Jesenice), 3. Špela Bračun (Alpetour), 4. Maruša Sagadin (Alpetour), 5. Polona Polajnar (Bohinj). **STAREJŠI DEČKI**: 1. Mitja Valenčič (Triglav), 2. David Primožič (Tržič); 3. Jure Podlipnik (Alpetour), 4. Grega Sredanović (Jesenice), 5. Rok Smolič (Triglav). ● Janez Solar

Konec tedna pomembne odločitve v rokometnih ligah

Superligaša v Kranju, derbi v Škofji Loki

Kranj, Škofja Loka, 23. aprila - Jutri se v Kranju obeta dve pomembni tekmi v slovenskih super rokometnih ligah. Edina gorenjska ekipa v moški super ligi, Infotrade Preddvor, se bo v boju za obstanek v ligi pomerila z ekipo Presada iz Litije. Ce želijo Preddvorčani ostati v družbi najboljših, morajo tokrat zmagati. Zato Preddvorčani jutri pričakujejo v športni dvorani na Planini izdatno pomoč navijačev. Tekma bo ob 19. uri. Pokrovitelj srečanja je Čevljarna Ratitovec iz Železnikov, solska mladina pa ima vstop prost.

Za uvrstitev od 1. do 4. mesta pa igra ekipa rokometnega Kranja, ki tokrat doma, v dvorani na Planini igra eno odločilnih tekem. Kranjčanke namreč gostijo ekipo RK Mlinotest iz Ajdovščine, tekma pa bo to soboto, z začetkom ob 20.45 v dvorani na Planini. Kranjčanke obljubljajo, da ne bodo razočarale vse številnejših navijačev. Vstopnine ni.

Pomembni in zanimivi rokometni derbi pa se to soboto obeta tudi v škofjeloški dvorani Poden, kjer domača ekipa Šeširja gosti vodilno ekipo moške republike lige, RK Eurodas iz Celja. Tekma bo ob 20. uri. ● J. Kuhar, V. Stanovnik

Od 13. do 17. maja bo v Kranju sejem športa in turizma

Iz kolesarskega sejma mednarodna prireditve

Kranj, 22. aprila - Podjetje Intersport iz Kranja se je odločilo, da tukaj pred poletno turistično in športno sezono pripravi prvi sejem športa in turizma v Kranju. Hkrati bodo potekale nekatere nove in tradicionalne športne prireditve, skupni namen vseh pa je popularizacija turizma in spoznavanje novih športnih zvrsti.

"Za sejem šport in turizem smo se odločili, ker smo s tem želieli dati novo vsebinsko tradicionalnemu kolesarskemu sejmu na Kokriču. Ugotavljali smo namreč, da sejem ni na pravem prostoru, da mu je potrebno dodati kaj novega. Na razumevanje smo naleteli pri upravi Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem, tako da bo sejem v njihovi halici. Poleg tega smo že zeli pritegniti k sodelovanju turistično ponudbo Gorenjske, Slovenije in sosednjih dežel, saj si želimo, da bi sejem v perspektivi postal turistična baza za Slovenije. Zavedamo se, da termin sejma najbrž ni najboljši, vendar je bilo časa za pripravo malo. Kljub temu smo dobili že številna zagotovila za sodelovanje," je na torkovi tiskovni konferenci povedal projektni vodja in direktor Intersporta Lojze Dežman.

Tako naj bi na sejmu prodajali rabljeno in novo športno opremo, predstavili naj bi se tako trgovci kot proizvajalci športne opreme, poleg njih pa še turistična in športna društva, hoteli, smučarski centri... Predstavitev bodo popestili kulturni in zabavnimi programi, morda pa bo organizatorjem sejma uspelo pripraviti tudi kakšno okroglo mizo na temo športa in turizma. Med športnimi prireditvami pa nameravajo organizirati kolesarski maraton Dražgoše (pričev bo potekal preko Kropke in Jamnika), turistični tek na Smarjetno goru, spust zmajevje in padalec z Jošta in plezjanje na umetni steni. ● V. Stanovnik

Pomlad je spet tu in z njo začetek letošnjih dirk za prvenstvo Republike Slovenije v avtokrosu. Letos je predvidenih šest dirk.

Vozila so razdeljena v štiri divizije: divizijo 1. A - rally vozila skupine N in A s pogonom na dve kolesi; divizijo 1. B - rally vozila skupine N in A s pogonom na štiri kolesa; divizijo II. - vozila skupine A in športna vozila skupine B; divizijo III. - specialna vozila (buggy) za avtokros.

Prva dirka v avtokrosu za leto 1992 bo na Vrhniku to nedeljo, 26. aprila, pod pokroviteljstvom Kovinarske z Vrhniko. ● E. Pirnat, foto: Studio "E"

SNOWBOARDING

Prelomna sezona

Bled, aprila - V soboto se je na Voglu končala letošnja sezona v snowboardingu, ki je bila izjemno dolga, pa tudi prelomna za razvoj te športne panoge pri nas. Snowboardarji so se organizirali in izpeljali vrsto tekmovaljanj, tako v paralelnem slalomu, (kar je bila prvovrstna atrakcija pri nas) kot tudi v drugih disciplinah. Vse te tekme so štele tudi za državno prvenstvo. V skupni razvrstitvi sta zmagała Atenka Vogelnik (Ultrasport Radovljica) in Dejan Košir (Snowboard klub, Kranjska Gora).

Naši tekmovalci pa so se letos tudi organizirano začeli udeleževati mednarodnih tekmovaljanj. Prav prejšnjo soboto in nedeljo so se udeležili pokala narodov v Franciji (Morzine - Avoriaz), kjer so bili zbrani vsi, ki kaj pomenijo v snowboardingu.

Poudariti moramo, da pri nas zaenkrat še nimamo pravih profesionalcev, kljub temu pa naši tekmovalci ne zaostajajo dosti za vodilnimi v svetovnem pokalu, kar sta dokazala Atenka in Dejan, ko sta v prvi vožnji premagala italijanska tekmovalca, ki pa sta se z boljšim rezultatom druge vožnje uvrstila naprej (Italijani so na koncu zasedli tretje mesto).

● J. Hudovernik

Najboljša Mojca Maher in Marko Jemc

Krvavec, aprila - Smučarski akrobatski klub Kranj je minilo nedeljo na Krvavcu organiziral državno prvenstvo v akrobatskem smučanju. Na dobro pripravljeni tekmi so se pomerili naši najboljši tekmovalci v prostem slogu. Skoke so morali organizatorji zaradi odjuge na žalost odpovedati, saj doskočile ne dopuščajo varne izvedbe.

Premoč na tekmi sta dokazala reprezentantka Sandi Peternel iz Kranjske Gore in Marko Jemc iz Ljubljane. Boljšo pripravljenost je pokazal Marko Jemc, ki je zmagal, drugi je bil Sandi Peternel in tretji Marko Klančar iz Kranja. V ženski konkurenči je zmagała Mojca Maher iz Ljubljane, druga je bila Nuša More iz Novega mesta in tretja Špela Simončič iz Ljubljane.

Tekmovalanje so omogočili kranjski obrtniki in podjetja s svojimi prispevki in nagradami.

Smučarski akrobatski klub Kranj se posebej zahvaljuje sponzorjem: Zlatarstvo Levičnik, Magnum, Jeans klub Petrič, Bistro Dama, Gostilna Sejem, Prapro, Kavka, Orli, Matjaž, Zidarstvo Ovšenik, Grosici KB, Špedicija Koli, Gogala, MGV sport, Rodeo, Mini bar, Martinjek d.o.o., Bonami, Trenča d.o.o., Foto Boni in Omnia šport. ● J. Marinček

Tržiški planinci vabijo

Tržič, 22. aprila - Iz Planinskega društva Tržič sporočajo, da bodo vse njihove postojanke odprtne med prvomajskimi počitnicami. Že sedaj sta ob sobotah, nedeljah in praznikih stalno odprta Dom na Kofehu in Koča na Dobrči, od 25. aprila dalje pa bodo tako oskrbovali tudi Dom pod Storžičem. Prvi dve koči bosta planince sprejemali od 25. aprila do 3. maja 1992, v istem času pa bo za smučanje odprt Dom na Zelenici, če bo vreme omogočalo obratovanje žičnic. ● S. S.

Smelt Olimpija je prvak

Kranj, 22. aprila - S sredino tretjo tekmo finala končnice se je končalo letošnje državno prvenstvo v košarki za moške. Prvak je postale ekipa Smelt Olimpije, odlično pa so se izkazali tudi košarkarji Triglavova, ki so med najboljšimi štirimi ekipami v Sloveniji. Tako imajo v prihodnji sezoni možnost nastopiti tudi v tekmovaljanju za srednjeevropski pokal, vendar zaradi pomankanja denarja še ni znana odločitev o nastopu v tem tekmovaljanju. Kot je povedal sekretar Triglava Rudi Hlebec se te dni dogovarjajo o nadaljnji usodi in nastopanju kluba, končno pa se bodo odločili v začetku maja, ko bodo pripravili tiskovno konferenco. ● (vs)

Uvod z Mazda Y.C.C. rallyjem - V soboto, 2. maja, se bo začelo državno prvenstvo Slovenije v rallyju. Po odpadlem rallyju Kras 92 se bo sezona začela z Mazda Y.C.C. rallyjem, ki ga bo priredil ARC Lizzy. Rally bo razdeljen v dva dela in sicer: prvi del od Dola pri Ljubljani preko Podgrada, Hrušice do Vevč ter drugi del od Vevč preko Stare Vrhničke, Zaplane, Planine, Laz, Postojne, Brezovice do Dola pri Ljubljani. Celotna dolžina rallyja znaša 301 kilometr, od tega je dobra tretjina hitrostnih preizkušenj. Na startu bodo vozila skupine N in 18 v skupini A. Trenutno pa je prijavljenih 23 posadk v skupini N in 18 v skupini A. Glede na to, da je letos državno prvenstvo zaradi osamosvojitve nekoliko okrnjeno, in da bo rally, ki ga organizira ob pomoči sponzorjev Y.C.C. Kranj, Kanala A, Amortizerja in še nekaterih drugih, prvi v letošnji sezoni, si lahko obetamo zanimivo avtomobilsko š

AUTOHIŠA MAGISTER
Avtoservisno in trgovsko podjetje d.o.o.
Radovljica, Prešernova 21

Telefon: 064/75-256

TRGOVINA Z AVTO DELI ZA OSEBNA VOZILA IN KOMBIJE

- ZAVORNE PLOŠČICE IN OBLOGE
- AMORTIZERJI "MONROE" (plinski in oljni)
- KLINASTA JERMEA
- MOTORNA TESNILA
- VŽIGALNE SVEČICE "CHAMPION" in "NGK"
- MOTORNA IN HIDRAVLICNA OLJA

NOVO - NOVO - NOVO

v II. nadstropju na Titovem trgu 7,
v Kranju (pri cerkvi)

VSI TEKSTILNI IZDELKI NA ENEM MESTU

(metrsko blago, brisače, otroško, žensko in moško perilo, pletenine, trenirke, kopalni plašči, nogavice, bluze, srajce in še mnogo drugih tekstilnih izdelkov)

ZELO UGODNO - ZELO UGODNO

PROIZVODNO, TRGOVSKO
IN GOSTINSKO PODJETJE
SKOFJA LOKA p.o.

IZKORISTITE
UGODNO PRILOŽNOST
PRI PLAČILU Z GOTOVINO
NAD 5.000,00 SLT

5 % popust

ŽELIMO VAM PRIJETNE PRVOMAJSKE PRAZNIKE

DOBER NAKUP JE PRI

NAKUP

••••• Moravske Toplice vabijo ••••• Tople kopeli, masaže, blatne obloge

"Če se ne okoplješ v tačnem bazenu, ne boš nikoli vedela, kaj je bistvo Moravskih Toplic," mi je naročil dr. Jaka Vadnal, znani kranjski zdravnik, ki je tudi sam prišel po zdravje in dobro počutje v Moravce. Zato je bilo kopanje v najbolj oddaljenem bazenu obvezna. Kar dva bazena sta napolnjena z originalno, neprečiščeno termalno vodo. Večji je obdan s prozorno plastiko, da kopalcem nudi zavetjem pred pomladnimi vetrovi. Od tu veter prinaša vonj po nafti. Kopaci se menjajo ves dan. Dvajset minut je največ dovoljeno poležavati v tej vroči vodi. Poležavati, bognedaj si dovoliti plavanje. Le mirno sediš, uživaš in čutiš, kako ti gorkota počasi, a vztrajno prodira vse do kosti. Posebna lenoba se te loti. Kot mi pove dr. Majda Hanžekovič - Šiftar: "Le vsestranski pristop k bolniku pripelje do pravega uspeha."

Dr. Majda Hanžekovič - Šiftar: "Le vsestranski pristop k bolniku pripelje do pravega uspeha."

ski center. V sklopu hotelov in turističnega naselja je bila zgrajena tudi sodobna zgradba za fizično medicino in rehabilitacijo. Poleg naravnih zdravilnih faktorjev termalne vode in peloida vključujemo v proces zdravljenja vse vrste fizikalne terapije in ostale terapije: medicamentozno, zdravstveno vzgojo bolnikov, dietno prehrano, akupunkturo in zadnje čase tudi tajsko masaže.

Kaj vse danes zdravijo v Moravskih Toplicah, je podrobno obrazložila gospa dr. Majda Hanžekovič - Šiftar.

"Pomembna prednost naravnih zdravilišč je v balneoterapiji. Združitev naravnih danosti in šolske medicine daje toliko večji uspeh. V 30-letnem razvoju se je naše zdravilišče razvilo v sodoben balneorehabilitacij-

Začelo se je pred dobrimi tridesetimi leti, ko so strokovnjaki po Moravcih iskali nafto. Iz vrtin je privrela vroča mineralna voda, ki danes številnim obiskovalcem Moravskih Toplic uspešno pomaga pri zdravljenju vseh vrst revm, pri razgibavanju po poškodbah in operativnih posegih ter pri zdravljenju kožnih bolezni, posebno luskavice. Za bolnike skrbi cel tim zdravstvenih delavcev: zdravniki specialisti, višji fizioterapevti, medicinske sestre, maserji in ostali terapevti.

klorid hidrogen karbonatno vodo. Hidrogen karbonatne hipertonije so pri nas, pa tudi v svetu izredno redke. Navadno so hladne, zato je moravska voda toliko dragocenja.

Naš drugi naravni zdravilni faktor - peloid izvira iz Negovskega jezera. Preden peloid (zdravilno blato) uporabimo v terapevtske namene, zori v posebej pripravljenih bazenih v direktnem kontaktu s termalno vodo, svetlobo in zrakom."

"Bi mogoče podrobnejše predstavili te blatne obloge?"

"V posebnih mešalcih blato, že obdelano s termalno vodo, premešamo tako, da se izločijo vsi trdi delci, in segrejemo na 80 stopinj C. Obloga, ki pride na telo, ima 45 do 48 stopinj C, trajta pa 20 minut. Obloge so le delne; obložimo pač tisti del telesa, ki je potreben zdravljenja, to so navadno skepi, križ, hrbitenica, vrat. Zdravljenje z oblogami ponovimo 5- do 10-krat, zavisi pač od dolžine bivanja bolnika pri nas."

"Vedno bolj popularne so tudi masaže. Pri vas ste uvedli tudi tajsko masažo."

"Moravske Toplice nudijo več vrst masaž, podvodno, ročno, delno in masažo celotnega telesa. Pred pol leta smo uvedli tajsko masažo. Naše maserke smo imeli na izobraževanju v Ljubljani. Tečaj za tajsko masažo je vodila maserkaz Bangkoka. Preden gre pacient na tajsko masažo, ga obvezno pregleda zdravnik; ta jo priporoči ali pa tudi ne. Največ pa se naši gostje poslužujejo delnih ročnih masaž kriza, vratu in podobno. Bolj priporočamo delne masaže. Osnova vsega pa je seveda termomineralna voda; v njej pacienti pod strokovnim vodstvom fizioterapevta vsak dan izvajajo gimnastične vaje."

"Slišati je, da zelo lepe uspehe dosegate pri zdravljenju luskavice."

"Ker je v naši termalni vodi precej žvepla, se ti bolniki pri nas kar lepo "oluščijo". Morajo pa biti tu najmanj tri tedne. Pri zdravljenju luskavice uporabljamo še obsevanje (fotote-

rapijo) in le navadno hladilno mazilo. Poleti k dobremu zdravljenju pomaga tudi sonce. Bolnike dobitimo tudi direktno z ljubljanske dermatološke klinike. Za psoriatike imamo posebne kopeli, napolnjene z vodo iz MT-5 vrtine, ki ji ne dodajamo klora, da se bolnikom koža ne vnema."

"Vendar, največ pa imate bolnikov z bolečinami v sklepih, hrbenici."

"Da. K nam prihajajo bolniki z degenerativnim revmatizmom, ki so spondiloze, spondilartoze, osteohondroze, cervicalne in lumbalne diskopatije z vertebralnimi in ventebrogenimi sindromi in artoze, bolniki z izvensklepnim revmatizmom in s kroničnimi vnetvnimi revmatizmi. Naša topla termalna voda skupaj s prizadevanji zdravstvenega osebja izboljšuje stanja po poškodbah in operativnih posegih na lokomotorinem sistemu s funkcionalno prizadetostjo."

"Kakšen pa je program balneofizikalnega zdravljenja degenerativnih obolenij?"

"Program zdravljenja se začne z obiskom pri zdravniku, ki glede na zdravstveno stanje bolnika programira zdravljenje. Ker je bolnikov s kronično bolečino križnega dela hrbitnice v našem zdravilišču po številu največ, prav tem posvečamo največ pozornosti. Dejstvo je, da ta vrsta bolečine prizadene ljudi v njihovih najbolj produktivnih letih. Zdravljenje traja štirinajst dni, poudarek je na hidrokineziterapiji, kineziterapiji, termoterapiji in protobilčinski elektroterapiji. Po potrebi se vključujejo masaže in akupunktura. Pacienta seznamimo z njegovo boleznjijo, z začetnimi položaji pri vsakdanji opravilih ter z učinki medicinske gimnastike. Zavedamo se, da lahko le vsestranski pristop k bolniku pripelje do pravega uspeha."

Kopanje v "tačnem" bazenu je poseben užitek.

Na podlagi 13. člena Odloka o priznanjih občine Radovljica (Uradni list RS, št. 4/91) in sklepa 23. seje komisije z dne 21. 4. 1992 Komisija za kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja Skupščine občine Radovljica objavlja

RAZPIS**ZA PODELITEV PLAKET OBČINE RADOVLJICA IN PLAKET A. T. LINHARTA**

Velika plaketa in Plakete občine Radovljica se podeljujejo posameznikom, podjetjem, organizacijam in skupnostim ter društvom za izjemne uspehe na posameznih področjih življenja in dela ob visokih jubilejih oziroma za dolgoletno izredno uspešno delo na področju gospodarstva, družbenih in drugih dejavnosti v občini, ki je prispevalo k napredku in ugledu občine, ter za aktivno udeležbo v humanitarnih akcijah, zlasti pri reševanju življenj ali preprečevanju škode na premoženju.

Plakete A. T. Linharta se podeljujejo za izredne dosežke pri spodbujanju, organiziranju in širjenju kulturne dejavnosti med prebivalstvom, organizacijah, v občini in v širšem družbenem prostoru, za posebne uspehe pri kulturni in umetniški vzgoji mladine, za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo na kulturnem in umetniškem področju ter za dolgoletno delo in izredne uspehe na področju vzgoje in izobraževanja, dosežene z delom v vzgojnoizobraževalnih in drugih organizacijah, z organiziranjem vzgojnoizobraževalne dejavnosti, s strokovnimi in raziskovalnimi deli in pri oblikovanju učnih sredstev.

Predlog za podelitev plaket lahko podajo občani, skupine občanov, stranke, izvršni svet, krajevne skupnosti, podjetja in druge organizacije ter skupnosti.

Predlog za podelitev plaket z vsemi podatki o kandidati in z obrazložitvijo morajo biti predloženi Komisiji za kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja Skupščine občine Radovljica najkasneje do 25. maja 1992.

Nepopolne predloge in predloge, ki bodo poslanji po izteku roka, komisija ne bo upoštevala.

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA
Komisija za kadrovske zadeve,
odlikovanja in priznanja

Izvršni svet Skupščine občine Radovljica objavlja na podlagi sklepa 61. seje izvršnega sveta z dne 21. aprila 1992

JAVNI RAZPIS

za zbiranje ponudb za opravljanje del upravljalca stanovanjskih objektov in poslovnih prostorov iz 28. člena stanovanjskega zakona (Ur. I. RS, št. 18/91), ki so v lasti Občine Radovljica

Ponudnik morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- biti morajo registrirani za opravljanje te dejavnosti,
- biti morajo strokovno usposobljeni,
- zagotoviti začetek opravljanja dejavnosti v 60 dneh od izbiре ponudnika.

Prednost pri izbiři bo imel ponudnik, ki bo nudil ugodnejše pogoje za lastnika stanovanj, zato je potrebno v ponudbi nавesti ceno storitev na stanovanjsko enoto, kvaliteto in obseg storitev.

Pogodba z izbranim ponudnikom bo sklenjena po območjih občine Radovljica (Bled, Bohinj, Radovljica) za dobo enega leta z možnostjo podaljšanja. Izvršni svet občine bo odločal o upravljalcu v 15 dneh po izteku razpisnega roka.

Ponudniki morajo ponudbo poslati najkasneje v 21 dneh po objavi v zaprti kuverti z oznako "RAZPIS" na naslov: Občina Radovljica, Uprava za urbanizem, Gorenjska 18, Radovljica.

Ponudbi za razpis je potrebno priložiti:
- sklep sodišča o registraciji ponudnika
- podatek o višini sredstev, s katerimi ponudnik jamči za strokovno izvajanje del
- podatek o ustreznih tehničnih opremljenosti in kvalifikacijski strukturi zaposlenih
- programsko zasnovno vzdrževanje in upravljanje stanovanjskih objektov in poslovnih prostorov

Vse podrobnejše informacije ponudniki dobijo na Občini Radovljica - Upravi za urbanizem, ref. za stanovanjske zadeve Marinka Šibar.

INTEGRAL Jesenice
objavlja

PRODAJO GARAZ

v poslovnem objektu na Borovški cesti št. 92 v Kranjski Gorici.

Informacije o razpoložljivih garažnih boksih, cenah in plačilnih pogojih dobite na sedežu podjetja na Jesenicah, Titova 67 (tel. 81-881).

TEHNIČNA TRGOVINA MARIAN
TV - VIDEO - HIFI - KAMERE

VPS

3 PACK

UR

prodaja hi-fi, video in avdio opreme, izposojanje video kaset

OBIŠČITE NAS VSAK DAN

od 10. do 12. ure in od 15.30 do 19. ure in v soboto od 9. do 12. ure

NA MOHORJEVEM KLANCU, Vodopivčeva 17, V KRAJNU

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ

Tomšičeva 44, p.p. 187

6400 KRAJN

RAZPIS

Delovna skupnost Zveze kulturnih organizacij Kranj razpisuje delovno mesto:

STROKOVNI VODJA GLEDALIŠKE IN LUTKOVNE DEJAVNOSTI

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- visoka izobrazba - diplomant AGRFT
- 5 let delovnih izkušenj
- organizacijske sposobnosti

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni na gornji naslov s pripisom "Za razpisno komisijo".

O izbiři bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

Ministrstvo za delo**REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE**

Enota KRAJN

Na podlagi 58. člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti /Ur. list RS, št. 5/91/ objavljamo naknadni razpis kadrovskih štipendij za šolsko leto 1992/93 za občino Škofja Loka

Naziv poklica	stop.	št. stev.	Naslov
mizar	zaht.	št. tip.	št. stipenditorja
lesarski tehnik	IV.	1	Obrtnik Šk. Loka
elektrotehnik, elektronik	IV.	3	Alples Pohištvo Železniki
inž. lesarstva	V.	1	Kroj Šk. Loka
dipl. inž. lesarstva	VI.	1	Alples Pohištvo Železniki
	VII.	1	Alples Pohištvo Železniki

Popravek objavljenih štipendij v Delu, 17. marca 1992
gimn. maturant V. 2 Alpina Žiri

Prošnje v vsemi potrebnimi dokazili morajo prosilci posredovati kadrovski službi štipenditorja.

VRTNARSKI CENTER
AURA
212-737

KŽK Vrtnarski center AURA
- cvetličarna Rožmarin
- cvetličarna in drevesnica

PINO
- cvetličarna MAJA
- cvetličarna AURA

Kako najceneje do cvetočih oken?

V vrtnarskem centru AURA imamo sadike pelargonij, petunij, vodenik in drugih rastlin po zelo ugodnih cenah. Za vaš vrt pa imamo zelenjavne sadike, sadike začimb in dišavnic.

Za člane kluba AURA so v mesecu aprilu cene še za 20 % nižje.

Obiščite nas in se prepričajte!

TRGOVINA "SKOKICA"

KRANJ, Gregorčičeva 8
(nasproti trgovine Chemo)

- vozički: kombinirani, športni, marele, globoki
- stajice: okrogle in oglate
- posteljice: lesene in zložljive
- prevjalne mize

zibke, hojice, nahrbtniki, avtosedeži, tekstilni izdelki, ročna dela, otroška kozmetika ter
KOMPLETNI PROGRAM "ODEJA" ŠKOFJA LOKA UGODNE CENE!

MEGAMILK

JELOVICA

Za
USPEŠEN
posel propagandna
OBJAVA
v Gorenjskem glasu
Poklicite
218-463

AVTO ŽŠAM
ŠKOFJA LOKA

Organiziramo tečaj cestnopravilnih predpisov

v GASILSKEM DOMU NA TRATI

začetek 11. 5. 1992

praktična vožnja na vozilih

OPEL CORSA IN GOLF

Posebna ugodnost:

prevoz kandidatov na tečaj CPP iz smeri: Reteče, Bitenj, Podlubnik, Žabnica

Informacije:

telefon: 631-729

MI VAM VI NAM

Naročila za objavo sprejemamo vsak dan od 6.30 do 17. ure osebno v oglasnem oddelku (Bleiweisova 16 v Kranju) ali po telefonu 217-960, 218-463 in 211-860. Besedilo Vašega sporočila lahko pošljete tudi po telefaxu (215-366 ali 213-163). Objave za torkov Gorenjski glas sprejemamo do pondeljka do 12. ure, za petkov številko pa do četrtek do 12. ure. Sodelujte z nami - uspeh bo Vaš!

KMEČKI STROJ, ŠKOFJA LOKA prireja **HIŠNI SEJEM**, kjer boste lahko kupili ali prodali novo in rabljeno kmetijsko mehanizacijo. V soboto, 25. 4. 1992, predstavitev traktorjev Universal, v nedeljo, 26. 4. 1992, predstavitev traktorjev Ursus in demonstracija vitle TOM Mežica. Informacije po tel.: (064) 622-575

MALOGLASI

217-960

APARATI STROJI

Ugodno prodam nov **MOLZNI STROJ**, Alfa Lavaj (brez vrča), Oman, Zminec 12, Škofja Loka, 621-475

Prodam **PAJKA** na dve vreteni, malo rabljen. Čimzar, Štefana gor. 421-589

OVERLOCK Pfaff, nov z garancijo, prodam. 215-650

Kovinsko PEČ Lokaterm, malo rabljen, zelo primerno za lokal ali vikend, ugodno prodam. Flerin. 064/211-820

Prodam nov **ŠTEDILNIK** Kupersbusch. 422-634

Prodam **MOTOKULTIVATOR** Gorjenje Mut. 403-220

Prodam elektro krmilno **OMARICO** za sušilno. 401-022 popoldne

Prodam nov **ŠTEDILNIK** corona in HLADILNIK. 44-628

Ugodno prodam rabljen pralni **STROJ** Gorenje. 242-728

TRAKTOR Štore 404 in ZETOR 47.18, 35.11, ugodno prodam. 737-619

Poceni prodam excenter PREŠO ("štanco") 65. t. letnik 1985, zelo malo rabljeno, v račun vzemam osebni avto. 064/211-812

ŠTEDILNIK, model Exclusive kombiniran s pečico, zelo ohranjen v ŠTEDILNIK na trda goriva - Tobi, poceni prodam. 45-170

Gorski TRAKTOR Gams, ugodno prodam. Tišler 51-341

PUHALNIK Grič in VITEL, ugodno prodam. Tišler 51-341

Prodam rotacijsko **KOSILNICO** 135 Fit. Grlic, Ambrož 9, Cerkle.

Prodam barvani TV Iskra Horizont, z daljinskim upravljanjem. 67-019

Prodam TRAKTOR TV 418, Mohorič Marija, Zgornja Besnica 56

Prodam barvni TV Iskra, ekran 56 cm. 631-784

Prodam 8 salonitnih CEVI C 200, 3 m. dolžine, 2 betonski CEVI premera F1 500 x 1 m. 66-064

Prodam suhe smrekove **HLODE**. 45-446

Prodam 4 kubike smrekovih DESK. \$ 44-041

Prodam KRITINO Dravograd. Beleharjeva 18, Šenčur.

Prodam rabljeno cementno strešno **OPEKO**

mazda**VERATSCING****BOROVLJE**

- NOVA VOZILA
- HITER SERVIS
- VELIKO SKLADIŠČE DELOV

Telefonske informacije:
9943-4227-2338

Prodam 2 meseca staro TELIČKO simentalko. Trboje 69, Kranj 5268

Prodam visoko brejo KRAVO, po izbiri. Stara Loka 45. 5273

Prodam BIKCA križanca, 10 dni starega. Poženik 10, Cerknje. 5278

Prodam PUJSKE. Sp. Brnik 80, Cerknje. 5283

Prodam semenski KROMPIR desiree, pentland in rezi, lanski uvoz. Jeglič Podbreze 192, Duplje. 70-202 5289

Prodam 8 tednov staro TELIČKO simentalko, primerno za nadaljnjo rezo. Zg. Bela 37, Predvor. 5301

TELIČKA simentalka, 20 dni starega, prodam. 51-341 5302

PUJSKE od 30 do 100 kg, prodam. 74-376 5312

Prodam mesec starega BIKCA simentala. Jezerska c. 92/a, Kranj

PRODAJA PETTEDENSKIH PURANOVZA NADALJNJO REJO
OD 3. 5. DALJE VSAK DAN
SUHADOLE 12, KOMENDA

Prodam dobro KOBilo z žrebotom. Grlic, Ambrož 9, Cerknje. 5317

Prodam TELIČKO simentalko, težko 130 kg. 48-591 5319

Prodam TELIČKO simentalko, storo 8 dni. 68-255 5324

Prodam 7 tednov stare PUJSKE in 3 KOZE z mladiči. 76-474 5331

Prodam 100 kg. težko TELIČKO simentalko, Zgornja Besnica 14. 403-106 5335

Prodam PIŠČANCE domače reje za zakol. 43-168 5336

Prodam 8 tednov stare JARKICE. Grašič Peter, Goričke 44. 5344

PURANI za nadaljno rejo - napredaj. 061/611-439 5351

Prodam TELIČKO simentalko, 130 kg težko. 79-954. 5353

Prodam TELETA - bika simentala, težkega 120 kg. Velesovo 40 5354

Prodajamo rjave JARKICE. Beleharjeva 49, Šenčur. 5355

KOLESA

Prodam MOTOR AVTOMATIK, lepo ohranjen. 241-648 5120

Prodam 2 leti star MOTOR ATX 50. Zg. Brnik 12/a. 422-752 5136

Prodam Husqvarna 250 Cross, letnik 1982, cena 1.000 DEM. Begunje 133. 50-147 5224

Prodam PONI KOLO. 84-256 5229

Ugodno prodam AVTOMATIK A 3 MS, letnik 1987. 311-387 5237

Prodam APN 6, malo rabljen za 400 DEM. 401-004 5269

Otroško KOLO Kekec, prodam. 061/841-379 5277

Prodam Rog KOLO senior, 10 prestav. 331-588 5290

Ugodno prodam MOTORNKO KOLO CTX 80, letnik 1989, registriran dodatno opremljen. 403-208 5329

ATX 50, prodam, letnik 1989, dobro ohranjen, cena po dogovoru. 064/218-128 popoldan. 5342

OBVESTILA

Blize k temi Bogi Notranja pot v Univerzitetnem življenu. Prenosi iz Wurzburga vsako sredo ob 19. uri v prostorih Krke, na Dunajski 85 v Ljubljani. 5088

WALDHAUSERBOROVLJE
Tel. 9943-4227-3227
... se splaća

Ponujamo vam možnost da vaše začetno ročno delo dokončamo namesto vas: dopletemo pulover ali jopicu, nakvačkamo pregrinjalo ali "naštikamo" namizni prt. Prinesite vaše nekončane izdelke z materialom, revijami in vzorci na Planino 3 (bivši samski dom) v soboto 25.4.1992 od 9 do 14 ure. Potrudili se bomo, da bodo vaše ideje realizirane. Gregor d.o.o., podjetje za storitve in trgovino, Tel. 064/211-917 5233

OBRTNIKI, sedaj je čas izplačila regresa za dopust, super regres vam in vašim delavcem lahko izplača nova igra, vloženi denar se vam dvakratno povrne, če imate 3 ali več zaposlenih. 061/727-966 5310

OBLAČILA

Prodam OBLEKO za prvo obhajilo, za deklico. 421-221 5282

Prodam otroško - fantovsko obhajilno OBLEKO. 73-553 5327

OTR. OPREMA

Izdajemo in prodajamo otroške STOLCKE z mizico, za starost od 6 mesecev do 7 let. 57-313 4585

Prodam kombinirani otroški VOZČEK za dvojske uvožen. 633-352 5159

Ugodno prodam malo rabljeni, moderni, uvoženi, športni vozički. 403-068 5204

Kupim štiroglato STAJICO in dve HOJICI. Cesta 1. maja 77, Kranj.

OSTALO

Prodam gumijast ČOLN Maestral 18 S in MOTOR Tomos 4.5 S, z dočatno opremo. Cena po dogovoru in ogledu. 064/801-363 5079

Prodam DEM. 327-881 5106

Ugodno prodam BRŠLJINKE. 401-037 5148

Prodam gumijast ČOLN Maestral 18 S in MOTOR Tomos 4.5 S, z dočatno opremo. Cena po dogovoru in ogledu. 064/801-363 5079

Prodam DEM. 327-881 5106

Ugodno prodam BRŠLJINKE. 401-037 5148

Prodam novo enosno PRIKOLICO za manjši traktor, nosilnost 2.5 tone. Prikolica ima mehansko zavoro. 44-075 5181

Prodam 2 SNOWBORDA z okovjem. 74-223 po 18 ur. 5210

Armal PIPE po nizki ceni. 801-166 5234

Prodam trajnožarečo PEČ - ugodno. 78-082 5245

Prodam betonske STEBRE za kozolec. Štular, Zg. Radovna 22, Mojstrana. 5337

TAPETNIKI! Prodam cca. 70 kvad. m. BLAGA. Cena po dogovoru. Hribar, Zasavska 42/C, Orehek

Prodam lepe CIPRESE za ograjo in srebrne SMREKE. Koprivec, Mladinski brigad 2 (pri Vodovodnem stolpu). 212-005. 5363

Prodam PRIDELEKI

Duo IGRA na ocetih in raznih zavah. 46-137 4911

PRIREDITVE

Prodam ENOSED in reztegljiv ENOSED. 211-817 5085

Ugodno prodam starejo SPALNIČO. 78-082 5244

Prodam semenski KROMPIR sanse. 403-328 5162

Semenski KROMPIR LISETA, zgodnji lanski uvoz, ELITA, iz Hollandije, prodam. 49-250 5165

Ugodno prodam ROŽE trajnice za vrt v JAGODE - vzpenjalke. 403-127 5177

Prodam kvalitetno SENO. 310-010 5183

Prodam semenski KROMPIR sanse. 403-328 5162

Prodam kvalitetno SENO. 422-597 5239

Prodam SENO in OTAVO. 44-129 5246

Prodam SENO. 46-222 zvečer

Semenski KROMPIR jerla in desiree, ugodno prodam. Kalan, Okroglo 11. 47-781 5251

Prodam SENO. Velesovo 10, Cerknje. 5255

Prodam SENO ali menjam za KRAVO s telemom. 46-374 5258

Prodam semenski in jedilni KROMPIR jerla in desiree. Praprotna polica 4, Cerknje. 5268

Prodam semenski KROMPIR desiree. Milan Debeljak, Podbreze 150, Duplje. 70-069 5271

Prodam OTAVO. Lahovče 47, Cerknje. 5272

Prodam jedilni in semenski KROMPIR ter kupim SENO ali OTAVO. Rupa 11, Kranj 211-071

STAN. OPREMA

Prodam ENOSED in reztegljiv ENOSED. 211-817 5085

Ugodno prodam starejo SPALNIČO. 78-082 5244

Ugodno prodam jedilni KOT. Kališka 8, Kranj - Druževka 5275

Prodam kvalitetno SENO. 422-597 5239

Prodam SENO in OTAVO. 44-129 5246

Prodam SENO. 46-222 zvečer

Semenski KROMPIR jerla in desiree, ugodno prodam. Kalan, Okroglo 11. 47-781 5251

Prodam SENO. Velesovo 10, Cerknje. 5255

Prodam SENO ali menjam za KRAVO s telemom. 46-374 5258

Prodam semenski in jedilni KROMPIR jerla in desiree. Praprotna polica 4, Cerknje. 5268

Prodam semenski KROMPIR desiree. Milan Debeljak, Podbreze 150, Duplje. 70-069 5271

Prodam OTAVO. Lahovče 47, Cerknje. 5272

Prodam jedilni in semenski KROMPIR ter kupim SENO ali OTAVO. Rupa 11, Kranj 211-071

Po zelo ugodni ceni prodam semenski KROMPIR desiree. Sr. vas 51. 41-577 5291
Prodam KROMPIR bintje in desiree, prva množitev. Zgošča 47/a, Begunje. 5306

Prodam SENO ali menjam za TELETA. Peternelj, Podbreze 32. 5323

Prodam KROMPIR desiree za se-mene. 401-070 5332

POSESTI

Starejšo HIŠO (rušenje-nadmestna gradnja) z večjo parcelo na gorenjskem kupim. Šifra: GOTO-VINA 5070

Prodam lepo PARCELO na Bregu pri Žirovnici, zazidljivo, 832 kvad. m. Cena po dogovoru. 802-739 5130

STORITVE

J & J, TV, VIDEO, HI-FI servis. Smednicka 80, Kranj. 329-886.

KROVSTVO, stavbno KLEPARSTVO, PLESKANJE žlebov, ter napuščev in vse vrste izolacij, opravljam pod garancijo. 061/110-089 2557

SENČILA BLED - Po ugodnih cenah vam nudimo izdelavo, montažo in servisiranje ŽALUZIJ, LAMELNIE ZAVES, ROLET in platenih TEND. Inf. na 77-996, fax 76-107 3726

ROLETE, ŽALUZIJE in LAMELNE ZAVESE izdelujemo, montiramo, ter popravljamo. 216-919 3808

BELJEVJE z apnom, jupolom, PLESKANJE in POLAGANJE TAPET. Hitro in kvalitetno. 403-242 4034

AVTODVIGALO za popravilo streh, barvanje opaža, ter obzagovanje drevja do 22 m. višine, VAS ČAKAI 73-120 4293

Po konkurenčnih cenah ČISTIM talne obloge, oblazinjeno pohištvo, steklene površine in AVTOSEDEŽE. 632-437 4323

Pišljar SERVIS TV - VIDEO-AUDIO, kvalitetno popravilo naprav VSEH PROIZVAJALCEV Smednicka 37, Kranj. 323-159

ČISTIM itison, sedežne garniture ipd. 311-139 4687

MONTAŽA in POPRAVILA centralnega ogrevanja in vodovodnih inštalacij. Kladnik, Spodnji Brnik 24, 421-184 4936

Prodam NJIVO v Podbrezjah ali pa jo dam v najem. 215-201 med 19. in 20. uro. 5294

RAČUNOVODSKE IN KNJIGO-DOSKE STORITVE nudimo obrtnikom ter podjetjem. /fax: 064/424-679. 5046

M electronic - SERVIS RTV, montaža avtorodnih aparativ, obnova ekranova. Smednicka 114, Kranj. 325-742 5093

Lastnikom bufetov, gostinskih lokalov nudim v NAJEM

Prodam JUGO Koral, letnik 1989, registriran celo leto, črne barve, dodatno opremljen, malo vožen, cena po dogovoru. ☎ 312-017

Prodam VW 1300, registriran do marca 1993, cena 1.700 DEM. ☎ 622-195 5228

Prodam JUGO 45, letnik 1986. ☎ 323-195 5230

Prodam ZASTAVO 101, dobro ohraneno. ☎ 323-225 5231

Prodam NISSAN Sunny, letnik 1987. ☎ 48-524 5232

Prodam FIAT Uno, letnik 1987, metalik. ☎ 311-443 5235

Z 101 GTL, letnik 87, registrirana do 1993, prodam. ☎ 328-291 5236

Prodam JUGO 45, letnik 1986. Cena 2.500 DEM. ☎ 222-241 int. 249, do 15. ure 5242

Z 101 GTL 55, letnik marec/1987, odlično ohranjen, prodam. ☎ 218-135 5243

Prodam JUGO KORAL 60, odlično ohranjen, garažiran in dinitrol zaščiten, letnik 9/1989, reg. do 11/1992. ☎ 50-966 5248

Prodam dve ZASTAVI 750 LE, letnici 1982, eden generalno obnovljen, drugi karamboliran - celega ali po delih. ☎ 801-056 5247

Prodam ALFO 33 1.5 TI, prevoženih 54.000 km, kovinske barve, staro 5 let, za 9.000 DEM. ☎ 75-300

Prodam OPEL Kadett, letnik 1972, v voznom stanju, neregistriran. ☎ 68-485 5262

SUZUKI Swift GTI, nov, prodam. ☎ 323-085 5264

OPEL Kadett 1.3 LS, letnik novembra/1987, ohranjen, reg. do novembra/1992, prodam. ☎ 329-207 ali 50-675 od 17. do 20. ure 5270

Prodam VISO Super E, letnik 1983, reg. do aprila 1993 - zaletena. ☎ 242-658 5274

Ugodno prodam GOLFA, letnik 1979. Ogled po 16. uri. Kališka 8, Kranj - Družovka 5276

Prodam Z 101, letnik 1980, reg. do novembra 92. Cena po dogovoru. Skumavec, Krnica 7, Zg. Gorie

Prodam ŠKODO 105 L, letnik 1984, malo karambolirano. ☎ 84-631

Prodam FIAT Uno 45, letnik 1988, reg. do marca 1993. ☎ 57-475

Ugodno prodam LADO 1200, starejši letnik, dobro ohranjena in garažirana. Alojza Travnica 19, Jesenice ☎ 83-192, od 8. do 14. ure

Prodam AVTO BX 16 TRS, letnik 1986, centralno zaklepanje, električno odpiranje stekel, registriran celo leto. Cena 9.000 DEM. ☎ 310-705 5292

Prodam R 5 Campus, letnik 1991. ☎ 328-237 5303

Ugodno prodam R 18 TLJ, letnik 1986 in NISSAN Suny 1.5 GL, letnici 1988. ☎ 323-291 5305

LADO Nivo, lepo ohranjen prodam. Tišler ☎ 51-341 5307

Prodam VW 1200 J, letnik 1976. Naklo, Cesta 26, julij 7 5308

Prodam Z 101, letnik 1986. Mohar, Posavac 9, Podnart. ☎ 70-542

126 PGL, letnik 1986, prodam. ☎ 84-791 5313

Prodam BMW 316, letnik 1987. Črnivec 15/a, Brezje. 5321

SUBARU Leone 1.6, 10/89, prodam za 11.000 DEM. Pogačar, Alpška 7, Bled. ☎ 76-524 5325

Prodam Z 128, letnik 6/87. ☎ 68-406 5326

Prodam BMW 316, letnik 1979 (služba), Tomc Ivan, Bevkova 30, Radovljica. ☎ 75-461. 5330

Prodam GOLF J, bencin, letnik 1989. Ogled, Copova 12/A, Lesce, po 18 ur. 5334

Zelo poceni prodam ZASTAVO 101, letnik 1980 kot novo. Šibar, Zgošča 15, Begunje 5341

Prodam R 4 GTL, letnik 1984, registriran do septembra 1992. Gradnikova 2, številka stanovanja 19. 5343

CITROEN CX, letnik 1979, obnovljen, registriran do avgusta 1992, poceni prodam. ☎ 52-255 5360

Prodam ZASTAVO 750, pravkar registrirana, letnik 1983. ☎ 88-640 5362

ZAPOSLITVE

Iščemo 1 ali 2 NATAKARICI, za delo v CAFFE-LOTTE, v Železni Kapli, v Avstriji. Izmenični delovni čas (torek - prost). ☎ 9943 4238/750 ali 9943 4238/8177 5076

Posredujemo DELO v Avstriji. Priželite naslov in kuverta z znakom, cena storitve je 150 SLT po posvetju. ŠIFRA: POSREDNIK 5081

Zaposlim kvalificiranega KUHARJA - KUHARICO iz izkušnjami. ☎ 311-291 5084

Zaposlim dva KV TESARJA z izpitom B kategorije. Vsi interesi se oglašite v nedeljo od 8. do 11. ure na naslov: Seljak Alojz, Predvor na 113. 5139

Dekle za strežbo v gostinskom lokalnu SPREJMEMO honorarno-popoldan. ☎ 211-852 ali ☎ 41-125. 5158

Pohištvenega MIZARJA s prakso, zaposlimo takoj. Vse informacije dobite na ☎ 061/612-246 Mizarstvo ISKRA JANEZ, Zbilje 6/c, Medvode. 5166

Zaposlim KV PEKA in za priučitev. ☎ 725-326 5172

Honorarno ZAPOSЛИM dekle za strežbo v pizzeriji. ☎ 401-169 5203

Honorarno ZAPOSЛИM KUHARJA v pizzeriji GALA, Spodnje Bitnje 7/A, ☎ 311-777, popoldan, ☎ 211-876 popoldan. 5223

Iščem VARSTVO za 1 in 3 leta stare otroka. Piber, Ribenska 30, Bled. 5247

Honorarno zaposlim dekle za DELO v strežbi bifeja v popoldanskem času ali izmenično nekaj ur dnevno ali po dogovoru. ☎ 65-955 5263

Honorarno ZAPOSЛИM mlado dekle za pomoč v strežbi - konec tedna. ☎ 221-224 5286

Zaposlim KV ali polkvalificiranega SLIKOPLESKARJA. ☎ 242-238 5296

Frakl BAR na Bledu zaposli simpatično dekle. Informacije osebno od 8. do 11. ure ali na ☎ 50-172 5296

Redno in honorarno zaposlim NATAKARJA ali NATAKARICO, in fanta za peko pizz. ☎ 52-055 5322

Prikupno dekle dobi DELO v okrepevalnicni z največjim plačilom. ☎ 326-231 od 8 do 14 ure.

Zaposlim PRPIRAVNIKA AVTO-MEHANIKA in DELAVCA za prajo do kmetijske mehanizacije, rezervnih delov in za vodenje servisne službe, z znanjem nemškega jezika, za določen čas ter možnost redne zaposlitve. Pisne ponudbe na Gozel Franc, Sveta Barbara 23, Škofja Loka. 5352

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na podlagi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obvezamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katere so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih

pogoju za zasedbo in podobno) c/ upoštevali le nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostih zavoda. Opozarjamо tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposljanje pri tem nima neposrednega vpliva. Kranj: EKONOMSKI tehnik, EKONOMIST. Radovljica: SNAŽILKA, TESAR opažev, TE-SAR, ZIDAR, Tržič: strojni OBDELLOVALEC kovin. Iskalce zaposlitve hkrati obvezamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za začasna in občasnata dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 5367

GOŠTINČEK: Alojza Travnica 19, Jesenice ☎ 83-192, od 8. do 14. ure

Prodam AVTO BX 16 TRS, letnik 1986, centralno zaklepanje, električno odpiranje stekel, registriran celo leto. Cena 9.000 DEM. ☎ 310-705 5292

Prodam R 5 Campus, letnik 1991. ☎ 328-237 5303

Ugodno prodam R 18 TLJ, letnik 1986 in NISSAN Suny 1.5 GL, letnici 1988. ☎ 323-291 5305

LADO Nivo, lepo ohranjen prodam. Tišler ☎ 51-341 5307

Prodam VW 1200 J, letnik 1976. Naklo, Cesta 26, julij 7 5308

Prodam Z 101, letnik 1986. Mohar, Posavac 9, Podnart. ☎ 70-542

126 PGL, letnik 1986, prodam. ☎ 84-791 5313

Prodam BMW 316, letnik 1987. Črnivec 15/a, Brezje. 5321

SUBARU Leone 1.6, 10/89, prodam za 11.000 DEM. Pogačar, Alpška 7, Bled. ☎ 76-524 5325

Prodam Z 128, letnik 6/87. ☎ 68-406 5326

Prodam BMW 316, letnik 1979 (služba), Tomc Ivan, Bevkova 30, Radovljica. ☎ 75-461. 5330

Prodam GOLF J, bencin, letnik 1989. Ogled, Copova 12/A, Lesce, po 18 ur. 5334

Zelo poceni prodam ZASTAVO 101, letnik 1980 kot novo. Šibar, Zgošča 15, Begunje 5341

Prodam R 4 GTL, letnik 1984, registriran do septembra 1992. Gradnikova 2, številka stanovanja 19. 5343

IZGUBLJENO

V nedeljo, 12. aprila 1992 je bil v avtobusu izgubljen SLUŠNI APARAT. Poštenega najditelja napremo da se oglasi na ☎ 327-072 5129

Izgubila se je ženska "JAKNA", z rožastim vzorcem, plesirani okras. Najditelja prosim, naj mi sporoči na ☎ 218-427. (dobi nagradol) 5184

KUPIM

Kupim navadne rabljene KOTALKE. ☎ 52-123 sobota 5241

Kupim mlado KRAVO simentalko ali bohinjko. ☎ 061/613-097 5298

Kostanjevo HLODOVINO kupim. ☎ 66-463 5333

Kupim samonakladalno PRIKOLICO za seno - manjša. ☎ 70-210 5348

LOKALI

V najem oddam SKLADIŠČE v Načalem. ☎ 50-852 5207

V centru Tržiča oddam LOKAL. ☎ 52-273 5238

Prodam LOKAL v strogem centru mesta Kranja. 064/217-918 5267

V Lescah oddam v najem gospinski LOKAL. Možen je odkup opreme. Begunjska 2, Lesce. ☎ 725-833 popoldan 5279

DELAVNICO in STROJE, za obutveno dejavnost dam v najem. Šifra: PRILOŽNOST 5288

Zaposlim dva KV TESARJA z izpitom B kategorije. Vsi interesi se oglašite v nedeljo od 8. do 11. ure na naslov: Seljak Alojz, Predvor na 113. 5139

MALI OGLASI, OBVESTILA

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš upokojeni sodelavec iz sektorja nabave

FRANC MERTELJ

rojen 1930

Od njega smo se poslovili v nedeljo, 19. aprila, ob 17. uri na pokopališču na Brezjah.

Delovni kolektiv

SAVA KRANJ

Kranj, 17. aprila 1992

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je po težki in hudi bolezni umrl naš dragi

FRANC SILA

dipl. ing. elektr. v pokolu iz Kranja

SLOVENIJA IN SVET

Komisija pohvalila ministra

Skupšinska komisija za mednarodne odnose je ugotovila, da zunanj ministrstvo spoštuje slovenske nacionalne interese in stališča komisije in je zato interpelacija o odgovornosti zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla nepotrebna.

Interpelacijo je podpisalo 36 poslancev slovenske skupščine in je bila uvrščena na sredino zasedanja skupščine. Na komisiji za mednarodne odnose skupščine Slovenije sta zanje glasovala le dva, Peter Reberec (Slovenski krščanski demokrati) in Zare Pregelj (Zeleni), vsi drugi člani komisije pa so interpelacijo zavrnili.

Slovenija potrka na vrata OZN

Slovenija je uradno vložila prošnjo za sprejem v Organizacijo združenih narodov. Združene države Amerike bodo po besedah namestnika državnega sekretarja Ralph Johnsona za sprejem Slovenije v svetovno organizacijo, ki ima sedaj skoraj 180 članic. Četrtek člen Ustanovne listine OZN zagotavlja članstvo vsem miroljubnim državam, ki sprejemajo dolžnosti iz ustanovne listine in so jih sposobne ter voljne izvajati. Samo podpora Združenih držav Amerike za sprejem še ni dovolj in tu čakajo slovensko diplomacijo do 23. junija, ko bo generalna skupščina glasovala o novi članici, težke naloge. Generalna skupščina glasuje na predlog varnostnega sveta, ki ima 15 članic in sicer pet stalnih (Združene države Amerike, Rusija, Velika Britanija, Francija in Kitajska) in deset nestalnih (Avstrija, Belgija, Japonska, Madžarska, Ekvador, Venezuela, Maroko, Indija, Zelenortska otok in Zimbabwe). Od stalnih članic nas samo Kitajska še ni priznala, od nestalnih pa so nas priznale Avstrija, Belgija, Japonska in Madžarska. Za sprejem mora glasovati vsaj deset članic Varnostnega sveta, s tem, da nobena od stalnih članic ne sme biti proti. Vzdržana ali proti je lahko samo Kitajska, ki nas doslej še ni priznala, še vedno pa je vprašljivo glasovanje nestalnih članic predvsem iz vrst neuvrščenih, ki so še vedno nevezane na Jugoslavijo. Če v tem doblem mesecu ne bomo "prepričali" Kitajske, Indije, Maroka in Zimbabwe, je lahko izid glasovanja tesen ali celo negativen.

Slovenski konzulat v Trstu

Konec preteklega tedna je bil v Trstu neuradno odprt generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu, ki je za zdaj v začasnih prostorih v središču mesta, v njem pa je začel uradovati vršilec dolžnosti generalnega konzula Slovenije v Trstu Jože Šušmelj. Prvi gostje novega konzulata so bili predstavniki Slovencev v Italiji. Jože Šušmelj se jim je zahvalil za pomoč pri osamosvajjanju Slovenije in zagotovil, da si bi slovenska država še naprej prizadevala, da bi italijanska država uzakonila pravice Slovencev. ● J. Košnjek

Koliko je vreden tolar

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 23. aprila naprej:

		nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	722.0886	724.2614	726.4342
Nemčija	100 DEM	5081.9099	5097.2015	5112.4931
Italija	100 LIT	6.7590	6.7793	6.7996
Švica	100 CHF	5483.3808	5499.8804	5516.3800
ZDA	1 USD	84.8087	84.8633	85.1179
Jugoslavija	100 YUD			
R. Hrvaška	100 HRD			

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d. d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij veljajo od 23. aprila naprej:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	736.0262	744.5516
Nemčija	100 DEM	5180.0000	5240.0000
Italija	100 LIT	6.8894	6.9692
Švica	100 CHF	5589.2200	5653.9600
ZDA	1 USD	86.2418	87.2408

V menjalnicah so bili v četrtek, 23. aprila, ob 12. uri tečaji naslednji:

	marka			
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
Gorenjska banka Kranj	55,00	58,00	7,81	8,25
Abanka Kranj	56,50	60,35	8,02	8,45
SKB Kranj	59,00	60,50	8,35	8,59
Hida, lj. tržnica Ljubljana	56,50	59,00	7,75	8,35
Aval Bled, Ljubljanska 8	58,00	60,00	8,30	8,50
Slov. hran. in pos. Kranj	58,50	60,00	8,20	8,50
Partner, Kranj	59,00	60,50	8,35	8,59
KZ Sloga, Kranj	59,00	62,00	8,10	8,60

Ljubljanska borza: Osnovna značilnost torkovega sestanka na Ljubljanski borzi je bil padec tečaja druge izdaje državne obveznice (RSL 2). Kljub minimalnemu padcu (za 0,4 odstotka), je bilo to dovolj, da so trgovali večinoma z njo, skupni promet pa je dosegel 415 tisoč nemških mark. Tečaji drugih obveznic so nihali: državna obveznica prve izdaje (RSL 1) se je podražila za desetino odstotka, zvišali so se tečaji obveznice Gorenja (3,8 odstotka), Metalne (1,8 odstotka), padla pa je vrednost obveznice občine Zagorje ob Savi (kar za 8,7 odstotka). Pri prometu z delnicami je ponovno tekel promet le z delnicami Mladinske knjige (dražja za 1,3 odstotka) in SKB banke (cenejša za 0,5 odstotka), na dražbi blagajniških zapisov Banke Slovenije za tuj denar pa so prodali zapise v vrednosti 500 tisoč mark. Sestanek borze je bil ocenjen kot zelo miren (kot že dolgo ne), tečaj nemške marke pa je znašal natanko 53 tolarjev, kar pomeni, da se je od zadnjic podražila za 0,2 odstotka.

Država ne ve, kaj bi s Plamenom

V Plamenu Kropa stavkajo

Kropa, 23. aprila - Delavci Plamena stavkajo že drugi dan in pravijo, da bodo vztrajali do konca. Država je lastnik železarn in Plamena, a ne ve, kaj bi z njim. Delavci zahtevajo sanacijski program. Aprila so dobili samo 3.000 tolarjev - pa še to v bonih!

V sredo, 22. aprila, so v Plamenu v Kropi začeli stavkati.

Na stavko so se svobodni sindikati v podjetju dolgo in temeljito pripravljali, saj se zavedajo, da je stavka zares skrajni ukrep. Ko resnično ni bilo več izhoda in ko niso uspeli nobeni dogovori, tudi ne v republiki, je 420-članski kolektiv kropskega Plamena začel s stavkom.

Plamen Kropa sodi v okvir slovenskih železarn, ki so v državni lasti. Vendar država dolej ni pokazala kaj posebnega zanimanja za položaj železarn, kaj šele za položaj in razmere v predelovalni industriji.

Stavkovni odbor v Plamenu je začel stavko zato, ker ni izdelan sanacijski program podjetja, ker se ne spoštuje kolektivna pogodba in ker delavci ne dobijo plač po pogodbi. Delavci zahtevajo sanacijski program zato, ker ne vedo, kaj bo-

dov prihodnje sploh delati. Hočejo tudi vedeti, koliko in kdo bo tehnološki presežek in kakšna proizvodnja bo še spre-

jemljiva. Vsekakor se bodo matri usmeriti v kakovost.

Razmere so kritične, saj so izgubili domači trg, problemi

so v izvozu. V Plamenu so neli-

kvidni in niso sposobni izplačevati plač ne v roki in ne po kolektivni pogodbi. Prejšnje mesece so dobili le 61 odstotkov plače po kolektivni pogodbi, medtem ko so aprila prejeli komaj 3.000 tolarjev - in še to v bonih. Delavci Plamena morajo torej že ves april in vse praznike živeti s 3.000 tolarji. Za ta mesec tudi ni nobenih obetov, da bi lahko sploh dobili plač.

Poslovodna struktura tudi nima nobene predstave, kako naj bi rešili podjetje s 420 zaposlenimi, prav tako ne upravnih odborov. Enako je z lastniki v državo, ki za Plamen očitno nima nobenega programa.

Za danes, v petek, 24. aprila, je sklicana izredna seja upravnega odbora, delavci pa so odločeni, da bodo vztrajali do konca - dokler ne bo predstavljen na tem, kaj bo s podjetjem in dokler ne bodo dobili plač.

Stavka v Plamenu, ki jo vodijo svobodni sindikati kovinske in elektroindustrie, je organizirana po vseh pravilih in poteka zelo disciplinirano, delavci pa prispevajo svoje konstruktivne pripombe in predlogi. Stavko v obeh izmenah: v dopoldanski in popoldanski. ● D. Sedej

Čigav je kranjski delavski dom

Sindikat ne izganja knjižnice

Kranj, 23. aprila - Svet kranjskih sindikatov upravlja z delavskim domom, od svojih 16 najemnikov pa pobira najemnino nekaj manj kot dve marki za kvadratni meter. Slednjo na dva meseca določa poseben odbor kranjske skupščine. Knjižnici poslej na pobudo občine ne ni treba plačati najemnine sindikatom, sporno pa naj bi bilo lastništvo delavskega doma.

Knjižnica lani štiri mesece ni plačala najemnine za delavskim domom, potem pa je bilo slišati, da jo Svet kranjskih sindikatov, ki upravlja z domom kot družbeno lastnino, izgana iz najetih prostorov. Na današnji novinarski konferenci so predstavniki sindikata pojasnili, da ni šlo za izgon, pač pa so najemniku, ki zaseda več kot tisoč kvadratnih metrov delavskega doma, predlagali zamenjavo prostorov. Sindikat je namreč želel za svoje potrebe 40 kvadratnih metrov prostora od knjižnice, ki ima menda okoli 200 kvadratnih metrov nezasedenih. Ne drži pa, da bi

knjižnico izseliti, ker bi v delavskem domu radi odprli sindikalni diskont. Ta je bil sprva res predviden v njem, vendar v garažnih prostorov, vendar so misel opustili, če da je lokacija v središču mesta neprimerina in bodo šli raje na obrboje.

Kratek stik s knjižnico bodo verjetno reševali na sodišču. Ob tem in sindikatih opozarjajo na neodgovornost občinske oblasti, ki svetuje neplačevanje najemnine, čeprav obstajajo najemne pogodbe. Slednji tudi občina oddaja v najem svoje prostore (tudi proračunskim

porabnikom) in zanje zračuna najemnino. Problem lastništva pa bo reševal zakon o reprezentativnosti sindikatov. V Svetu kranjskih sindikatov so prepričani, da pri lastništvu ne gre za vprašanje, ali občina ali sindikati, pač pa za delitev lastnine med različnimi sindikati. Sredstva za 1959. leta dograjeni delavski dom so se namreč po besedah sekretarja kranjskih sindikatov Adolfa Sitarja zbirala takole: tretjina od prodaje nekdanjega sindikalnega doma na Sejnišču, tretjina od tombolle in tretjina od kran-

skih podjetij, vključno s prostoletnjim delom kranjskih delavcev. Dokler lastninska razmerja ne bodo urejena po novem, pa je kranjski delavski dom družbenega lastnina. Sindikati, ki jih upravljajo, imajo po predpisih bivšega sistema še status družbenopolitične organizacije. Te so v preteklosti dobivale denar tudi iz proračuna, vendar ne sindikat, ki se je finančiral izključno iz članarine, so povedali na novinarski konferenci predstavniki Svetu kranjskih sindikatov. ● D. Z. Žlebir

KRIMINAL

Spodletel "zastonjski nakup"

K. Gora - 40-letna Kočevka je prišla z družino v Kranjsko Goro in tam zašla tudi v trgovino. S polici je nabrala dve spodnji majici, šest ženskih spodnjih hlač, pralni prašek, tri zavitke servietov, štiri moške robe, šampon, vse skupaj zložila v svoj cekar in nameravala mimo blagajne, ne da bi plačala. Poslovodja jo je pričetvali zlatoli, blago, vredno okrog 4.600 tolarjev, vrnili na police, tatico pa prijavil.

Skozi garažo po premoženje

Škofja Loka - Neznanec je v petek dopoldne skozi odprta garažna vrata prišel v eno od stanovanjskih hiš v Škofji Loki. Sprehod po hiši je bil izjemno ploden, saj je v njej nabral za okroglo 500.000 tolarjev šilingov, mark, švicarskih in francoskih frankov ter lir, skratka, celo premoženje, ki ga je lastnik preslabo skril. Za tatom še poizvedujejo.

Rop v Boh. Bistrici

Boh. Bistrica - Jakob R. je šel iz gostilne Črna prst proti domu kulturnih organizacij, dohitel ga je (tedaj še) neznanec, se z njim zapečel v pogovor, nato pa ga iznenadi udaril, zbil na tla, da je izgubil zavest ter mu iz sukniča vzel denarnico z 840 tolarji. Kriminalisti in policisti iz Bohinjske Bistrike so roparja našli v petek, Gre za 28-letnega Zahida R. iz Boh. Bistrice, povratnika, zanj je preiskovalni sodnik odredil pripor.

10 % znižanje cen
vodoinstalacijskega materiala in materiala za centralno kurjavo pri takojšnjem plačilu nad 2.000,00 SLT.

**Od 24. aprila
do 20. maja.**

